Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

---

Udarbejdet af Niels Jensen

Folkets

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1894,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium

af

C. F. Pechüle.

TILLADT AF UNIVERSITETET

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.

N. C. Roms Bog- og Stentrykkeri. Kjøbenhavn.

Det danske Kongehus.

Kong **Christian IX.** til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 8 April 1818, sukcederede 15 November 1863, formælet 26 Maj 1842 med

Dronning **Louise** Vilhelmine Frederikke Caroline Auguste Julie, Prinsesse af Hessen=Cassel, født 7 September 1817.

Børn:

1) Kronprins Christian **Frederik** Vilhelm Carl, født 3 Juni 1843, formælet 28 Juli 1869 med
Kronprinsesse **Louise** Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverig og Norge, født 31 Oktober 1851.

Børn:

1) **Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, f. 26 Sept. 1870.
2) Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel, f. 3 August 1872.
3) **Louise** Caroline Josephine Sophie Thyra Olga, f. 17 Febr. 1875.
4) **Harald** Christian Frederik, f. 8 Oktober 1876.
5) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, f. 2 August 1878.
6) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, f. 14 Marts 1880.
7) Christian Frederik Vilhelm Valdemar **Gustav**, f. 4 Marts 1887.
8) **Dagmar** Louise Elisabeth, f. 23 Maj 1890.

2) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, f. 1. Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med **Albert Edward,** Prins af Wales, Hertug af Cornwall, f. 9 Novbr. 1841.

3) **Georg I.,** Hellenernes Konge, (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), f. 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktbr. 1867 med **Olga** Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, f. 3 Septbr. 1851.

4) **Maria** Feodorowna (Maria Sophie Frederikke **Dagmar**), f. 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med Kejser **Alexander III.** af Rusland, f. 10 Marts 1845.

5) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte Anna, f. 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med **Ernst August** Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af Cumberland og Brunsvig=Lüneborg, f. 21 Septbr. 1845.

6) **Valdemar,** f. 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med **Marie** Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af Orléans, f. 13 Jan. 1865.

Sønner:

1) **Aage** Christian Alexander Robert, f. 10 Juni 1887.
2) **Axel** Christian Georg, f. 12 August 1888.
3) **Erik** Frederik Christian Alexander, f. 8 Novbr. 1890.

1894
Kapitelstakst Rug 942 Byg 865 Havre 706

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1894.

Efter Verdens Skabelse.......................... 5861.
Siden Reformationen .... 377.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Begyndelse i dette Rige 446.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Christian den Niendes Fødsel 76.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov................. 211.
Fra Danmarks Grundlov.......................... 45.

Mellem Jul og Fastelavn er 5 Uger og 6 Dage.

Aaret 1894 er det 6607de i den julianske Periode.

Mosaiske Festdage 1894.

Purimfest.................................. 22 Marts.
* 1ste Paaskedag.......................... 21 April.
* 2den — .... 22 —
* 7de — .... 27 —
* Paaskens Ende.......................... 28 —
* Ugefest (Pinse)........................... 10 Juni.
* Sammes 2den Festdag .... 11 —
Fastedag, Templets Ødelæggelse .... 12 August.
* Nytaarsfest (5655).......................... 1 Oktbr.
* Sammes 2den Dag.......................... 2 —
* Store Forsoningsfest........................ 10 —
* Løvsalsfest .... 15 —
* Sammes 2den Festdag .... 16 —
* Sammes Slutningsfest...................... 22 —
* Thorah=Glædesfest......................... 23 —
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage ..... 23 December.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strengt.

Festkalender for Resten af Aarhundredet.

Aar.	Paaskedag	Alm. Bededag.	Chr. Himmelfartsdag	Pinsedag.	1. Søndag eft. Trinitatis.	1. Søndag i Advent.
1894	25. Marts.	20. April.	3. Maj.	13. Maj.	27. Maj.	2. Decbr.
1895	14. April.	10. Maj.	23. Maj.	2. Juni.	16. Juni.	1. Decbr.
1896	5. April.	1. Maj.	14. Maj.	24. Maj.	7. Juni.	29. Novbr.
1897	18. April.	14. Maj.	27. Maj.	6. Juni.	20. Juni.	28. Novbr.
1898	10. April.	6. Maj.	19. Maj.	29. Maj.	12. Juni.	27. Novbr.
1899	2. April.	28. April	11. Maj.	21. Maj.	4. Juni.	3. Decbr.
1900	15. April.	11. Maj.	24. Maj.	3. Juni.	17. Juni.	2. Decbr.

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil Havnetiden efter den vedføjede Tabel. Den første Talrække i denne Tabel indeholder det hosstaaende Steds Havnetid, den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredje Middelspringflodhøjden i Fod.

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4	11	5	19	1	Hjerting	2	44	6	5	—
Altona	5	14	7	45	8	Husum Havn	2	35	7	25	—
Amrum	1	22	6	49	9	Højer Kanal	3	20	6	33	7
Blaavandshuk	1	47	6	8	6	Krück Aue	3	22	—		—
Blankenese	4	40	7	36	—	List	2	23	6	15	7
Blauort Sand	0	38	6	31	—	Meldorf Havn	1	31	7	45	12
Bongsiel	2	13	6	38	12	Nordby	3	3	6	4	6
Bordelum Siel	2	41	8	37	—	Norderpiep	0	51	6	18	13
Brunsbüttel	1	57	7	14	11	Nymindegab	2	43	5	48	2
Büsum, udenfor						Ording	0	46	7	23	11
Havnen	1	21	6	15	—	Pelvorm	1	58	6	14	12
Cuxhaven	1	8	6	53	12	Pin Aue	3	44	7	34	11
Dagebøl	2	19	6	54	10	Rendsborg	7	39	7	18	4
Dicksander Gat, ved						Schulau	4	31	7	32	—
Sydenden af Flak-						Seesand	0	52	6	54	10
strømmen	1	1	6	50	—	Skagen	5	55	6	6	1
Esbjærg	2	58	6	3	—	Skallingende	2	18	—		—
Fanø, N. O. Pynt	2	43	—		—	Støren { Itzehoe	3	57	—		—
„ N. V. „	2	23	—		—	Støren { Størort	2	46	7	17	—
Midten af Vest-						Süderoog	1	10	6	44	11
kysten	1	32	—		—	Sydvesthorn	2	43	7	36	9
Frederikshavn	5	55	6	0	1	Sønderho	2	22	6	42	5
Frederiksstad	2	36	7	34	11	Teufelsbrücke	5	0	7	41	—
Glückstad	3	6	7	13	12	Thorsminde Gab	3	37	5	35	2
Hals	8	44	4	57	1	Tvilenfleth	3	54	7	27	—
Hamborg	5	24	7	48	—	Tønningen	2	1	7	11	11
Helgoland	12	14	6	51	10	Vollervik	1	14	6	45	12
Hirtshals	4	23	6	14	1	Vyk	2	22	6	21	10

Eksempel: at finde Klokkeslættet for Højvande og Lavvande den 8de Januar ved Agger:

Af Pillen for Højvande i Januar .... 0 Tim. 22 Min.
Hertil lægges Havnetid for Agger .... 4 — 11 —
4 Tim. 33 Min.

Det udkomne er Klokkeslættet for Højvande om Formiddagen. Er det fundne Klokkeslæt større end 12 Timer, da trækkes 12 Timer fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Højvande om Eftermiddagen.

Klokkeslættet for det paafølgende Lavvande faas ved til Klokkeslættet for Højvande at lægge Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande. Da denne Mellemtid for Agger er 5 Tim. 19 Min., saa indtræffer Lavvande Kl. 9 52' om Formidd. Blev Lavvandsklokkeslættet større end 12 Tim., da trækkes 12 Tim. fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Lavvande om Efterm

Trækkes fra de fundne Klokkeslæt 25 Min., erholdes derved Klokkeslætten for de næstforegaaende Højvande og Lavvande; lægges derimod 25 Min. til, saa har man Klokkeslættene for de næstfølgende Højvande og Lavvande.

De fundne Klokkeslæt ere ved denne Beregning stedse udtrykte i mellemeuropæisk Tid.

Ifølge Lov af 29de Marts 1893 skal Tiden, fra 1. Januar 1894 at regne, for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. Alle Klokkeslet i denne Almanak ere derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og ere 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der hidtil har været fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaa foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredie Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med Op F. eller Op E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med Ned F. eller Ned E.

Den sidste Række paa enhver Side med Overskrift Højv. tjener til Beregning af Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Jan.	1	12 14'	Marts	29	12 14'	Aug.	13	12 14'	Oktbr.	29	11 53'
„	4	12 15'	April	2	12 13'	„	18	12 13'	Novbr.	8	11 54'
„	6	12 16'	„	5	12 12'	„	22	12 12'	„	16	11 55'
„	8	12 17'	„	9	12 11'	„	26	12 11'	„	21	11 56'
„	10	12 18'	„	12	12 10'	„	29	12 10'	„	24	11 57'
„	13	12 19'	„	16	12 9'	Septb.	2	12 9'	„	27	11 58'
„	16	12 20'	„	21	12 8'	„	5	12 8'	„	30	11 59'
„	19	12 21'	„	26	12 7'	„	8	12 7'	Decbr.	3	12 0'
„	22	12 22'	Maj	3	12 6'	„	11	12 6'	„	5	12 1'
„	27	12 23'	„	27	12 7'	„	14	12 5'	„	8	12 2'
Febr.	1	12 24'	Juni	3	12 8'	„	16	12 4'	„	10	12 3'
„	21	12 23'	„	9	12 9'	„	19	12 3'	„	12	12 4'
„	28	12 22'	„	14	12 10'	„	22	12 2'	„	14	12 5'
Marts	5	12 21'	„	19	12 11'	„	25	12 1'	„	16	12 6'
„	9	12 20'	„	23	12 12'	„	28	12 0'	„	18	12 7'
„	13	12 19'	„	28	12 13'	Oktbr.	1	11 59'	„	20	12 8'
„	16	12 18'	Juli	3	12 14'	„	4	11 58'	„	22	12 9'
„	20	12 17'	„	8	12 15'	„	8	11 57'	„	24	12 10'
„	23	12 16'	„	16	12 16'	„	11	11 56'	„	26	12 11'
„	26	12 15'	Aug.	5	12 15'	„	15	11 55'	„	28	12 12'
						„	21	11 54'	„	31	12 13'

*) **Sand Middag** er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Solen ses da lige mod Syd og staar højst paa Himlen, og Solskiven viser 12. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4' til eller trækkes 4' fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vest- eller østligere for Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang, som angivne i denne Almanak, gælde for Kjøbenhavn. For af disse at finde vedkommende Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4' til for hver Længdegrad, Stedet ligger vestligere end Kjøbenhavn, eller trække 4' fra for hver Længdegrad, Stedet ligger østligere end Kjøbenhavn.

Eksempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestlige Steder: Hillerød 1', Roskilde 2', Ringsted 3', Sorø 4', Skjelskør 5', Kallundborg 6', Nyborg 7', Skagen 8', Odense 8¾', Aarhus 9½', Horsens 11', Kolding 12⅓', Skive 14,' Ribe 15¼', Holstebro 16', Hjerting 17', Ringkjøbing 17⅓', Blaavandshuk 18', og hvor mange Min. der skal trækkes fra for følgende østlige Steder: Rønne 8½', Neksø 10'. For Steder, lige nord eller syd for disse, gælde samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa der dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligge lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. Kjøbenhavn = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør, Hillerød, Nykjøbing, Skanderborg.
B. Randers, Viborg, Grenaa.
C. Aalborg, Ribe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe, Odense, Nyborg, Korsør, Storeheddinge, Kristiansø.
F. Nakskov, Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.,

saa er Rettelsen for Bredden altid nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.													Læg til Opg. Træk fra Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.													Træk fra Opg. Læg til Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang blive de største Rettelser, som Bredden medfører: 4' for Stederne A, 10' for B, 16' for C, 26' for D, 4' for E og 9' for F. Disse skulle for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S):

Jan.	Febr.	Marts.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Septb.	Oktb.	Novb.	Decb.
6 S	2 S	1 S	11 N	9 N	4 N	2 N	12 S	8 S	5 S	1 S	13 N
20 N	16 N	15 N	25 S	22 S	18 S	16 S	25 N	22 N	19 N	15 N	26 S
		29 S				30 N				29 S	

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage. Eks. for Skagen 17. Jan.:

Kbhvn. .	Sol op 8.30',	Sol ned 4.11',	Maane ned 4.10' Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+12	÷12	+15
Skagen .	Sol op 8.50',	Sol ned 4. 7',	Maane ned 4.33' Form.

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret oprejses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. **Middagslinien** er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 17de og 24de Juni eller imellem den 18de og 23de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag (jvfr. forrige Side).

Formørkelser.

I Aaret 1894 indtræffe følgende Formørkelser:

1) En partiel Maaneformørkelse den 21de Marts, naar Klokken hos os er 2.27′—4.15′ Eftm. Denne Formørkelse, ved hvilken Maanen bliver formørket indtil $^1/_4$ af sin Diameter, er usynlig hos os, men ses paa Nordamerikas Vestkyst, i Australien og Asien og i det stille og indiske Ocean.

2) En Solformørkelse den 6te April, naar Klokken hos os er 2.16′—7.32′ Form., usynlig i Danmark. Den er ringformet for en smal Zone, der fra Forindien strækker sig op til Beringsstrædet. Som partiel Solformørkelse ses den i hele Asien, paa Nordamerikas Nordvestspids, paa Afrikas Nordøstkyst, samt i Østeuropa og paa den skandinaviske Halvø.

3) En partiel Maaneformørkelse den 15de September Kl. 4.36′—6.27′ Form. Naar Formørkelsen Kl. 5.32′ Form. er størst, er Maaneskiven formørket indtil $^2/_9$ af sin Diameter, og kort efter, nemlig Kl. 5.43′, gaar Maanen ned for Kjøbenhavn. Formørkelsen ses i en stor Del af Europa, i Vestafrika, i det atlantiske Ocean, i Amerika og i den østlige Halvdel af det stille Ocean. I Thorshavn begynder Formørkelsen Kl. 3.9′ Form., i Rejkjavik Kl. 2.8′, i Godthaab 9 Minuter efter Midnat, paa St. Thomas 44 Minuter før Midnat.

4) En Solformørkelse den 29de September, naar Klokken hos os er 4.1′—9.17′ Form., usynlig i Danmark. Den bliver total for en smal Zone, der gaar gennem Sydafrika omtrent fra Stanley-Faldene til Vitu og derfra ud i det indiske Ocean, hvor den gaar hen over Seychellerne. Som partiel Solformørkelse ses den i den østlige Halvdel af Afrika, i Arabien, i Sydindien og i den sydlige Halvdel af Nyholland og af Ny Zeland.

Merkur gaar forbi Solskiven den 10de November fra Kl. 4.56′ til 10.13′ Eftm. Da Solen i Kjøbenhavn allerede gaar ned Kl. 4.10′ bliver Fenomenet ikke synligt her. Derimod ses det i Vesteuropa, Amerika og Australien. Paa St. Thomas ses det fra Kl. 11.38′ Form. til Kl. 4.53′ Eftm.; Indtrædelsen sker nær Solskivens østligste Punkt, Udtrædelsen midtvejs mellem Solskivens nordligste og vestligste Punkt. Paa Island og i Grønland ses Begyndelsen af Fenomenet før Solnedgang.

Januar

1. Maaned **eller Glugmaaned har 31 Dage.** Aar 1894.

Nytaarsdag. Christi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2den Række, Matth. 6, 5—13.

			Op	F.		Højv.	
M.	1	Nytaar.	3	7	Solen nærmest Jorden.	6	44
Ti.	2	Abel	4	29		7	54
O.	3	Enoch	5	50	Sol op 8 41′ n. 3 48′.	8	59
T.	4	Metusalem	7	7		9	56
F.	5	Simeon	8	16	☾ fjernest Jorden.	10	43
L.	6	Hell. 3 Kong.	9	9		11	24

1. S. e. H. 3 K. Da Jesus var 12 Aar gammel, Luk. 2, 42 til Enden.
2den Række, Mark. 10, 13—16.

			Ned	E.			
S.	7	Knud Hertug			● n. M. 4 7′ Fm.	12	3
M.	8	Erhardt	4	52		0	22
Ti.	9	Julianus	6	14		0	57
O.	10	Paul Eremit	7	36	Sol. op 8 37′ n. 3 58′.	1	30
T.	11	Hyginus	8	56		2	3
F.	12	Reinhold	10	18		2	34
L.	13	Hilarius	11	38	*Prinsesse Marie.*	3	8

2. S. e. H. 3 K. Bryllupet i Kana, Joh. 2, 1—11. 2. Række, Luk. 19, 1—10.

			Ned	F.			
S.	14	Felix				3	45
M.	15	Maurus	1	2	◐ f. Kv. 1 9′ Fm.	4	30
Ti.	16	Marcellus	2	34		5	31
O.	17	Antonius	4	10	Sol op 8 30′ n. 4 11′.	6	51
T.	18	Prisca	5	47		8	22
F.	19	Pontianus	7	17		9	44
L.	20	Fab. Sebast.	8	23	☾ nærmest Jorden.	10	51

Septuagesima. Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20, 1—16.
2den Række, Matth. 25, 14—30.

			Op	E.			
S.	21	Agnes			○ f. M. 4 11′ Eftm.	11	43
M.	22	Vincentius	5	25		0	8
Ti.	23	Emerentius	7	3		0	52
O.	24	Timotheus	8	36	Sol. op 8 20′ n. 4 25′	1	32
T.	25	Pauli Omv.	10	3		2	8
F.	26	Polycarpus	11	28		2	42
L.	27	Chrysostom.	Op	F.		3	18

Sexagesima. De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15.
2den Række, Mark. 4, 26—32.

S.	28	Carolus Magnus	12	50	◑ f. Kv. 5 51′ Eftm.	3	56
M.	29	Valerius	2	13		4	44
Ti.	30	Lovise	3	35		5	43
O.	31	Vigilius	4	55	Sol op 8 8′ n. 4 40′.	6	56

Markedsfortegnelse for Januar 1894.

2. *Holstebro.*
3. *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Ny Løgten.*
4. *Randers (2).*
5. *Esbjerg.*
6. *Aarhus.*
8. *Horsens.*
9. *Præstø,*
- *Vejle.*
10. *Helsinge,*
- *Aalborg,*
10. *Kolding.*
11. *Holsted.*
12. *Esbjerg.*
16. *Hjørring,*
- *Ulstrup (Aars H.).*
17. *Næstved,*
- *Aalborg,*
- *N. Sundby.*
18. *Aalborg.*
19. *Hobro,*
- *Esbjerg.*
20. *Thisted.*
22. *Nykjøb. (p. M.)*
23. *Skive,*
- *Ebeltoft.*
24. *Aalborg,*
- *Viborg.*
25. *Faaborg,*
- *Nimtofte.*
26. *Randers (2),*
- *Esbjerg.*
27. *Lemvig.*
29. *Bogense,*
- *Aarhus,*
- *Holstebro.*
30. *Assens,*
- *Skanderborg,*
- *Ringkjøbing.*
31. *Frederikssund,*
- *Middelfart,*
- *Aalborg,*
- *Horsens,*
- *Varde.*

107de Fortsættelse
af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Ajlens Værdi og Benyttelse.

Urinen. Til Oplysning om Ko=Urinens Mængde og Indhold er der her paa Skolen fra September 1891 til August 1892 udført 12 Forsøg med en Maaneds Mellemrum. Ved hvert Forsøg blev den Urin, som 12 Køer gav i 24 Timer, omhyggelig opsamlet, vejet og kemisk analyseret. Analyserne, der udførtes af Prof. V. Stein, omfattede oftest kun Kvælstof, men hver 3die Maaned ogsaa Fosforsyre og Kali. Det er nemlig særlig disse 3 Stoffer, men fortrinsvis Kvælstoffet (i kemisk Forbindelse med andre Stoffer), der give en Gødning dens Værdi. Beregnet efter disse Forsøg har en Ko i de 7 Vintermaaneder fra 16de Oktbr. til 15 Maj givet ialt 2867 Pd. Urin, altsaa gennemsnitlig 410 Pd. eller $6^1/_2$ Kubikfod om Maaneden, idet 1 Kubikfod Urin vejer omtrent 64 Pd. I Sommertiden gav en Ko lidt over 11 Kubikfod Urin om Maaneden, og i hele Aaret gav den i alt 6454 Pd. Urin. — I hele Aarets Urinmængde af en Ko fandtes i alt $73^3/_4$ Pd. Kvælstof, $1^1/_5$ Pd. Fosforsyre og $72^3/_5$ Pd. Kali*), det vil sige, lige saa meget Kvælstof, som der findes i ca. 475 Pd. Chilisalpeter, og lige saa meget Kali, som der findes i ca. 550 Pd. Kainit. (Chilisalpeterets Værdi for Landmanden afhænger alene af dets Indhold af Kvælstof, ligesom Kainittens af Kali). Et Aars Urin af en Ko har altsaa svaret til over 1000 Pd. Kunstgødning. — 100 Pd. Urin have gennemsnitlig indeholdt $1._{142}$ Pd. Kvælstof, $0._{021}$ Pd. Fosforsyre og $1._{272}$ Pd. Kali*). — Urinens Mængde og Indhold er i høj Grad afhængig af Foderet. Jo mere Kraftfoder (navnlig af de kvælstofrige Oliekager) og Roer der gives, desto mere Urin ville Køerne give, og desto mere Kvælstof vil der findes i Urinen. Under ovenomtalte Forsøg her paa Skolen var det gennemsnitlige daglige Foder pr. Ko i de 7 Vintermaaneder: $7^1/_9$ Pd. Kraftfoder, saa godt som udelukkende Oliekager, 55 Pd. Runkelroer, $1^2/_5$ Pd. Hø og 8 Pd. Halm, og i de 5 Sommermaaneder: $4^2/_3$ Pd. Kraftfoder, mest Oliekager, 56 Pd. Grønfoder af forskellige Slags, 5 Pd. Hø og 3 Pd. Halm.

---

*) Kvælstofindholdet er beregnet efter 12 Undersøgelser, Fosforsyre= og Kaliindholdet derimod kun efter 4.

Februar
eller Blidemaaned har 28 Dage.

		Op F.		Højv.
T. 1	Brigida	6 9	☾ fjernest Jorden.	8 17
F. 2	Kyndelmisse	7 7		9 25
L. 3	Blasius	7 49		10 23

Fastelavn. Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden.
2den Række, Luk. 18, 31 til Enden.

S. 4	Veronica	8 14		11 8
M. 5	Agathe	Ned E.	● n. M. 10 45′ Eftm.	11 46
Ti. 6	Hv. Tirsdag	5 22	Rasmus Kaist	0 5
O. 7	Aske Onsdag	6 45	Sol. op 7 54′ n. 4 55′.	0 38
T. 8	Corintha	8 6		1 9
F. 9	Apollonia	9 27		1 38
L. 10	Scholastica	10 51		2 10

1. S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11.
2den Række, Luk. 22, 24—32.

S. 11	Euphrosyne	Ned F.		2 41
M. 12	Eulalia	12 18		3 18
Ti. 13	Benignus	1 50	◐ f. Kv. 11 43′ Fm.	4 2
O. 14	Valentinus	3 26	Sol. op 7 39′ n. 5 10′. *Tamperdag.*	5 2
T. 15	Faustinus	4 56		6 26
F. 16	Juliane	6 10		8 9
L. 17	Findanus	6 58	☾ nærmest Jorden.	9 36

2. S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28.
2den Række, Marc. 9, 17—29.

S. 18	Concordia	7 27		10 43
M. 19	Ammon	7 43		11 32
Ti. 20	Eucharias	Op E.	○ f. M. 3 16′ Fm.	12 14
O. 21	Samuel	7 31	Sol. op 7 23′ n. 5 25′.	0 32
T. 22	Peders Stol	9 0		1 7
F. 23	Papias	10 25		1 39
L. 24	Matthias	11 50		2 11

3. S. i Fasten. Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28.
2den Række, Joh. 8, 42--51.

S. 25	Victorinus	Op F.		2 45
M. 26	Inger	1 15		3 22
Ti. 27	Leander.	2 39	◑ s. Kv. 1 28′ Eft.	4 6
O. 28	Ollegaard.	3 56	Sol. op 7 6′ n. 5 40′.	5 0

Markedsfortegnelse for Februar 1894.

1. *Bjerringbro,*	9. *Esbjerg.*	16. *Viborg,*	23. *Esbjerg,*
- *Vejle,*	10. *Randers.*	- *Sjelbro,*	- *Varde.*
- *Ribe.*	12. *Nibe,*	- *Kolding,*	24. *Helsingør,*
2. *Vejlby,*	- *Aarhus.*	- *Esbjerg.*	- *Nyborg,*
- *Kolding,*	13. *Præstø,*	17. *Fjerritslev,*	- *Hjørring,*
- *Herning,*	- *Maribo,*	- *Randers.*	- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*	- *Rudkjøbing,*	19. *Thisted.*	- *Herning,*
3. *Silkeborg.*	- *Aars,*	20. *Sakskjøbing,*	- *Ribe.*
5. *Frederiksværk,*	- *Skanderborg.*	- *Faaborg,*	26. *N. Sundby,*
- *Odense,*	14. *Skjelskør,*	- *Nykb. (p. M.).*	- *Aarhus.*
- *Aarhus.*	- *Svendborg,*	21. *Næstved,*	27. *Maribo,*
6. *Rødby,*	- *Aalborg,*	- *Assens,*	- *Odense,*
- *Skanderborg.*	- *Skjørping,*	- *Aalborg,*	- *Aalborg,*
7. *Aalborg,*	- *Kolind,*	- *Skive.*	- *Skanderborg.*
- *Ny Løgten,*	- *Mariager,*	22. *Nakskov,*	28. *Frederikssund,*
- *Horsens.*	- *Horsens.*	- *Bogense,*	- *Svendborg,*
8. *Nakskov,*	15. *Odense,*	- *Holstebro.*	- *Aalborg,*
- *Odder,*	- *Hobro,*	23. *Middelfart,*	- *Grenaa,*
- *Vejle.*	- *Vejle.*	- *Blokhus,*	- *Horsens.*
9. *Kolding,*	16. *Kjerteminde,*		

Svine-Urinen er ikke saa kvælstofrig som Ko-Urinen, men den er dog meget for god til at spildes. Man plejer at regne, at et voksent Svin, der for en stor Del lever af Mælkeriaffald, giver omtrent lige saa megen Urin som en Ko.

Ajlens Opsamling og Opbevaring. Den Vædske, der opstaar, naar Urinen har været i Berøring med den faste Gødning og maaske tillige er bleven blandet med Møgsaft og Regnvand, kalder man Ajle. Ajlen er gerne mindre indholdsrig end Urinen, og navnlig vil den selvfølgelig være desto tyndere, jo mere Regnvand der er indblandet. Her paa Skolen har Ajlen været temmelig vandblandet, saa den har oftest kun indeholdt mellem $1/3$ og $1/2$ pCt. Kvælstof, og i samme Forhold som der har været mindre Kvælstof, har der ogsaa været mindre Kali og Fosforsyre i Ajlen, sammenlignet med Urinen. Imidlertid har saadan Ajle dog her haft en Værdi af omtr. 1 Øre pr. Kande, saa hvor der fodres saaledes, at Ajlen ikke kan tilbageholdes af den faste Gødning, der bør den absolut opsamles paa anden Maade. Ajlen kan enten opsuges af Tørvejord og anden Strøelse, eller den kan opsamles i en Ajlebeholder, og det vil særlig bero paa Jordbundsforholdene, Adgangen til Tørvejord samt til Dels paa Fodringen, om den ene eller anden Maade bør foretrækkes.

Paa meget lette, muldfattige Sandjorder bør Ajlen absolut opsamles i Tørvejord og anden Strøelse, naar Tørvejorden nogenlunde let kan skaffes til Veje. Paa saadanne Jorder passer Ajlen nemlig ikke; i fugtigt Vejr vil den være meget udsat for Udvaskning, og i tørt Vejr kan den bevirke, at Afgrøden „brændes", som man siger. Tørvejorden derimod har mange for saadanne Jorder fortrinlige Egenskaber: 1) Den bestaar for største Delen af Muldstoffer eller muldgivende Stoffer, som Sandjorden netop i høj Grad trænger til. 2) Den indeholder en betydelig Mængde Kvælstof ($1-1\frac{1}{2}$ pCt.), som lidt efter lidt kan komme Planterne til gode. 3) Naar Tørvejorden daglig føres ind i Stalden og blandes med Gødningen, vil dens Omsætning fremmes, saa dens Kvælstof hurtigere kan komme Planterne

Marts

3. Maaned eller Tordmaaned har 31 Dage Aar 1894.

			Op F.		Høiv.
T.	1	Albinus.	5 1	☾ fjernest Jorden.	6 12
F.	2	Simplicius.	5 49		7 36
L.	3	Kunigunde	6 19		8 54

Midfaste. Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15.
2den Række, Joh. 6, 35—51.

S.	4	Adrianus	6 40		9 56
M.	5	Theophilus	6 52		10 43
Ti.	6	Gotfred	7 0		11 21
O.	7	Perpetua	Ned E.	Sol. op 6 48′ n. 5 55′. ● n. M. 3 19′ Eft.	11 55
T.	8	Beata	7 12		0 10
F.	9	40 Riddere	8 36		0 42
L.	10	Ædel	10 4		1 12

5. S. i Fasten. Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38.
2den Række, Luk. 1, 46—56.

S.	11	Thala	11 36		1 45
M.	12	Gregorius	Ned F.		2 19
Ti.	13	Macedonius	1 11		3 1
O.	14	Eutychius	2 43	Sol. op 6 30′ n. 6 9′. ◐ f. Kv. 7 28′ Eft.	3 49
T.	15	Zacharias	4 3		4 55
F.	16	Gudmund	4 58		6 26
L.	17	Gertrud	5 30	☾ nærmest Jorden.	8 9

Palmesøndag. Kristi Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9.
2den Række, Mark. 14, 3—9.

S.	18	Alexander	5 49		9 28
M.	19	Joseph	6 2		10 27
Ti.	20	Gordius	6 10	*Jævndøgn, Foraar begynder.*	11 11
O.	21	Benedictus	Op E.	Sol. op 6 12′ n. 6 23′. ○ f. M. 3 11′ Eft.	11 48
T.	22	<u>Skærtorsdag</u>	7 56		0 5
F.	23	<u>Langfredag</u>	9 23		0 38
L.	24	Ulrica	10 49		1 10

Paaske. Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7. 2den Række, Matth. 28, 1—8.

S.	25	<u>Paaskedag</u>	Op F.		1 42
M.	26	<u>2. Paaskedag</u>	12 15		2 16
Ti.	27	Kastor	1 37		2 55
O.	28	Eustachius	2 50	Sol. op 5 53′ n. 6 37′.	3 38
T.	29	Jonas	3 46	◑ s. Kv. 9 28′ Fm. ☾ fjernest Jorden.	4 32
F.	30	Qvirinus	4 22		5 38
L.	31	Balbina	4 45		6 58

Markedsfortegnelse for Marts 1894.

1. *Korsør,*
- *Rudkjøbing,*
- *Ebeltoft,*
- *Vejle.*
2. *Roskilde,*
- *Skjelskør,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
3. *Kjerteminde,*
- *Randers,*
- *Silkeborg.*
5. *Stege,*
- *Aarhus.*
6. *Storeheddinge,*
- *Vordingborg,*
- *Sakskjøbing,*
- *Bogense,*
- *Skanderborg.*
7. *Hvalsø,*
- *Assens,*
- *Aalborg,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens.*
8. *Slagelse,*
- *Nakskov,*
- *Ringe,*
- *Vejle.*
9. *Skibby,*
- *Sorø,*
- *Nyborg,*
- *Spørring,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
10. *Faaborg,*
- *Randers.*
12. *Brobyværk,*
- *Aarhus.*
13. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Maribo,*
- *Odense,*
- *Skanderborg.*
14. *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Svendborg,*
- *Hjallerup,*
- *Aalborg,*
- *Thirstrup,*
14. *Horsens.*
15. *Haarlev,*
- *Slagelse,*
- *Middelfart,*
- *V. Brønderslev,*
- *Odder,*
- *Vejle.*
16. *Roskilde,*
- *Aarup,*
- *Ø. Svenstrup,*
- *Vejlby,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
17. *Kjøbenhavn,*
- *Løgstør,*
- *Fredericia.*
19. *Ulstrup (Aars H.).*
20. *Slangerup,*
- *Storeheddinge,*
- *Rødby,*
- *Skjørping.*
21. *Næstved,*
- *Aalborg,*
- *Hobro,*
21. *Høver Kro,*
- *Esbjerg.*
27. *Ringsted,*
- *Aarhus.*
28. *Frederikssund,*
- *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Middelfart,*
- *Aalborg,*
- *Klovborg.*
29. *Fakse,*
- *Skjelskør,*
- *Nysted,*
- *Skamby,*
- *Thise,*
- *Brestenbro.*
30. *Haslev,*
- *Sorø,*
- *Hesselager,*
- *V. Hassing,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*
31. *Hjørring,*
- *Vejle.*

---

til gode, medens derimod Staldgødningens Omsætning hæmmes. Dette sidste medfører ikke blot, at Gødningen lettere kan opbevares uden Tab, men ogsaa at Gødningen ikke nær saa let kommer til at „brænde" de Afgrøder, hvortil den anvendes. 4) Tørvejorden kan endelig indsuge Ammoniak fra Luften i Stalden samt tilbageholde den i Gødningen og Jordbunden dannede Ammoniak, saaledes at den hverken fordamper eller udvaskes, hvad Sandjorden ikke kan. (Ammoniak er et værdifuldt, kvælstofrigt Stof, som let fordamper fra Gødningen, idet den bliver til Luft). Forinden Tørvejorden kan anvendes, bør den være tør og nogenlunde findelt samt godt udluftet, navnlig hvis den er „svovlet". Dette opnaas lettest ved at bortskære Grøntørven af et Stykke Tørvejord, som dernæst i pløjet Tilstand udsættes for en hel Vinters Frost. Om Foraaret vil den vinterskørnede Fure være let at findele med Harven. Naar det øverste Lag er tørt, samles det i Bunker eller hjemkøres; et nyt Lag løsnes og findeles med Harven, tørres og hjemkøres o. s. v. Paa denne Maade kan der i flere Aar tages Tørvejord paa samme Sted. Kan Jorden ikke bære Trækdyrene, maa man grave Tørvejorden op og lade den ligge i et ikke alt for tykt Lag, udsat for Vinterfrosten. Den kastes da om af og til, særlig om Foraaret og Forsommeren, og behandles maaske med Harven, indtil den er tjenlig til Hjemkørsel. Skal den hjemkørte Tørvejord ligge ude, maa den kastes sammen i en høj, stejl Bunke, men helst maa den opbevares under Tag. — Staldgulvet bør være nogenlunde vandtæt, i det mindste der, hvor Urinen falder. Selve Grebningen bør derfor lægges paa et 6—8 Tom. tykt Lag godt gennemæltet og sammenstampet Ler. — 1 Pd. tør Tørvejord kan indsuge 2—4 Pd. Ajle.

Paa Lerjorder og ret muldrige Sandjorder kan den flydende

eller Faaremaaned har 30 Dage.

1. S. e. Paaske. **Jesus kom ind ad lukte Døre,** Joh. 20, 19 til Enden.
2den Række, Joh. 21, 15—19.

			Op F.		Høi
S.	1	Hugo	4 59		8
M.	2	Theodosius	5 10		9
Ti.	3	Nicætas	5 16		10
O.	4	Ambrosius	5 22	Sol. op 5 35′ n. 6 51′.	10
T.	5	Irene	5 28		11
F.	6	Sixtus	Ned E.	● n. M. 5 0′ Fm.	11
L.	7	Egesippus	9 14		0

2. S. e. Paaske. **Jesus er en god Hyrde,** Joh. 10, 11—16.
2den Række, Joh. 10, 22—30.

S.	8	Janus	10 51	*Christian IX Fødselsd.*	0
M.	9	Procopius	Ned F.		1
Ti.	10	Ezechiel	12 27		2
O.	11	Leo	1 54	Sol. op 5 17′ n. 7 5′. ☾ nærmest Jorden.	2
T.	12	Julius	2 57		3
F.	13	Justinus	3 35	◐ f. Kv. 1 33′ Fm.	4
L.	14	Tiburtius	3 58		6

3. S. e. Paaske. **Kristi Bortgang til Faderen,** Joh. 16, 16—22.
2den Række, Joh. 14, 1—11.

S.	15	Olympia	4 11		7
M.	16	Mariane	4 20		9
Ti.	17	Anicetus	4 26	*Flyttedag.*	10
O.	18	Eleutherius	4 32	Sol. op 5 0′ n. 7 19′.	10
T.	19	Daniel	4 38		11
F.	20	Bededag	Op E.	○ f. M. 4 2′ Fm.	11
L.	21	Florentius	9 50		0

4. S. e. Paaske. **Den Helligaands Sendelse,** Joh. 16, 5—15.
2den Række, Joh. 8, 21—36.

S.	22	Cajus	11 14		0
M.	23	Georgius	Op F.		1
Ti.	24	Albertus	12 32		1
O.	25	Mark. Evang.	1 36	Sol. op 4 43′ n. 7 33′.	2
T.	26	Cletus	2 20	☾ fjernest Jorden.	3
F.	27	Ananias	2 48		4
L.	28	Vitalis	3 6	◑ s. Kv. 4 20′ Fm.	5

5. S. e. Paaske. **Beder i Jesu Navn,** Joh. 16, 23—28.
2den Række, Joh. 17, 1—19.

S.	29	Peter Martyr	3 17		6
M.	30	Severus	3 25		7

Markedsfortegnelse for April 1894.

2. Jyderup,	11. Kjøge,	18. Næstved,	25. S. Omme,
- Vraa.	- Flauenskjold,	- Frederikshavn,	- Ulfkjær.
3. Frederiksværk,	- Aalborg,	- Aalborg,	26. Hjallerup,
- Fuglebjærg,	- Kolind,	- Selde,	- Bjerringbro,
- Storeheddinge,	- N. Snede.	- Lemvig.	- Randbøl,
- Vordingborg,	12. Slagelse,	19. Græsted,	- Ringkjøbing.
- Sæby.	- Nysted,	- Skive,	27. Veksø,
4. Ruds-Vedby,	- Vorbasse.	- Sjelbro,	- Nykb. (p. F.),
- Aalborg,	13. Skjelskør,	- Bækmarksbro,	- Nibe,
- Ny Løgten.	- Sorø,	- Esbjerg.	- Ans,
5. Bjerringbro.	- Spørring,	21. N. Sundby,	- Odder,
6. Aakirkeby,	- Esbjerg,	- Holstebro,	- Give,
- Roskilde,	- Holsted.	- Ølgod.	- Kolding,
- Esbjerg.	14. Viborg,	23. Lunderskov,	- Esbjerg.
7. Silkeborg.	- Kolding.	- Varde.	28. Viborg,
9. Farum,	16. Koldby,	24. Uggerløse,	- Ry,
- Herning.	- Glæsborg.	- Nykb. (p. M.),	- Hornsyld,
10. Præstø,	17. Helsingør,	- Hadsten,	- Foldingbro.
- Ringsted,	- Aars,	- Ribe.	30. Sindal,
- Dalager.	- Hvidbjærg,	25. Frederikssund,	- Horsens,
11. Helsinge,	- Ribe.	- Aalborg,	- Høver Kro,
- Holbæk,	18. Hørsholm,	- Anbæk,	- Tarm.

Gødning gøre god Virkning, og til saadanne Jorder kan man derfor opsamle Ajlen i en Ajlekumme. Dette vil ogsaa være det rigtigste, hvor Tørvejorden er besværlig eller kostbar at faa fat paa. Er Tørvejorden derimod temmelig let at tilvejebringe, bør den maaske anvendes. Flere have imidlertid begyndt med Tørvejord, men ere senere delvis eller fuldstændig gaaede over til Ajlekumme, navnlig hvor der fodredes ret kraftig, da der i saa Fald skulde saa megen Tørvejord til, at man blev t'æt af det store Arbejde dermed. Naar Ajlen opbevares i vandtætte, i Jorden murede, godt dækkede Beholdere, lider den kun et ubetydeligt Tab. Fosforsyre og Kali kan der intet tabes af, da disse Stoffer ere ufordampelige. Derimod kan der tabes noget Kvælstof i Form af Ammoniak; men som Gennemsnit af 6 Opbevaringsforsøg, der tilsammen have strakt sig ud over en Tid af 14 Maaneder (Sommer og Vinter) og ere udførte her paa Skolen, har Ajlen kun tabt $1^3/_4$ pCt. Kvælstof om Maaneden.

Skal al Ajlen opsamles i Ajlekumme, saa maa Staldgulvet være helt vandtæt og jævnt, saa at Urinen saa vidt muligt straks, efterhaanden som den fremkommer, kan flyde ud i Ajlekummen. Gulvet bør derfor laves af haardt brændte Mursten (Klinker) og Cement. Er Underlaget fast sammenstampet, saa kan man nøjes med et Lag Mursten paa Fladen (ellers 2 Lag paa Fladen). Fugerne mellem Stenene maa ikke være for smaa, og de skulle udfyldes godt med stærk Cement (1 Del Cement og 2 Dele groft, skarpt Sand). Til Afløb for Urinen kan man f. Eks. umiddelbart bag ved Baasenes bageste Kant — eller maaske 10—15 Tom. længere tilbage — mure en firkantet, 5 Tom. bred Rende, der dækkes af et løstsluttende Brædt, som kan ligge i en paa begge Rendens Sider muret Fals og bæres oppe af fastskruede Tværpinde. Naar Rendens Bund gives rigeligt Fald, kan den holde sig selv ren i 2 eller flere Uger. Man kan ogsaa lave en Rende af saakaldte Urinrør med en Ridse eller Spalte i den ene Side, som

Maj

5. Maaned. **eller Majmaaned har 31 Dage.** Aar 18

			Op F.			
Ti.	1	Phil. Jacob	3	30		8
O.	2	Athanasius	3	36	Sol. op 4 27′ n. 7 47′.	9
T.	3	Kr. Himmelf.	3	43	Korsmisse.	10
F.	4	Florian	3	50		10
L.	5	Gothard	Ned	E.	● n. M. 3 42′ Eft. *De lyse Nætter begynde.*	11

6. S. e. Paaske. **Naar Trøsteren kommer,** Joh. 15, 26—16, 4.
2den Række, Joh. 17, 20 til Enden.

S.	6	Joh. a Port.	10	0		12
M.	7	Flavia	11	34		0
Ti.	8	Stanislaus	Ned	F.	☾ nærmest Jorden.	1
O.	9	Caspar	12	49	Sol. op 4 13′ n. 8 1′.	1
T.	10	Gordianus	1	35		2
F.	11	Mamertus	2	3		3
L.	12	Pancratius	2	19	◐ f. Kv. 7 21′ Fm.	4

Pinse. **Hvo mig elsker,** Joh. 14, 23 til Enden.
2den Række, Joh. 14, 15—21.

S.	13	Pinsedag	2	29		6
M.	14	2. Pinsedag	2	36		7
Ti.	15	Sophie	2	42		8
O.	16	Sara	2	49	Sol. op 3 59′ n. 8 14′. *Tamperdag.*	9
T.	17	Bruno	2	54		10
F.	18	Erik	3	1		10
L.	19	Potentiana	Op	E.	○ f. M. 5 43′ Eftm.	11

Trinitatis. **Kristus og Nikodemus,** Joh. 3, 1—15.
2den Række, Matth. 28, 18 til Enden.

S.	20	Angelica	10	15		12
M.	21	Helene	11	25		0
Ti.	22	Castus	Op	F.		0
O.	23	Desiderius	12	17	Sol. op 3 48′ n. 8 25′.	1
T.	24	Esther	12	50	☾ fjernest Jorden.	2
F.	25	Urbanus	1	10		2
L.	26	Beda	1	24		3

1. S. e. Trin. **Den rige Mand,** Luk. 16, 19 til Enden.
2den Række, Luk. 12, 13—21.

S.	27	Lucian	1	33	◑ s. Kv. 9 4′ Eftm.	4
M.	28	Vilhelm	1	40		5
Ti.	29	Maximinus	1	45		6
O.	30	Vigand	1	51	Sol. op 3 39′ n. 8 36′.	7
T.	31	Petronella	1	57		8

Markedsfortegnelse for Maj 1894.

1. *Slagelse,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*

2. *Aalborg,*
- *Hadsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Fredericia,*
- *Vinderup.*

4. *Frederiksborg,*
- *Skive,*
- *Gjerlev,*
- *Vejlby,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*

5. *Randers,*
- *Kollemorten,*
- *Holstebro.*

7. *Thisted,*
- *Aarhus,*
- *Lunderskov,*
- *Varde.*

8. *Hvalsø,*
- *Præstø,*
- *Bogense,*
- *Ribe.*

9. *Odense,*
- *Aalborg,*
- *Hvalpsund,*
- *Trustrup.*

10. *Svendborg,*
- *Skjørping,*
- *Kjellerup,*
- *Skals,*
- *Thorup Pakh.*

11. *Aarup,*
- *Hobro,*
- *Mørke,*
- *Truust,*
- *Kolding,*
- *Herning,*
- *Esbjerg.*

12. *Viborg.*

15. *Asnæs,*
- *Aabro,*
- *Stoholm,*
- *Skanderborg,*
- *Jellinge,*
- *Foldingbro.*

16. *Næstved,*
- *Roskilde,*
- *Slangerup,*

16. *Sorø,*
- *Aalborg,*
- *Sjelbro,*
- *Ribe.*

17. *Anbæk.*

18. *Storeheddinge,*
- *Esbjerg.*

19. *Kjøge.*

22. *Skjelskør*

23. *Ringsted,*
- *Aalborg.*

25. *Marstal,*
- *Esbjerg.*

29. *Vordingborg.*

30. *Hjørring,*
- *Aalborg.*

---

følgelig vendes opad. De fuges med Cement, nedlægges 20 Tom. bag Baasenes Kant og renses let et Par Gange daglig ved Hjælp af en Jernstang med en til Rørene passende Lap paa Enden. Endelig kan der i Beton støbes en meget lille, helt udækket Rende eller Hulning omtr. 30 Tom. bag Baasenes Kant. I alle Tilfælde bør Grebningen selvfølgelig have Fald hen til Renden. Den sidst omtalte Rende er den billigste og simpleste, og den er vistnok lige saa god som de andre, men den forlanger mere Plads. — Gulvet i Svinestien kan laves paa lignende Maade af Mursten og Cement, men Urinrenden bør være dækket. — Idet Urinen forlader Stalden, bør den ledes gennem en Slamkiste (lille Beholder), hvori det meste Slam kan sætte sig, og herfra ledes den til Ajlekummen gennem 4 Tom. Rør, lagte med stærkt Fald og fugede med Cement. Ajlekummen skal selvfølgelig være vandtæt. Den bør bygges i den Tid af Aaret (sidst i Juni), da der er mindst Vand i Jorden. Den skal nemlig i Almindelighed graves saa meget ned i Jorden, at Ajlen kan faa Plads under Jordoverfladen; og Cementen maa ikke udsættes for Vandtryk de første 2—3 Uger, da den i saa Fald let bliver utæt. Er der Vand i Jorden, bør man derfor grave Hullet til Kummen mindst 8 Tom. for stort rundt omkring, saaledes at det fra Jorden kommende Vand ved Hjælp af en Rende udenom og lidt dybere end Kummen kan ledes hen til et Sted, hvorfra det kan pumpes op, efterhaanden som det kommer. Kummen kan mures med gode Mursten i Cement. Der maa mures med hel Stens Mur, men der bør kun benyttes „Løbere“ (ingen „Bindere“), saa at der helt op igennem Midten af Muren kan dannes et sammenhængende Cementlag, og alle Fuger maa udfyldes godt. Efterhaanden som Muren opføres, maa den helst baade udvendig og indvendig forsynes med et Pudslag af stærk Cement. Hvis man har let Adgang til Sten, er det dog billigst at støbe Muren af Beton og bagefter i det mindste indvendig forsyne den med et Lag Cementpuds; efter Beholderens Størrelse bør Muren støbes 8—10—12 Tom. tyk. Kummens Bund bør laves lige saa tæt og solid som Siderne. Endelig bør Kummen dækkes saa tæt til som muligt. Der kan lægges et almindeligt Tag over den, eller den kan dækkes af en lille Halmstak, hvilende paa et Stænge. — Naar der fodres omtrent som her paa

Juni

6. Maaned. eller Skærsommer har 30 Dage. Aar 189

			Op F.		Hø
F.	1	Nikomedes	2 4		9
L.	2	Marcellinus	2 15		10

2. S. e. Trin. Den store Nadvere, Luk. 14, 16—24.
2den Række, Luk. 14, 25 til Enden.

S.	3	Erasmus	Ned E.	*Kronpr. Frederik.* ● n. M. 11 56′ Eft.	11
M.	4	Optatus	10 29		11
Ti.	5	Bonifacius	11 29	☾ nærmest Jorden. *Grundlovsdag.*	0
O.	6	Norbertus	Ned F.	Sol. op 3 32′ n. 8 45′.	1
T.	7	Jeremias	12 5		1
F.	8	Medardus	12 25		2
L.	9	Primus	12 36		3

3. S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10.
2den Række, Luk. 15, 11 til Enden.

S.	10	Onuphrius	12 45	◐ f. Kv. 2 14′ Eftm.	4
M.	11	Barnab. Apost.	12 52		5
Ti.	12	Basilius	12 58		6
O.	13	Cyrillus	1 3	Sol. op 3 28′ n. 8 51′.	7
T.	14	Rufinus	1 10		8
F.	15	Vitus	1 19		9
L.	16	Tycho	1 33		10

4. S. e. Trin. Værer barmhjertige, Luk. 6, 36—42.
2den Række, Matth. 5, 43 til Enden.

S.	17	Botolphus	1 55		11
M.	18	Leontius	Op E.	○ f. M. 8 6′ Fm.	11
Ti.	19	Gervasius	10 50		0
O.	20	Sylverius	11 15	☾ fjernest Jorden. Sol. op 3 28′ n. 8 54′.	0
T.	21	Albanus	11 31	*Solhverv, længste Dag, Sommer beg.*	1
F.	22	10,000 Mart.	11 42		1
L.	23	Paulinus	11 47		2

5. S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11.
2den Række, Matth. 16, 13—26.

S.	24	St. Hansdag	11 53		3
M.	25	Prosper	11 59		3
Ti.	26	Pelagius	Op F.	◑ f. Kv. 11 3′ Fm.	4
O.	27	7 Sovere	12 4	Sol. op 3 30′ n. 8 55′.	5
T.	28	Eleonora	12 11		6
F.	29	Petr. Paulus	12 20		7
L.	30	Lucina	12 33		8

Markedsfortegnelse for Juni 1894.

1. *Hjallerup (2),*	11. *Kjerteminde,*	14. *Ribe.*	22. *Esbjerg.*
- *Esbjerg.*	- *Skanderborg,*	15. *Holbæk,*	25. *Frederiksborg,*
4. *Hurup.*	- *Holstebro.*	- *Rudkjøbing,*	- *Ringsted.*
6. *Aalborg,*	12. *Korsør,*	- *Esbjerg.*	26. *Stubbekjøbing.*
- *Thisted,*	- *Præstø,*	16. *Kjøbenhavn,*	27. *Hjørring,*
- *Ny Løgten.*	- *Horsens (2),*	- *Faaborg.*	- *Aalborg.*
7. *Nykb. (p. S.),*	- *Ringkjøbing.*	18. *Randers (2),*	28. *Ø. Svendstrup,*
- *Nykb. (p. M.).*	13. *Helsinge,*	- *Grindsted.*	- *Knudstrup.*
8. *Skive,*	- *Maribo,*	20. *Næstved,*	29. *Øsløs,*
- *Herning,*	- *Aalborg,*	- *Aalborg,*	- *Esbjerg.*
- *Esbjerg.*	- *Varde.*	- *Vejen.*	30. *Sorø,*
9. *Silkeborg,*	14. *Kallundb. (3),*	22. *Skjelskør (2),*	- *Løgstør,*
- *Lemvig.*	- *Slangerup,*	- *Assens,*	- *Videbæk.*

Skolen, bør Kummen kunne rumme mindst 40 Kubikfod pr. Ko eller pr. voksent Svin, og har den Tilløb fra et aabent Møddingsted, bør den kunne rumme mindst $^1/_4$ mere.

Ajlens Anvendelse. 1) *De plantenærende Stoffer i Ajlen ere selvfølgelig til Stede i opløst Tilstand,* saa de kunne meget hurtig komme Planterne til gode. Ajlen bør derfor særlig anvendes til voksende Afgrøder, der straks kunne gøre Brug af den; men da Ajlen saaledes ofte ikke kan nedfældes, kan den kun udnyttes ordentlig, naar Jordens Fugtighed er tilstrækkelig til at føre den ned til Planterødderne. I Sommertiden bør den derfor helst anvendes i fugtigt Vejr, ogsaa fordi Regnen da straks kan afvadske Planternes Blade, der ellers kunne tage Skade af Ajlen. Duggen kan i saa Henseende ogsaa hjælpe noget, naar Ajlen udføres henad Aften. At føre Ajle ud sent paa Efteraaret eller i Vintertiden, er ikke heldigt, navnlig ikke paa Sandjorder eller vandrige Jorder eller Jorder, der ere meget udsatte for Snelag, da Ajlen i saa Fald er udsat for Udvadskning, inden Planterne kunne gøre Brug af den. — 2) *Ajlens væsentligste Værdistof er Kvælstof,* og den virker derfor, ligesom Chilisalpeter, stærkt drivende paa Planterne, der faa en stærk grøn Farve og udvikle en Masse Blade, Stængler og Rødder. Ajlen bør derfor særlig anvendes til Roer, Græs og Grønfoder, der helst skulle give en stor Masse Foder, hvorimod den bør anvendes med nogen Forsigtighed til Kornafgrøder, der skulle modnes, da den ellers kan fremkalde Lejesæd og forhale Modningen alt for meget. Til Bælgplanter, som Ærter, Vikker, Kløver, Sneglebælg o. s. v., bør Ajlen ikke anvendes, da disse Planter kunne optage tilstrækkeligt Kvælstof fra Luften. Paa en 1ste Aars Græsmark med meget rigelig Kløver passer Ajlen derfor ikke, medens den derimod passer fortrinlig paa en 2det eller 3die Aars eller en vedvarende Græsmark. Er der rigeligt Græs, men ikke nogen stor Mængde Kløver paa 1ste Aars Græsmark, kan denne ogsaa give et godt Udbytte af Ajlen. Endelig hører Ajlen aldeles ikke hjemme paa Helbrak, fordi der i denne i Løbet af Sommeren dannes en stor Mængde let tilgængelig, kvælstofholdig Plantenæring, saa Vintersæden om Efteraaret ikke kan optage mere, og hvad der bliver tilovers vil, tillige med Ajlens Kvælstof, let kunne bortvadskes i Vintertiden. Til Vintersæd efter Halvbrak kan en Smule Ajle derimod gøre god Nytte. — 3) *Over Halvdelen, indtil de $^4/_5$, af Ajlens Kvælstof er ofte til Stede i Form af Ammoniak.* Ajlen bør derfor saa vidt muligt anvendes saaledes,

Juli

7. Maaned. **eller Ormemaaned har 31 Dage.** Aar 189

6. S. e. Trin. Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5, 20—26.
2den Række, Matth. 19, 16 til Enden.

			Op F.		Høj
S.	1	Theobaldus	12 55		10
M.	2	Mariæ Besøg.	1 35		11
Ti.	3	Cornelius	Ned E.	● n. M 6 45' .Fm. ☾ nærmest Jorden. Sol. fjernest Jorden.	11
O.	4	Ulricus	10 28	Sol op 3 35' n. 8 52'.	0
T.	5	Anshelmus	10 43		1
F.	6	Dion	10 52		1
L.	7	Villebaldus	11 0		2

7. S. e. Trin. Jesus bespiser 4000 Mand, Mark. 8, 1—9.
2den Række, Matth. 10, 24—31.

S.	8	Kjeld	11 7		3
M.	9	Sostrata	11 13	◐ f. Kv. 11 15' Eftm.	3
Ti.	10	Knud Konge	11 19		4
O.	11	Josva	11 27	Sol. o. 3 43, n. 8 46'.	5
T.	12	Henrik	11 39		6
F.	13	Margarethe	11 58		7
L.	14	Bonaventura	Ned F.		9

8. S. e. Trin. De falske Profeter, Matth. 7, 15—21.
2den Række, Matth. 7, 22 til Enden.

S.	15	Apostl. Del.	12 27		10
M.	16	Susanne	1 13		10
Ti.	17	Alexius	Op E.	○ f. M. 11 3' Eftm. ☾ fjernest Jorden.	11
O.	18	Arnolphus	9 38	Sol. op 3 53' n. 8 37'.	12
T.	19	Justa	9 50		0
F.	20	Elias	9 57		1
L.	21	Evenus	10 2		1

9. S. e. Trin. Den utro Husfoged, Luk. 16, 1—9.
2den Række, Luk. 12, 32—48.

S.	22	Mar. Magd.	10 8	*Hundedagene beg.*	2
M.	23	Apollinaris	10 13		2
Ti.	24	Christina	10 19		3
O.	25	Jacobus	10 26	Sol. op 4 5' n. 8 26'. ◑ s. Kv. 10 7' Eft.	3
T.	26	Anna	10 37		4
F.	27	Martha	10 54		5
L.	28	Aurelius	11 24		6

10. S. e. Trin. Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden.
2den Række, Matth. 11, 16—24.

S.	29	Oluf	Op F.		8
M.	30	Abdon	12 16		9
Ti.	31	Germanus	1 38	☾ nærmest Jorden.	10

Markedsfortegnelse for Juli 1894.

2. *Rødby,*	6. *Randers (2),*	12. *Fredericia.*	23. *Helsingør,*
- *Ulstrup(A.H.),*	- *Esbjerg.*	14. *Frederikssund.*	- *Skive (2).*
- *Grenaa.*	7. *Sakskjøbing.*	18. *Næstved,*	24. *Roskilde.*
3. *Vordingborg,*	9. *Slagelse (2),*	- *Svendborg,*	25. *Aalborg,*
- *Ebeltoft,*	- *Aarhus.*	- *Aalborg,*	- *Odder.*
- *Hobro.*	10. *Præstø,*	- *Kolind.*	26. *Holstebro.*
4. *Nyborg,*	- *Middelfart,*	19. *Nykb. (p.F.),*	27. *Anbæk.*
- *Aalborg,*	- *Mariager,*	- *Ærøskjøbing.*	28. *Brande.*
- *Ny Løgten.*	- *Salten.*	20. *Vilsund,*	30. *Kjøge,*
5. *Frederiksværk,*	11. *Odense,*	- *Vejlby.*	- *Ringkjøbing.*
- *Bogense,*	- *Aalborg.*	21. *Nykb. (p.M.).*	31. *Varde.*
- *Viborg.*			

at den straks kan synke i Jorden, og kan det lade sig gøre, bør den nedbringes, da Ammoniaken ellers let fordamper. Føres den f. Eks. ud paa Sne om Vinteren, vil den straks være meget udsat for Fordampning og senere ved indtrædende Tøvejr for Udvadskning. Naar Roerne under Væksten gødes med Ajle, bør den straks nedfældes ved Hjælp af en Grubber eller Radrenser. — 4) Ajlen indeholder kun grumme lidt Fosforsyre, og skal den give fuldt Udbytte, maa man derfor paa anden Maade sørge for, at Afgrøden kan faa tilstrækkeligt af dette Stof. Vil man Aar efter Aar anvende Ajle paa en bestemt Græsmark, bør denne udlægges med Staldgødning og rigelig Thomasslakke — samt senere af og til gødes med Staldgødning og maaske med Superfosfat.

Her paa Skolen er der i 1889—92 udført en stor Mængde Forsøg med Ajle, anvendt til Græs og Roer. Resultatet af disse Forsøg har i Korthed været følgende: Det betaler sig at bygge Ajlekummen saa stor, at den kan rumme Ajlen fra 1ste Oktober til 1ste April, og muligvis bør den endog kunne rumme Ajlen fra midt eller sidst i Juli til 1ste April. Er man nødt til at køre Ajle ud om Vinteren, bør den saa vidt muligt føres ud paa bar Jord, ikke paa Sne, og den bør spredes saa tyndt som muligt, helst kun 40 Tdr. pr. Td. Ld. 1 Td. Ajle udgør $4^1/_4$ Kubikfod og vejer omtrent 275 Pd. Det største Udbytte af Ajlen faar man ved at føre den ud til Græs i Løbet af April, naar der er indtraadt mildt Vejr — Grødevejr —; der kan da anvendes 60—70—80 Tdr. pr. Td. Ld. Fra 1ste Maj til 1ste August giver Græsset desto mindre for Ajlen, jo senere den udføres, navnlig hvis den ikke udføres i fugtigt Vejr. Ajlen fra 1ste Maj til midt eller sidst i Juli bør anvendes til Runkelroer (eller andre Rodfrugter); den bør udføres fra midt i Juni Maaned, men maa spredes saaledes, at den kun falder mellem Rækkerne og saa lidt som muligt paa Planternes Blade. Vil man anvende Vinter-Ajle til Roer, bør den udføres i April og nedfældes under Jordens Foraarsbehandling. Fra midt eller sidst i Juli bør den Ajle, der ikke kan opbevares til April, efterhaanden som den dannes, saasnart der indtræder fugtigt Vejr, føres ud paa en Græsmark, der ogsaa næste Sommer skal ligge til Græs.

For paa en praktisk Maade at kunne sprede Ajlen mellem Roerækkerne har Gaardejer Peder Nielsen, Ravndrup Vænge, Kværndrup St., skruet Sprederbladet af den almindelige Ajlespreder og gennem en firkantet Trækasse ledet Ajlen omtr. 1 Alen nedad og tilbage. Kassens nederste Sidebrædt gaar op under Ajlesprederøret,

O.	1	Peders Fængs.	Ned	E.	Sol. op 4 17′ n. 8 13′. ● n. M. 1 24′ Eft.	11
T.	2	Hannibal	8	58		0
F.	3	Nikodemus	9	8		0
L.	4	Dominikus	9	14		1

11. S. e. Trin. **Farisæeren og Tolderen,** Luk. 18, 9—14.
2den Række, Luk. 7, 36 til Enden.

S.	5	Osvaldus	9	20		2
M.	6	Kr. Forklar.	9	27		2
Ti.	7	Donatus	9	34	*De lyse Nætter ophøre.*	3
O.	8	Ruth	9	45	Sol. op 4 30′ n. 7 59′. ◐ f. Kv. 11′ 5 Fm.	3
T.	9	Romanus	10	2		4
F.	10	Laurentius	10	27		5
L.	11	Herman	11	7		7

12. S. e. Trin. **Den Døve og Stumme,** Mark. 7, 31 til Enden.
2den Række, Matth. 12, 31—42.

S.	12	Clara	Ned	F.		8
M.	13	Hippolytus	12	6	☾ fjernest Jorden.	9
Ti.	14	Eusebius	1	19		10
O.	15	Mariæ Himf.	2	38	Sol. op 4 43′ n. 7 43′.	11
T.	16	Rochus	Op	E.	○ f. M. 2 17′ Eftm.	11
F.	17	Anastatius	8	13		0
L.	18	Agapetus	8	18		0

13. S. e. Trin. **Samaritaneren og Leviten,** Luk. 10, 23—37.
2den Række, Matt. 20, 20—28.

S.	19	Sebaldus	8	24		1
M.	20	Bernhard	8	29		1
Ti.	21	Salomon	8	35		2
O.	22	Symphor	8	43	Sol. op 4 57′ n. 7 27′.	2
T.	23	Zachæus	8	57	*Hundedagene ende.*	3
F.	24	Bartholomæus	9	21	◑ f. Kv. 6 40′ Fm.	4
L.	25	Ludvig	10	0		5

14. S. e. Trin. **De 10 Spedalske,** Luk. 17, 11—19.
2den Række, Joh. 5, 1—15.

S.	26	Irenæus	11	7		6
M.	27	Gebhardus	Op	F.		8
Ti.	28	Lovise	12	39		9
O.	29	Joh. Halsh.	2	22	Sol. op 5 10′ n. 7 9′. ☾ nærmest Jorden.	10
T.	30	Benjamin	Ned	E.	● n. M. 9 4′ Eftm.	11
F.	31	Bertha	7	22		12

hvortil den er fastgjort, medens de 3 andre Sidebrædder ere afpassede saaledes, at Sprederens Hane lige kan lukkes op og i, og at Ajlen, naar Hanen lukkes op, kan strømme ned i Kassen. Den nederste Ende af denne Kasse er tæt forbunden med Midten af en paa tværs liggende, trekantet Spredekasse, i hvis nederste Kant der findes 5 Huller, anbragte saaledes, at Ajlen derigennem kan ledes ned i 5 Mellemrum. Hullernes Tværmaal er omtr. $^3/_4$ Tom. Efter Agrenes Længde kan man tilproppe et eller flere af disse Huller, ligesom man kan regulere Ajlens Tilløb ved at indsætte en Ring af Tøndebaand i Ajlesprederørets Munding, eller ved at løfte Hanen noget mindre, saaledes at man kan køre helt igennem Roerækkerne eller en hel Omgang med et Læs Ajle. Hele Apparatet maa være lukket med Undtagelse af Aabningen foroven og Hullerne forneden, hvorigennem Ajlen løber ind og ud. Det hele kan laves af gennemskaarne Brædder og bæres af et Par paa Ajlevognen fastslaaede Stænger. — Gaardejer Jens Jensen jun., Nordskov, Bogense, har afskruet alle de paa den almindelige Ajlespreders Flange eller Krave siddende Dele — Spredebladet, Hanen og Krogen — og ladet sig lave en anden passende Krave, der kan skrues fast og slutte tæt til Ajlesprederens Krave. Til den ny Krave er der dernæst skruet en almindelig 2 Tom. Rørhane, og dennes bageste Del er atter forbunden med Midten af et paa tværs liggende $1^1/_2$ Tom. Rør, der er lukket i begge Ender. Fra dette Rør udgaa endelig lodret nedad 3 Stkr. $^3/_4$ Tom. Rør paa 6 Tmrs Længde, anbragte saaledes, at de, naar Hanen aabnes, lede Ajlen ned i 3 Mellemrum. Hele Apparatet er lavet af Jern hos Maskinfabrikant Mejbom, Odense, og har kostet 23 Kr. — Begge Apparater arbejde tilfredsstillende. Paa hældende Jorder, hvor Faldet gaar paa tværs af Roerækkerne, kan Ajlevognen dog forskydes og skade Roerne.

Som Gennemsnit af en Mængde Forsøg med Ajle, anvendt til Græs først i April, have vi her paa Skolens Jorder for hver Td. Ajle (275 Pd.), der er anvendt, faaet 42 Pd. Hø mere paa de med Ajle gødede end paa de ugødede Forsøgsstykker. Skolens Ajlevogn rummer 6 Tdr. (1650 Pd.) Ajle, og for et saadant Læs Ajle have vi altsaa faaet 250 Pd. Hø. Regnes 1 Pd. Hø til en Værdi af 2 Øre, hvilket sikkert ikke er for højt regnet, saa har et Læs Ajle i Foraarstiden altsaa haft en Værdi af 5 Kr., eller $1^1/_5$ Øre pr. Kande. Medens denne Ajle gennemsnitlig kun har indeholdt $0,_{429}$ pCt. Kvælstof, har Urinen her paa Skolen som nævnt gennemsnitlig indeholdt $1,_{142}$ pCt. Kvælstof, altsaa 2—3 Gange saa meget, saa Urinens Værdi har altsaa været 2—3 Gange saa stor som Ajlens. Beregnes Urinens Værdi paa den antydede Maade efter Forholdet mellem Urinens og Ajlens Kvælstofindhold (der stadig er blevet bestemt af V. Stein), idet Urinen dog regnes at indeholde saa meget mindre Kvælstof, som der ifølge Forsøgene tabes under Opbevaringen, saa finder man, at naar Ajlen fra midt i Juli til sidst i April er anvendt i Løbet af April til Græs, medens den øvrige Ajle er anvendt først i Juli til Runkelroer, har Urinen af en Ko her paa Skolen givet følgende Udbytte:

September

9. Maaned. **eller Fiskemaaned har 30 Dage.** Aar 18

			Ned E.		
L.	1	Ægidius	7 29		0

15. S. e. Trin. Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6, 24 til Enden.
2den Række, Luk. 10, 38 til Enden.

S.	2	Elisa	7 35		1
M.	3	Seraphia	7 41		1
Ti.	4	Theodosia	7 51		2
O.	5	Regina	8 4	Sol. op 5 24′ n. 6 51′.	2
T.	6	Magnus	8 27		3
F.	7	Robert	9 1	*Dronning Lovise.* ◐ f. Kv. 2 3′ Fm.	4
L.	8	Mariæ Fødſ.	9 54		5

16. S. e. Trin. Enkens Søn af Nain, Luk. 7, 11—17.
2den Række, Joh. 11, 19—45.

S.	9	Gorgonius	11 3		6
M.	10	Burchhardt	Ned F.	☾ fjernest Jorden.	8
Ti.	11	Hillebert	12 21		9
O.	12	Guido	1 42	Sol. op. 5 37′ n. 6 33′	10
T.	13	Cyprianus	3 4		10
F.	14	† Ophøjelse	4 24		11
L.	15	Eskild	Op E.	○ f. M. 5 21′ Fm.	11

17. S. e. Trin. Den Vanſottige, Luk. 14, 1—11.
2den Række, Mark. 2, 14 til Enden.

S.	16	Euphemia	6 38		0
M.	17	Lambertus	6 44		0
Ti.	18	Titus	6 53		1
O.	19	Constantia	7 5	Sol. op 5 51′ n. 6 15′. *Tamperdag.*	1
T.	20	Tobias	7 24		2
F.	21	Matthæus	7 57		2
L.	22	Mauritius	8 53	◑ f. Kv. 1 32′ Eftm.	3

18. S. e. Trin. Hvis Søn er Kristus, Matth. 22, 34 til Enden.
2den Række, Joh. 15, 1—17.

S.	23	Linus	10 15	*Jævndøgn. Efteraar begynder.*	5
M.	24	Tecla	11 50		6
Ti.	25	Cleophas	Op F.		8
O.	26	Adolph	1 31	Sol. op 6 5′ n. 5 56′. ☾ nærmest Jorden. *Prins Christian.*	9
T.	27	Cosmus	3 9		10
F.	28	Venceslaus	4 44		11
L.	29	St. Michael	Ned E.	● n. M. 6 44′ Fm.	11

19. S. e. Trin. Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8.
2den Række, Joh. 1, 35 til Enden.

S.	30	Hieronymus	5 50		12

Markedsfortegnelse for September 1894.

1. Frederiksværk,
- Kjøbenhavn.
3. V. Brønderslev,
- Hurup,
- Hadsten.
4. Aars,
- Faarup St.
5. Hvalsø,
- Aalborg,
- Thisted,
- Ny Løgten,
- Vejlby.
6. Randers (2).
7. Nykb. (p.M.).
8. Bjerringbro,
- Skive,
- Grindsted.
10. Holstebro (2).
11. Præstø.
12. Sorø,
- Aalborg,
- Kolind,
12. Tarm.
13. Egeskov,
- Skræm,
- Varde (2).
14. Flauenskjold,
- Aabybro,
- Bække.
15. Tværsted,
- Løgstør,
- Kolding.
17. Ulstrup (Aars H.),
- V. Hassing,
- Thorup Pakh..
- Odder.
18. Asnæs,
- Aalborg,
- Stoholm,
- Ulstrup St.,
- Rønde.
19. Næstved,
- Roskilde,
19. Assens,
- Sæby,
- Aalborg,
- Skjørping,
- Thirstrup.
20. Tudse,
- Nysted,
- Middelfart,
- Løkkensvej Kro,
- Selde,
- Hobro (2).
21. Skjelskør,
- Vordingborg,
- Sindal,
- Ans.
22. Ringsted,
- Hjørring,
- Skals,
- Brande.
24. Viborg (2),
- Høver Kro.
25. Bogense,
25. Frederikshavn,
- Ebeltoft,
- Give.
26. Sorø,
- Agersted,
- Aalborg,
- Bjergets Kro,
- Randers,
- Silkeborg,
- Hornsyld,
- Jellinge.
27. Koldby,
- Glæsborg,
- Skanderborg.
28. Marstal,
- Thisted,
- Grenaa,
- Horsens,
- Spørring.
29. Jetsmark,
- Nykb. (p. M.),
- Vejle.

De 7 Vintermaaneders Urin har givet	1188 Pd. Hø.
— 5 Sommermaaneders Urin har givet	1168 — —
Et Aars Urin har givet	2356 Pd. Hø.

Udbyttet af Ajle til Runkelroer er omsat til Hø (Høværdi) ved Division med 4, idet jeg altsaa antager, at 4 Pd. Runkelroer have samme Værdi som 1 Pd. Hø. I de 7 Vintermaaneder (fra 16de Oktbr. til 15de Maj) fik en Ko i alt 314 Pd. Bomuldsfrøkager, 370 Pd. Solsikkekager, 263 Pd. Rapskager, 238 Pd. Hampefrøkager, 257 Pd. Palmekager, 30 Pd. Maltspirer og 41 Pd. Hvedeklid, i alt 1513 Pd. Kraftfoder, samt 11,558 Pd. Runkelroer, 912 Pd. Sukkerroeaffald, 299 Pd. Hø og 1703 Pd. Halm. Den ved dette Foder dannede Urin har altsaa givet 1188 Pd. Hø til en Værdi af 23 Kr. 76 Øre, og fordeles denne Værdi efter de anvendte Fodermidlers Kvælstofindhold, finder man, at der gennemsnitlig for hvert 100 Pd. Kraftfoder, der er anvendt, er blevet Urin for 1 Kr. 9 Øre. Men medens den tilsvarende Urinværdi af 100 Pd. Bomuldsfrøkager, der indeholde en stor Mængde kvælstofholdige Stoffer — Æggehvidestoffer — har været 1 Kr. 55 Øre, saa har derimod Urinværdien af 100 Pd. Palmekager, der er fattigere paa Æggehvidestoffer end de andre Oliekager, kun været 57 Øre. Efter samme Forhold er Urinværdien af 100 Pd. Havre kun 41 Øre og af 100 Pd. Byg endog kun 34 Øre.

Omkostningerne ved Ajlens Opbevaring og Anvendelse ere her ganske vist ikke tagne med i Regningen, men det er dog klart, at den flydende Gødning har en meget stor Værdi for det praktiske Landbrug. Et Aars Urin af en Ko er her udbragt i 47 Kr. 12 Øre eller omtrent 3 Øre ($2{,}_9$ Øre) pr. Kande. 1 Kande Vinter-Urin er endog gennemsnitlig udnyttet i $3^1/_3$ Øre, altsaa lige saa meget som (eller mere end) der paa mange Mælkerier betales for Skummetmælk. Det er selvfølgelig ikke hermed afgjort, at Urinen andre Steder har samme Værdi

			Ned E.		
M.	1	Remigius	5 58		0
Ti.	2	Ditlev	6 10		1
O.	3	Mette	6 28	Sol. op 6 18′ n. 5 38′.	1
T.	4	Franciscus	6 57		2
F.	5	Placidus	7 42		3
L.	6	Broderus	8 46	◐ f. Kv. 8 1′ Eftm. *Frederik VII Fødsel.*	3
		20. S. e. Trin. Bryllupsklæderne, Matth. 22, 1—14. 2den Række, Matth. 21, 28—44.			
S.	7	Amalia	10 1		4
M.	8	Ingeborg	11 22	☾ fjernest Jorden.	6
Ti.	9	Dionysius	Ned F.		7
O.	10	Gereon	12 44	Sol. op 6 32′ n. 5 20′.	8
T.	11	Fred. 4. Fødsel	2 5		9
F.	12	Maximilian	3 24		10
L.	13	Angelus	4 44		10
		21. S. e. Trin. Den kongelige Mand, Joh. 4, 46—53, 2den Række, Joh. 4, 34—42.			
S.	14	Calixtus	Op E.	○ f. M. 7 41′ Eftm.	11
M.	15	Hedevig	5 3		11
Ti.	16	Gallus	5 13	*Flyttedag.*	0
O.	17	Florentinus	5 30	Sol. op 6 46′ n. 5 3′.	0
T.	18	Luc. Evang.	5 58		1
F.	19	Balthasar	6 46		2
L.	20	Felicianus	8 1		2
		22. S. e. Trin. De 10,000 Pund, Matth. 18, 23 til Enden. 2den Række, Matth. 18, 1—20.			
S.	21	11,000 Jomfruer	9 33	◑ f. Kv. 7 56′ Eftm.	3
M.	22	Cordula	11 10	☾ nærmest Jorden.	5
Ti.	23	Søren	Op F.		6
O.	24	Proclus	12 47	Sol. op 7 1′ n. 4 46′.	7
T.	25	Crispinus	2 20		9
F.	26	Amandus	3 49		9
L.	27	Sem	5 18	*Prins Valdemar.*	10
		23. S. e. Trin. Skattens Mont, Matth. 22, 15—22. 2den Række, Mark. 12, 41 til Enden.			
S.	28	Simeon og Judas	Ned E.	● n. M. 6 57′ Eftm.	11
M.	29	Narcissus	4 17		11
Ti.	30	Absalon	4 31		0
O.	31	Reformat. Beg.	4 55	Sol. op 7 15′ n. 4 31′. *Kronprinsesse Louise.*	0

Markedfortegnelse for Oktober 1894.

1. Sakskjøbing,
- Hals,
- Hvidbjærg,
- Skive.
2. Nakskov,
- Faaborg,
- Aalbæk,
- Nibe,
- Lemvig,
- Ribe.
3. Skibby,
- Odense,
- Aalborg,
- Hadsund,
- Ny Løgten,
- Bækmarksbro,
- Vinderup.
4. Ruds-Vedby,
- Slagelse,
- Ærøskjøbing,
- Hjallerup,
- Aars,
- Bjerringbro,
- Mariager,
- Holstebro (2).
5. Aakirkeby,
- Fuglebjerg,
- Rudkjøbing,
- Læsø (2),
- N. Sundby,
- Gjerlev,
- Fredericia.
6. Nykb. (p. F.),
- Hvalpsund,
- Herning.
8. Jyderup,
- Vraa,
- Ringkøbing,
- Aalbæk Mølle.
9. Præstø,
- Sæby,
- Fjerritslev,
- Tarm,
- Ribe.
10. Helsinge,
- Nykb. (p. S.),
- Sorø,
- Svendborg,
- V. Brøndersl.,
- Aalborg,
- Thisted,
- Trustrup,
- Varde (2).
11. Græsted,
- Kappendrup,
- Spørring.
12. Stege (2),
- Nyborg,
- Løkken,
- Fuglsø,
- Vejlby,
- Kolding.
13. Kjerteminde,
- Hjørring,
13. Anbæk.
15. Farum,
- Storeheddinge,
- Løgstør,
- Skjørping,
- Mørke.
16. Aarup,
- Sindal,
- Aarhus,
- Ribe.
17. Næstved,
- Brobyværk,
- Aalborg,
- N. Sundby,
- Nimtofte.
18. Haarlev,
- Rødby,
- Aalborg,
- Kjellerup,
- Kollemorten,
- Foldingbro.
19. Holbæk,
- Vordingborg,
- Hobro,
- Brestenbro,
- Kolding.
20. Frederikssund,
- Viborg,
- Høver Kro,
- Videbæk.
22. Helsingør,
- Ringsted,
22. Hesselager,
- Klovborg,
- Silkeborg,
- S. Omme,
- Lunderskov.
23. Nakskov,
- Faaborg,
- Skanderborg,
- Vrads,
- Ribe,
- Ølgod.
24. Assens,
- Frederikshavn,
- Aalborg,
- Horsens.
25. Skjelskør,
- Hjallerup,
- Sjelbro,
- Give.
26. Vejle,
- Esbjerg.
27. Fakse,
- Randers,
- Kolding.
29. Haslev,
- Hørsholm,
- Stubbekjøbing.
30. Maribo,
- Ribe.
31. Kjøge,
- Aalborg,
- N. Snede.

---

som her; somme Steder giver den vel mindre, og somme Steder mere end her, men alle Vegne vil den have en meget betydelig Værdi for Landbruget. Dens Værdi er som nævnt i høj Grad afhængig af Fodringen, og naar vi for hvert 100 Pd. Oliekager i ovennævnte Foderblanding have faaet Urin til Værdi af 1 Kr. 9 Øre, medens den tilsvarende beregnede Værdi af Kornsorterne kun er 34—41 Øre, saa tyder dette paa, dels at Gødningen virkelig kan bære en ikke ubetydelig Del af Udgiften til Kraftfoder, og dels at det i mange Tilfælde vilde være heldigt for Landmanden at ombytte en stor Del af det Korn, der ellers skulde opfodres, med æggehviderige Oliekager, naar det kan ske uden synderlig Omkostning og uden synderlig Fare for at faa forfalskede eller daarlige Kager. Ved Docent Fjords Forsøg har desuden hvert Pd. Oliekager, opfodret paa Malkekvæg, givet omtr. $^1/_2$ Pd. Mælk mere end samme Mængde Korn. Men jo mere der opfodres af æggehviderige (kvælstofrige) Fodermidler, desto mere maa Landmanden indprente sig:

Urinen har omtrent samme Værdi som Skummetmælken; der maa derfor lige saa lidt spildes Urin, som der maa spildes Skummetmælk!

Dalum Landbrugsskole v. Odense, i Februar 1893.

Niels Anton Hansen.

			Ned	E.		Høi
T.	1	Alle Helgen	5	34		1
F.	2	Alle Sjæle	6	30		2
L.	3	Hubertus	7	43		2

24. S. e. Trin. **Jesus prædiker om Salighed,** Matth. 5, 1—12. 2den Række, Matth. 5, 13—16.

S.	4	Otto	9	2	☾ fjernest Jorden.	3
M.	5	Malachias	10	23	◐ f. Kv. 4 16′ Eftm.	4
Ti.	6	Leonhardus	11	43		5
O.	7	Engelbrecht	Ned	F.	Sol. op 7 30′ n. 4 16′.	6
T.	8	Claudius	1	2		7
F.	9	Theodor	2	21		8
L.	10	Luther	3	41		9

25. S. e. Trin. **Ødelæggelsens Vederstyggelighed,** Matth. 24, 15—28. 2. Række, Luk. 17, 20—33.

S.	11	Morten Bisp	5	4		10
M.	12	Torkild	6	33		10
Ti.	13	Arcadius	Op	E.	○ f. M. 8 49′ Fm.	11
O.	14	Frederik	3	59	Sol. op 7 45′ n. 4 3′	12
T.	15	Leopold	4	40		0
F.	16	Othenius	5	48	☾ nærmest Jorden.	1
L.	17	Anianus	7	17		2

26. S. e. Trin. **Jeg priser Dig, Fader.** Matth. 11, 25 til Enden. 2den Række, Matth. 25, 31 til Enden.

S.	18	Hesychius	8	55		2
M.	19	Elisabeth	10	32		3
Ti.	20	Volkmarus	Op	F.	◑ f. Kv. 3 8′ Fm.	4
O.	21	Mariæ Ofr.	12	5	Sol. op 7 59′ n. 3 52′.	6
T.	22	Cecilia	1	33		7
F.	23	Clemens	3	0		8
L.	24	Chrysogonus	4	28		9

27. S. e. Trin. **Kristi Forklarelse,** Matth. 17, 1—9.

S.	25	Catharina	5	56		10
M.	26	Conradus	7	25		10
Ti.	27	Facundus	Ned	E.	● n. M. 9 51′ Form.	11
O.	28	Soph. Magdal.	3	29	Sol op 8 12′ n. 3 43′.	12
T.	29	Saturninus	4	19		0
F.	30	Andreas	5	27		1

Markedsfortegnelse for November 1894.

1. *Middelfart,*
- *Bjerringbro.*
2. *Frederiksborg,*
- *Roskilde,*
- *Nysted,*
- *Svendborg,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
3. *Kjøbenhavn,*
- *Korsør.*
5. *Veksø,*
- *Nibe,*
- *Lunderskov.*
6. *Sorø,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Aars,*
Grenaa,
6. *Ribe.*
7. *Sakskjøbing,*
- *Odense,*
- *Flauenskjold,*
- *Aalborg,*
- *Mariager,*
- *Ny Løgten.*
8. *Uggerløse,*
- *Ringe,*
- *Skjørping.*
9. *Slagelse (2),*
- *Nyborg,*
- *Hobro,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
10. *Nykjb. (p. F.),*
- *Randers.*
12. *Ry,*
- *Thim.*
13. *Præstø,*
- *Rødby,*
- *Odder.*
14. *Hvalsø,*
- *Sorø,*
- *V. Brønderslev,*
- *Aalborg,*
- *Kolind,*
- *Holsted.*
15. *Skjelskør,*
- *Hjallerup.*
16. *Vordingborg,*
- *Skive,*
- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*
17. *Give,*
- *Lemvig.*
19. *Ringsted,*
- *Holstebro.*
21. *Næstved,*
- *Kjerteminde,*
- *Aalborg,*
- *Rønde.*
22. *Svendborg,*
- *Løgstør.*
23. *Truust,*
- *Esbjerg.*
24. *Viborg.*
26. *Holbæk.*
28. *Aalborg.*
29. *Slangerup.*
30. *Esbjerg.*

Planeterne i Aaret 1894.

Merkur er i Almindelighed Solen saa nær, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 26de Februar, 23de Juni og 19de Oktober er den i størst østlig Afstand fra Solen og gaar ned henholdsvis 2, $1^{1}/_{2}$ og $^{1}/_{4}$ Time efter Solen. Den 11te April, 9de August og 27de November er den i størst vestlige Afstand fra Solen og staar op henholdsvis $^{1}/_{2}$, $1^{3}/_{4}$ og 2 Timer før Solen.

Venus er i Januar Aftenstjerne, gaar ned Kl. 8 og skinner stærkest den 11te Januar. Midt i Februar passerer den mellem os og Solen over til Morgenhimlen, hvor den den 23de Marts atter skinner stærkest, den 27de April er længst vest for Solen, men hos os dog først staar op $1^{1}/_{2}$ à 1 Time før Solen. I Maj staar den op 1 Time før Solen, midt i Juni $1^{1}/_{2}$ Time før Solen, midt i Juli og August $2^{1}/_{2}$ Time før Solen, midt i September 2 Timer før Solen. Den 30te November passerer den bag om Solen over til Aftenhimlen, hvor den dog ved Aarets Slutning endnu ikke er bleven synlig.

Mars staar i Aarets første Halvdel op 3 à 2 Timer før Solen, i Slutningen af Juni ved Midnat og derpaa stadig tidligere, indtil den den 20de Oktober kommer i Opposition med Solen, er oppe hele Natten og ved Midnat ses som en stærkt skinnende rødlig Stjerne i Syd 43^{0} over Horizonten. Ved Aarets Slutning gaar den ned $2^{1}/_{2}$ Time efter Midnat. Dens Afstand fra Jorden, der ved Aarets Begyndelse er 44 Mill. Mil, er midt i Oktober aftaget til $8^{1}/_{2}$ Mill. Mil, hvorpaa den atter fjerner sig og ved Aarets Slutning er 17 Mill. Mil fra Jorden. Ved Aarets Begyndelse ses Mars i Skorpionen, den 4de Januar tæt syd for Beta i Skorpionen; derpaa gennemvandrer den Skytten, Stenbukken, Vandmanden, Fiskene og Vædderen, hvor den midt i September bliver stationær for saa at vandre tilbage til Fiskene. Her bliver den atter stationær i Slutningen af November og vandrer nu hen mod Vædderen, som den kort før Aarets Slutning træder ind i.

Jupiter gaar ved Aarets Begyndelse ned Kl. $4^{1}/_{2}$ Morgen, i Slutningen af Marts ved Midnat, i Begyndelsen af Maj Kl. 10 Aften, og bliver nu usynlig. I Begyndelsen af Juni gaar den bag om Solen og viser sig i August paa Østhimlen, hvor den midt i August staar op

December

12. Maaned. eller Kristmaaned har 31 Dage. Aar 189[4]

		Ned E.		Høj
L. 1	Arnold	6 44		1 4

1. S. i Advent. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9.
2den Række, Luk. 4, 16 - 30.

S. 2	Bibiana	8 4	☾ fjernest Jorden.	2 2
M. 3	Svend	9 24		2 5
Ti. 4	Barbara	10 41		3 3
O. 5	Sabina	11 59	Sol. op 8 24′ n. 3 37′. ◐ f. Kv. 1 15′ Eft.	4 2
T. 6	Nikolaus	Ned F.		5 1
F. 7	Agathon	1 16		6 1
L. 8	Mariæ Undf.	2 36		7 2

2. S. i Advent. Tegn i Sol og Maane, Luc. 21, 25—36.
2den Række, Matth. 25, 1 - 13.

S. 9	Rudolph	4 2		8 3
M. 10	Judith	5 32		9 3
Ti. 11	Damasus	7 8		10 2
O. 12	Epimachus	Op E.	Sol. op 8 33′ n. 3 34′. ○ f. M. 8 46′ Eft.	11 1
T. 13	Lucia	3 27		12
F. 14	Crispus	4 53	☾ nærmest Jorden.	0
L. 15	Nikatius	6 31		1 1

3. S. i Advent. Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10.
2den Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S. 16	Lazarus	8 12		1 5
M. 17	Albina	9 49		2 4
Ti. 18	Lovise	11 21		3 2
O. 19	Nemesius	Op F.	Sol. op 8 39′ n. 3 35′. *Tamperdag.* ◑ f. Kv. 12 16′ Eftm.	4 1
T. 20	Abraham	12 47		5 1
F. 21	Thomas	2 14	*Solhverv, korteste Dag, Vinteren beg.*	6 1
L. 22	Japetus	3 41		7 3

4. S. i Advent. Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28.
2den Række, Joh. 3, 22 til Enden.

S. 23	Torlacus	5 8		8 4
M. 24	Adam	6 35		9 4
Ti. 25	Juledag	7 56		10 3
O. 26	St. Stephan	9 5	Sol op 8 42′ n. 3 39′.	11 1
T. 27	Joh. Evangel.	Ned E.	● n. M. 3 20′ Fm.	11 5
F. 28	Børnedag	4 28		0 1
L. 29	Noah	5 48		0 5

S. i J. o. N. Simeon og Anna, Luk. 2, 33—40. 2den Række, Luk. 2, 25—32.

S. 30	David	7 7	☾ fjernest Jorden.	1 2
M. 31	Sylvester	8 26	Solen nærmest Jorden.	2

Markedsfortegnelse for December 1894.

3. *Frederiksværk*	11. *Præstø.*	15. *Randers.*	19. *Aalborg.*
5. *Aalborg,*	12. *Sorø,*	17. *Skjelskør,*	21. *Esbjerg.*
- *Ny Løgten.*	- *Aalborg,*	18. *Bogense.*	27. *Aalborg.*
6. *Frederikssund.*	- *Thirstrup.*	19. *Næstved,*	28. *Esbjerg.*
7. *Esbjerg.*	14. *Esbjerg.*	- *Odense,*	29. *Thisted.*

Markedsfortegnelsen er sluttet 24. Juni 1893.

---

ved Midnat, derpaa stadig tidligere, indtil den den 23de December er i Opposition med Solen, oppe hele Natten og ved Midnat ses i Syd 58° over Horizonten. Jupiter er midt i Januar stillestaaende ved Grænsen mellem Vædderen og Tyren, hvorpaa den vandrer fremad i Tyren. I August vandrer den ind i Tvillingerne, hvor den sidst i Oktober bliver stationær og saa begynder at vandre tilbage mod Tyren.

Saturn staar ved Aarets Begyndelse op $1^1/_2$ Time efter Midnat, derpaa stadig tidligere, indtil den den 11te April er i Opposition med Solen, oppe hele Natten og ved Midnat ses i Syd 28° over Horizonten. I Begyndelsen af Juli gaar den ned ved Midnat, i Begyndelsen af September Kl. 8 Aften, og nu bliver den usynlig. Den 21de Oktober gaar den bag om Solen. Derefter kommer den frem paa Morgenhimlen, hvor den mod Slutningen af November staar op Kl. 5, ved Aarets Slutning Kl. 3 Morgen. Saturn ses ved Aarets Begyndelse 5° nordost for Spica i Jomfruen, hvor den i Februar begynder at vandre Vest paa og i Begyndelsen af Maj passerer 5° nord forbi nævnte Stjerne. I Juni bliver den stillestaaende og begynder nu at vandre øst paa. Midt i August passerer den atter 5° nord forbi nævnte Stjerne og ved Aarets Slutning har den naaet Vægten.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af 51,800 Mil. Dens Diameter beløber sig til 469 Mil. **Mars** ledsages af 2, **Jupiter** af 5, **Saturn** af 8, **Uranus** af 4 Drabanter og **Neptun** i det mindste af 1 Drabant.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter befinder sig en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke ere synlige uden Kikkert. De opdagedes Antal var ved Begyndelsen af Aaret 1893 naaet op til 351, hvis Middelafstande fra Solen ligge imellem 42 og 85 Millioner Mil, og hvis Omløbstider om Solen ere mellem 3 og 9 Aar.

I Kirkeaaret 1893—94, der ender med den 27de Søndag efter Trinitatis (25de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den **anden** Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1894—95, der begynder med 1ste Søndag i Advent (2den December), vil der ordentligvis blive prædiket over den **første** Tekstrække.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.		Drægtighedens Ende.							
		Hopper, 336 Dage.		Køer, 281 Dage.		Faar, 153 Dage.		Svin, 113 Dage.	
Januar	1.	Decbr.	2	Oktober	8	Juni	2	April	
—	8.	—	9	—	15	—	9	—	
—	15.	—	16	—	22	—	16	Maj	
—	22.	—	23	—	29	—	23	—	
—	29.	—	30	Novbr.	5	—	30	—	
Februar	5.	Januar	6	—	12	Juli	7	—	
—	12.	—	13	—	19	—	14	Juni	
—	19.	—	20	—	26	—	21	—	
—	26. . . .	—	27	Decbr.	3	—	28	—	
Marts	5.	Februar	3	—	10	August	4	—	
—	12.	—	10	—	17	—	11	Juli	
—	19.	—	17	—	24	—	18	—	
—	26. . . .	—	24	—	31	—	25	—	
April	2.	Marts	3	Januar	7	Septbr.	1	—	
—	9.	—	10	—	14	—	8	—	
—	16.	—	17	—	21	—	15	August	
—	23.	—	24	—	28	—	22	—	
—	30.	—	31	Februar	4	—	29	—	
Maj	7.	April	7	—	11	Oktober	6	—	
—	14.	—	14	—	18	—	13	Septbr.	
—	21.	—	21	—	25	—	20	—	
—	28. . . .	—	28	Marts	4	—	27	—	
Juni	4.	Maj	5	—	11	Novbr.	3	—	
—	11.	—	12	—	18	—	10	Oktober	
—	18.	—	19	—	25	—	17	—	
—	25.	—	26	April	1	—	24	—	
Juli	2.	Juni	2	—	8	Decbr.	1	—	
—	9.	—	9	—	15	—	8	—	
—	16.	—	16	—	22	—	15	Novbr.	
—	23.	—	23	—	29	—	22	—	
—	30.	—	30	Maj	6	—	29	—	
August	6. . . .	Juli	7	—	13	Januar	5	—	
—	13.	—	14	—	20	—	12	Decbr.	
—	20.	—	21	—	27	—	19	—	
—	27.	—	28	Juni	3	—	26	—	
Septbr.	3.	August	4	—	10	Februar	2	—	
—	10.	—	11	—	17	—	9	—	
—	17.	—	18	—	24	—	16	Januar	
—	24.	—	25	Juli	1	—	23	—	
Oktober	1.	Septbr.	1	—	8	Marts	2	—	
—	8.	—	8	—	15	—	9	—	
—	15.	—	15	—	22	—	16	Februar	
—	22.	—	22	—	29	—	23	—	
—	29.	—	29	August	5	—	30	—	
Novbr.	5.	Oktober	6	—	12	April	6	—	
—	12.	—	13	—	19	—	13	Marts	
—	19.	—	20	—	26	—	20	—	
—	26.	—	27	Septbr.	2	—	27	—	
Decbr.	3.	Novbr.	3	—	9	Maj	4	—	
—	10.	—	10	—	16	—	11	April	
—	17.	—	17	—	23	—	18	—	
—	24.	—	24	—	30	—	25	—	

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1894 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 24. Juni 1893.)

Sjælland, Moen og Bornholm.

Aakirkeby, 6 April og 5 Okt. Heste, Kvæg og andre Kreaturer.

Asnæs, 15 Maj og 18 Sept. Kreaturer, Avlsredskaber og hvad Bonden behøver til sin Avlings Drift.

Farum, 9 April og 15 Okt. Heste og Kvæg.

Fakse, 29 Marts og 27 Okt. Kreaturer.

Frederiksborg eller **Hillerød,** Torvedag hver Mandag og Torsdag; første og tredie Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende og slagtede Kreaturer. 4 Maj Heste og Kvæg; 25 Juni Kreaturer; 2 Nov. Kreaturer.

Frederikssund, Torvedag hver Mandag og Torsdag; anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 31 Jan., 28 Febr. og 28 Marts Heste og Kvæg; 25 April Heste; 14 Juli, 20 Okt. og 6 Dec. Heste og Kvæg.

Frederiksværk, 5 Febr., 3 April, 5 Juli, 1 Sept. og 3 Dec. Heste og Kvæg.

Fuglebjerg, 3 April og 5 Okt. Kreaturer, Landprodukter, landlige Fabrikata og Avlsredskaber.

Græsted, 19 April og 11 Okt. Heste, Kvæg, Landbrugsgenstande og Husflidsprodukter.

Haarlev Jernbanestation, 15 Marts og 18 Okt. Heste og Kreaturer.

Haslev Jernbanestation, 30 Marts og 29 Okt. Kreaturer.

Helsinge, 10 Jan., 11 April, 13 Juni og 10 Okt. Kreaturer og Landbrugsgenstande.

Helsingør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 24 Febr., 17 April, 23 Juli og 22 Okt. Kreaturer.

Hillerød, se Frederiksborg.

Holbæk, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer (i Tilfælde af Helligdag den næste Tirsdag), 14 og 28 Marts samt 11 April Heste og Kvæg; 15 Juni Heste, Kvæg og Skovbov.; 19 Okt. Kvæg; 26 Nov. Kreaturer.

Hvalsø Jernbanest., 7 Marts, 8 Maj, 5 Sept og 14 Nov. Kreaturer.

Hørsholm, 18 April og 29 Okt. Heste, Kvæg, Landbrugs- og Husflidsprodukter.

Jyderup Jernbanestation 2 April og 8 Okt. Heste og Kvæg.

Kallundborg, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. Anden Tirsdag i hver Maaned med Kreaturer. 14 til 16 Juni Uld.

Kjøbenhavn, Torvedage Mandag og Torsdag med Slagtekvæg, samt Onsdag og Lørdag med Heste og Levekvæg. 17 Marts, 16 Juni, 1 Sept. og 3 Nov. Heste.

Kjøge, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Onsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 14 og 28 Marts samt 11 April Heste og Kvæg; 19 Maj Heste, Kreaturer og Landprod.; 30 Juli og 31 Okt. Kreaturer.

Korsør, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 1 Marts, 12 Juni og 3 Nov. Heste og Kvæg.

Nykjøbing, anden Onsdag i hver Maaned med Kreaturer; 7 Juni Heste; 10 Okt. Heste og Kvæg.

Næstved, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 17 Jan., 21 Febr., 21 Marts, 18 April, 16 Maj, 20 Juni, 18 Juli, 15 Aug., 19 Sept., 17 Okt., 21 Nov. og 19 Dec. Heste, Kvæg og Kreaturer.

Præstø, 9 Jan., 13 Febr., 13 Marts, 10 April, 8 Maj, 12 Juni, 10 Juli, 14 Aug., 11 Sept., 9 Okt., 13 Nov. og 11 Dec. Heste, Kvæg, Faar og Svin.

Ringsted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsdag i hver Maaned, eller, naar denne er Helligdag eller Grundlovsdagen, den næstfølgende Tirsdag, Torvedag med levende Kreaturer. 13 og 27 Marts samt 10 April og 23 Maj Heste og Kvæg; 25 Juni og 22 Sept. Kreaturer; 22 Okt. Heste og Kvæg; 19 Nov. Kvæg.

Roskilde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 2 og 16 Marts og 6 April Heste og Kvæg; 16 Maj Kreaturer; 24 Juli Heste og Kvæg; 19 Sept. og 2 Nov. Kreaturer.

Ruds-Vedby, 4 April og 4 Okt. Kreaturer.

Rønne, Torvedag hver Onsdag og Lørdag.

Skibby, 9 Marts og 3 Okt. Kreaturer.

Skjelskør, Torvedag hver Fredag. 14 Febr., 2 og 29 Marts samt 13 April Heste og Kvæg; 22 Maj Heste, Kvæg og Landmandens Husflidsprodukter; 22 og 23 Juni Kreaturer; 21 Sept. Heste, Kvæg og Frugt; 25 Okt., 15 Nov. og 17 Dec. Heste og Kvæg.

Slagelse, første Onsdag i hver Maaned, eller, naar denne er en Helligdag, den næstfølgende Onsdag, Torvedag med levende Kreaturer. 8 og 15 Marts samt 12 April og 1 Maj Heste og Kvæg; 9 og 10 Juli, 4 Okt. samt 9 og 10 Nov. Heste og Kvæg.

Slangerup, 20 Marts, 16 Maj, 14 Juni Kreaturer; 29 Nov. Heste og Kvæg.

Sorø, 12 Sept., 10 Okt., 14 Nov. og 12 Dec. Torvedag med Heste, Kvæg og Kreaturer. 9 og 30 Marts samt 13 April og 16 Maj Heste og Kvæg; 30 Juni Kreaturer; 26 Sept. Heste og Kvæg; 6 Nov. Kreaturer.

Stege, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 5 Marts, 12 og 13 Okt. Heste og Kvæg.

Storeheddinge, 6 og 20 Marts samt 3 April Heste og Kvæg; 18 Maj og 15 Okt. Heste.

Tudse, 20 Sept. Gaasemarked.

Uggerløse-Kro, 24 April Heste og Kvæg; 8 Nov. Heste og Kvæg.

Veksø, 27 April og 5 Nov. Heste og Kvæg.

Vordingborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 6 Marts, 3 April og 29 Maj Heste og Kvæg; 3 Juli Kreaturer; 21 Sept. Heste; 19 Okt. Heste og Kvæg; 16 Nov. Kreaturer.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 13 og 27 Febr., 13 Marts og 13 Juni Heste og Kvæg; 30 Okt. Heste.

Nakskov, hver Tirsdag Torvedag med levende Kreaturer. 8 og 22 Febr., 8 Marts, 2 og 23 Okt. samt 6 Nov. Heste, Kvæg, Svin, Gæs og andet Fjerkræ samt Fedevarer.

Nykjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 27 April, 19 Juli, 6 Okt. og 10 Nov. Heste og Kvæg.

Nysted, 29 Marts, 12 April og 20 Sept. Heste og Kvæg; 2 Nov. Heste.

Rødby, 6 Febr. og 20 Marts Heste og Kvæg; 2 Juli og 18 Okt. Kreaturer; 13 Nov. Heste og Kvæg.
Sakskjøbing, Torvedag hver Lørdag. 20 Febr. og 6 Marts Heste og Kvæg; 7 Juli og 1 Okt. Kreaturer; 7 Nov. Heste og Kvæg.
Stubbekjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 26 Juni og 29 Okt. Heste og Kvæg.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 16 Marts Heste og Kvæg; 11 Maj Kreaturer; 16 Okt. Heste og Kvæg.
Assens, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Onsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 30 Jan. Heste; 21 Febr. 7 Marts, 22 Juni og 19 Sept. Heste og Kvæg; 24 Okt. Kvæg og Faar.
Bogense, Torvedag hver Torsdag, første Torsdag i hver Maaned, eller naar denne er en Helligdag, den anden Torsdag, med levende Kreaturer. 29 Jan. Heste; 22 Febr. og 6 Marts Heste og Kvæg; 8 Maj Kreaturer; 5 Juli og 25 Sept. Heste; 6 Nov. Kvæg og Faar; 18 Dec. Kreaturer.
Kappendrup, 11 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Kjerteminde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Onsdag i hver Maaned med levende Kreatuter. 16 Febr. Heste; 3 Marts Heste og Kvæg; 11 Juni Heste; 13 Okt. Heste, Kvæg og Faar; 21 Nov. Heste og Kvæg.
Middelfart, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 31 Jan., 23 Febr., 15 og 28 Marts, 10 Juli og 20 Sept. Heste og Kvæg; 1 Nov. Kvæg og Faar.
Odense, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag; første og tredie Mandag i hver Maaned (eller, hvis Helligdag, den paafølgende Onsd g) med levende Kreaturer. 5 Febr. Heste; 15 og 27 Febr., 13 Marts Heste og Kvæg; 9 Maj Kreaturer; 11 Juli (St. Knud) Heste og Kvæg; 3 Okt. Heste, Kvæg og Faar; 7 Nov. Kvæg og Faar; 19 Dec. Kreaturer.
Skamby, 29 Marts Heste og Kvæg.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 12 Marts Heste og Kvæg; 17 Okt. Kreaturer.
Egeskov, 13 Sept. Heste og Kvæg.
Faaborg, Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med levende Kreaturer. 25 Jan. Heste; 20 Febr. og 10 Marts Heste og Kvæg; 16 Juni Heste; 2 Okt. Kvæg og Faar; 23 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Hesselager, 30 Marts Heste og Kvæg; 22 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Marstal, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 25 Maj og 28 Sept. Kreaturer.
Nyborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden og fjerde Mandag i hver Maared fra 1 Okt. til 1 Maj Torvedag med levende Kreaturer. 24 Febr. og 9 Marts Heste og Kvæg; 4 Juli Heste; 12 Okt. Heste, Kvæg og Faar; 9 Nov. Kvæg og Faar.
Ringe, 8 Marts Heste og Kvæg; 8 Nov. Kvæg og Faar.

Rudkjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 13 Febr. Heste; 1 Marts Heste og Kvæg; 15 Juni Heste; 5 Okt. Heste, Kvæg og Faar.

Svendborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, anden og fjerde Onsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 14 Febr. Heste; 28 Febr. og 14 Marts Heste og Kvæg; 10 Maj Kreaturer; 18 Juli Heste og Kvæg; 10 Okt. og 2 Nov. Heste, Kvæg og Faar; 22 Nov. Heste og Kvæg.

Ærøskjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 2 Marts og 19 Juli Heste og Kvæg; 4 Okt. Heste, Kvæg og Faar.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 2 Okt. Kreaturer.

Agersted, 26 Sept. Kvæg og Faar.

Blokhus, 23 Febr. Kreaturer.

Flauenskjold, 11 April Kreaturer; 14 Sept. og 7 Nov. Kvæg og Faar.

Frederikshavn, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, fra Okt. til Jul hver Lørdag med levende Kreaturer. 18 April Heste og Kvæg; 25 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 24 Okt. Kreaturer.

Hjallerup, 14 Marts og 26 April Heste og Kvæg; 1 og 2 Juni Heste; 4 og 25 Okt samt 15 Nov. Kvæg og Faar.

Hjørring, Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag; hver Lørdag fra Okt. til Jul med levende Kreaturer. 16 Jan. 24 Fbr. Heste; 31 Marts Heste og Kvæg; 30 Maj og 27 Juni Heste; 22 Sept. og 13 Okt. Kvæg og Faar.

Jetsmark, 29 Sept. Kvæg og Faar.

Læsø, 5 og 6 Okt. Kreaturer.

Løkken, 12 Okt. Kreaturer.

Løkkensvej Kro, 20 Sept. Kvæg og Faar.

Sindal, 30 April Heste og Kvæg; 21 Sept. og 16 Okt. Kvæg og Faar.

Skræm, 13 Sept. Heste, Kvæg og Faar.

Sæby, Torvedag hver Lørdag. 3 April Heste og Kvæg; 19 Sept. og 9 Okt. Kvæg og Faar.

Thise, 29 Marts Kreaturer.

Tversted, 15 Sept. Kvæg og Faar.

Vester Brønderslev, 15 Marts Heste og Kvæg; 3 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 10 Okt. og 14 Nov. Kvæg og Faar.

Vraa, 2 April og 8 Okt. Kreaturer.

Øster Svenstrup, 16 Marts Kreaturer; 28 Juni Heste.

Aalborg Amt.

Aabybro, 14 Sept. Heste, Kvæg og Faar.

Aalborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Onsdag Marked med levende Hornkvæg, Faar og Svin, i Stedet for 2. Juledag dog Torsdag 27 Dec. 18 Jan. og 27 Febr. Heste; 18 Sept. Kvæg og Faar; 18 Okt. Kreaturer; 12 Dec. Heste og Kvæg.

Aars, 13 Febr. og 17 April Kreaturer; 4 Sept. Kvæg og Faar; 4 Okt. og 6 Nov. Kreaturer.

Hadsund, (paa den nordre Side af Fjorden ved Hovedgaarden Dalsgaard), 2 Maj Kreaturer; 3 Okt. Kvæg og Faar.

Hals, 1 Okt. Kvæg og Faar.
Hvalpsund, 9 Maj Kreaturer; 6 Okt. Kvæg og Faar.
Løgstør, 17 Marts Kreaturer; 30 Juni Heste og Kvæg; 15 Sept., 15 Okt. og 22 Nov. Kvæg og Faar.
Ribe, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, anden og tredie Tirsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 12 Febr. Kreaturer; 27 April Heste og Kvæg; 2 Okt. Kvæg og Faar; 5 Nov. Kreaturer.
Nørre Sundby, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Oktober til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 17 Jan. og 26 Febr. Heste og Kvæg; 21 April Kreaturer; 5 og 17 Okt. Kvæg og Faar.
Skjørping, 14 Febr. og 20 Marts Heste og Kvæg; 10 Maj Kreaturer; 19 Sept., 15 Okt. og 8 Nov. Kvæg og Faar.
Ulstrup (Aars Herred), 16 Jan. og 19 Marts Kreaturer; 2 Juli Heste og Kvæg; 17 Sept. Kvæg og Faar.
Vesterhassing, 30 Marts Kreaturer; 17 Sept. Kvæg og Faar.

Thisted Amt.

Bjergets Kro, 26 Sept. Heste, Kvæg og Faar.
Fjerritslev, 17 Febr. Heste og Kvæg; 9 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Hurup, 4 Juni Heste; 3 Sept. Heste, Kvæg og Faar.
Hvidbjerg, 17 April Kreaturer; 1 Okt. Kvæg og Faar.
Koldby, 16 April Kreaturer; 27 Sept. Heste, Kvæg og Faar.
Nykjøbing, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med levende Kreaturer. 22 Jan. Heste og Kvæg; 20 Febr. Heste; 24 April Kreaturer; 7 Juni Heste; 21 Juli, 7 Sept. og 29 Sept. Heste, Kvæg og Faar.
Thisted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 20 Jan. og 19 Febr. Heste; 7 Maj Kreaturer; 6 Juni Heste; 5 og 28 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 10 Okt. (Store Onsdag) Kvæg og Faar; 29 Dec. Heste.
Vilsund, 20 Juli Kvæg og Faar.
Østløs, 29 Juni Heste.

Viborg Amt.

Aabro, 15 Maj Kreaturer.
Ans, 27 April Kreaturer; 21 Sept. Kvæg og Faar.
Bjerringbro, 1 Febr., 5 og 26 April, 8 Sept., 4 Okt. og 1 Nov. Kreaturer.
Kjellerup, 10 Maj og 18 Okt. Kreaturer.
Knudstrup, 28 Juni Kreaturer.
Selde, 18 April Kreaturer; 20 Sept. Kvæg og Faar.
Skals, 10 Maj Kreaturer; 22 Sept. Kvæg og Faar.
Skive, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 3 og 23 Jan. og 21 Febr. Heste og Kvæg; 19 April og 4 Maj Kreaturer; 8 Juni Heste; 23 og 24 Juli, 8 Sept. og 1 Okt. Heste, Kvæg og Faar; 16 Nov. Kreaturer.
Stoholm, 15 Maj og 18 Sept. Kvæg og Faar.
Ulstrup Station, 18 Sept. Kvæg og Faar.
Viborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 24 Jan. og 16 Febr. Heste og Kvæg; 14 og 28 April og 12 **Maj Kreaturer;** 5 Juli Heste og Kvæg; 24 og 25 Septbr. **(Toftemarked) Kvæg og Faar;** 20 Okt. og 24 Nov. Kreaturer.

Randers Amt.

Ebeltoft, 23 Jan., 1 Marts og 3 Juli Heste og Kvæg; 25 Sept. Kvæg og Faar.
Faarup Station, 4 Sept. Kvæg og Faar.
Fuglsø, 12 Okt. Kvæg og Faar.
Gjerlev, 4 Maj Kreaturer; 5 Okt. Kvæg og Faar.
Glæsborg, 16 April Kreaturer; 27 Sept. Heste, Kvæg og Faar.
Grenaa, Torvedag hver Lørdag. 28 Febr. og 2 Juli Heste og Kvæg; 28 Sept. Kvæg og Faar; 6 Nov. Kreaturer.
Hobro, Torvedag hver Fredag. 19 Jan. og 15 Febr. Heste og Kvæg; 21 Marts, 11 Maj og 3 Juli Kreaturer; 20 og 21 Sept. Kvæg og Faar. 19 Okt. og 9 Nov. Kreaturer.
Kolind, 14 Febr. Heste og Kreaturer; 11 April, 18 Juli, 12 Sept. og 14 Nov. Kreaturer.
Mariager, Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 14 Febr. og 10 Juli Kreaturer; 4 Okt. Kvæg og Faar; 7 Nov. Kreaturer.
Mørke, 11 Maj Kreaturer; 15 Okt. Kvæg og Faar.
Nimtofte, 25 Jan. Heste og Kvæg; 17 Okt. Kvæg og Faar.
Ny Løgten, første Onsdag i hver Maaned Kreaturer.
Randers, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 4 og 5 Jan., 26 og 27 Jan., 10 og 17 Febr., 3 og 10 Marts Heste; 5 Maj Kvæg; 18 og 19 Juni Uld; 6 og 7 Juli Heste; 6 og 7 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 26 Sept. Kvæg og Faar; 27 Okt. Kvæg, Faar og Uld; 10 Nov. Kreaturer; 15 Dec. Heste og Kvæg.
Rønde, 2 Marts Kreaturer; 18 Sept. Kvæg og Faar; 21 Nov. Kreaturer.
Sjelbro, 16 Febr., 19 April og 16 Maj Kreaturer; 25 Okt. Kvæg og Faar.
Thirstrup, 14 Marts Heste og Kvæg; 19 Sept. Kvæg og Faar; 12 Dec. Kreaturer.
Thorup Pakhus, 10 Maj Kreaturer; 17 Sept. Kvæg og Faar.
Trustrup, 9 Maj og 10 Okt. Kvæg Faar.
Vejlby, 2 Febr. og 16 Marts Heste og Kvæg; 4 Maj Kreaturer; 20 Juli, 5 Sept. og 12 Okt. Kvæg og Faar.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, den sidste Dag med lev. Kreaturer. 6 og 29 Jan., 5, 12 og 26 Febr., 5 og 12 Marts Heste; 27 Marts Kreaturer; 7 Maj Kvæg; 9 Juli Heste og Kvæg; 16 Okt. Kvæg og Faar.
Anbæk, 25 April og 17 Maj Kreaturer; 27 Juli og 13 Okt. Kvæg og Faar.
Brestenbro, 29 Marts og 19 Okt. Kreaturer.
Hadsten, 24 April Kreaturer; 3 Sept. Kvæg og Faar.
Horsens, Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec. indtil Jul med lev. Kreaturer. 8 og 31 Jan., 7, 14 og 28 Febr., 7 og 14 Marts Heste; 30 Marts og 30 April Kreaturer; 12 og 13 Juni Heste og Kvæg; 28 Sept. og 24 Okt. Kvæg og Faar.
Høver Kro, 21 Marts, 30 April, 24 Sept. og 20 Okt. Kreaturer.
Klovborg, 28 Marts Kreaturer; 22 Okt. Kvæg og Faar.

Nørre Snede, 11 April og 31 Okt. Kreaturer.
Odder, 8 Febr. og 15 Marts Heste og Kvæg; 27 April Kreaturer; 25 Juli Kvæg og Faar; 17 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 13 Nov. Kreaturer.
Ry, 28 April Heste og Kvæg; 12 Nov. Kreaturer.
Salten, 10 Juli Heste og Kvæg.
Silkeborg, Torvedag hver Lørdag, første Lørdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 3 Febr. og 3 Marts Heste og Kvæg; 7 April Kreaturer; 9 Juni Heste og Kvæg; 26 Sept. og 22 Okt. Kvæg og Faar.
Skanderborg, Torvedag hver Tirsdag, første Tirsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 30 Jan., 6, 13 og 27 Febr., 6 og 13 Marts Heste; 15 Maj og 11 Juni Heste og Kvæg; 27 Sept. og 23 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Spørring, 9 Marts og 13 April samt 28 Sept. Kreaturer; 11 Okt. Kvæg og Faar.
Truust, 11 Maj og 23 Nov. Kreaturer.
Vrads, 23 Okt. Kvæg og Faar.

Vejle Amt.

Brande, 28 Juli Kvæg; 22 Sept. Kvæg og Faar.
Fredericia, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 24 Febr. og 17 Marts Heste og Kvæg; 2 Maj Kreaturer; 12 Juli Heste og Kvæg; 5 Okt. Kvæg og Faar; 16 Nov. Kreaturer.
Give, 27 April Kreaturer; 25 Sept. og 25 Okt. Kvæg og Faar; 17 Nov. Kreaturer.
Hornsyld, 28 April Kreaturer; 26 Sept. Kvæg og Faar.
Jellinge 15 Maj Kreaturer; 26 Sept. Kvæg og Faar.
Kolding, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med Kreaturer. 10 Jan., 2, 9 og 16 Febr., 2, 9 og 16 Marts Heste; 14 og 27 April, 4 og 11 Maj Kreaturer; 15 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 12 og 19 Okt. Kvæg; 27 Okt. Kvæg og Faar; 2 og 9 Nov. Kvæg.
Kollemorten, 5 Maj og 18 Okt. Kreaturer.
Randbøl, 26 April Kreaturer.
Sønder Omme, 25 April Kreaturer; 22 Okt. Kvæg og Faar.
Vejle, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1 Nov indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 9 Jan., 1, 8 og 15 Febr., 1, 8 og 15 Marts Heste; 31 Marts og 1 Maj Kreaturer; 29 Sept. og 26 Okt. Kvæg og Faar.

Ringkjøbing Amt.

Bækmarksbro, 19 April Kreaturer; 3 Okt. Kvæg og Faar.
Dalager, 10 April Kreaturer; 30 Aug. Heste, Kvæg og Faar.
Herning, 2 og 24 Febr. Heste og Kvæg; 9 April og 11 Maj Kreaturer; 8 Juni Heste og Kvæg; 31 Aug. og 1 Sept. samt 6 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Holstebro, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. 2 og 29 Jan. og 22 Febr. Heste og Kvæg; 21 April og 5 Maj Kreaturer; 11 Juni Heste og Faar; 26 Juli Kvæg og Faar; 10 og 11 Sept. samt 4 og 5 Okt. Heste, Kvæg og Faar; 19 Nov. Kreaturer.
Lemvig, Torvedag hver Lørdag. 27 Jan. Heste; 18 April Krea-

turer; 9 Juni Heste og Faar; 25 Aug. Kvæg og Faar; 2 Okt. Heste, Kvæg og Faar; 17 Nov. Kreaturer.
Ramme, 27 Aug. Kvæg og Faar.
Ringkjøbing, Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 30 Jan. Heste og Kvæg; 26 April Kreaturer; 12 Juni Heste og Faar; 30 Juli Kvæg og Faar; 8 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Tarm, 30 April Kreaturer; 12 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 9 Okt. Kvæg og Faar.
Thim, 12 Nov. Kreaturer.
Ulfkjær, 25 April Kreaturer; 29 Aug. Heste, Kvæg og Faar.
Videbæk, 30 Juni Kreaturer; 20 Okt. Kvæg og Faar.
Vinderup, 2 Maj Kreaturer; 3 Okt. Kvæg og Faar.

Ribe Amt.

Aalbæk Mølle, 8 Okt. Kvæg og Faar.
Bække, 14 Sept. Heste, Kvæg og Faar.
Esbjerg, Torvedag hver Tirsdag, Lørdag desuden for Fisk. Hver Fredag fra 5 Jan. til 6 Juli og fra 26 Okt til 28 Decbr. Marked med Kreaturer (dog i Stedet for Langfredag Onsdag 21 Marts, og i Stedet for Bededag Torsdag 19 April).
Foldingbro, 28 April. 15 Maj og 18 Okt. Kreaturer.
Grinsted, 18 Juni Kreaturer; 8 Sept. Kvæg og Faar.
Holsted, 11 Jan. Heste og Kvæg; 13 April og 14 Nov. Kreaturer.
Lunderskov, 23 April, 7 Maj, 22 Okt. og 5 Nov. Kreaturer.
Ribe, Torvedag hver Lørdag, 1 og 24 Febr. Heste og Kvæg; 17 og 24 April, 1, 8 og 16 Maj Kreaturer; 14 Juni Heste, Kvæg og Faar; 1 Aug. Kvæg og Faar; 31 Aug. Kvæg; 2, 9, 16, 23 og 30 Okt. samt 6 Nov. Kvæg og Faar.
Varde, Torvedag hver Torsdag. 31 Jan. og 23 Febr. Heste og Kvæg; 23 April og 7 Maj Kreaturer; 13 Juni Heste, Kvæg og Faar; 31 Juli Kvæg og Faar; 13 og 14 Sept. samt 10 og 11 Okt. Heste, Kvæg og Faar.
Vejen, 20 Juni Heste og Kvæg.
Vorbasse, 12 April Kreaturer; 2 Aug. Kvæg og Faar.
Ølgod, 21 April Kreaturer; 23 Okt. Kvæg og Faar.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kreaturmarkeder i Hertugdømmerne.

Slesvig.

Aabenraa, 6 og 20 Febr., 25 April, 2 Maj og 20 Juli, 2 og 16 Okt., 17 Dec. Kvæg.
Arnum, 1 Maj og 2 Okt. Kvæg.
Bollerslev, 30 April og 6 Okt. Kvæg.
Broager, 4 Maj og 5 Nov. Kvæg.
Fjolde, 15 April og 13 Sept. Kvæg.
Flensborg, 22 Jan. og 27 Febr., hver Fredag i April og Maj, 14 Juli og 11 Sept., 22 (2) og 25 Okt., 1 og 8 Nov. Kvæg.
Frederiksstad, 23 Juli og 2 Okt. Kvæg, 5 Okt. Heste.
Gram, 9 Maj og 20 Okt. Kvæg.
Haderslev, 8 Jan. og hver Mandag fra 5 Febr. til 18 Juni (dog ikke i den stille Uge, og hvis Helligdag, da Tirsdag), hver Mandag fra 17 Sept. til 12 Nov Kvæg.

Hanved, 1 Maj og 29 Sept. Kvæg.
Husum, hver Torsdag fra 1 Adv. til Hansdag, (dog ikke i den stille Uge, og dersom ellers Festdag, Onsdag forud), og i 3 til inkl. 7 Uge efter Mikkelsdag, fra Hansdag til Adv. hver Tirsdag F. og hver Onsdag, 12 Marts, 25 Juni og 17 Sept. Kvæg.
Kliplev, 9 April og 10 Sept. Kvæg.
Krop, 22 Okt. Kvæg.
Langhorn, 28 April og 20 August Kvæg.
Lyksborg, 5 Juni Kvæg.
Læk, hver Tirsdag fra 6 Febr. til 24 Juli (undtagen i den stille Uge), 30 April, 27 Aug. og 10 Sept., 4, 8, 15, 23, 29 Okt., 6, 12, 19, 26 Nov., 3, 10, 17 og 24 Dec. Kvæg.
Løgumkloster, 20 Febr., 5 Marts og 5 April, 2 Maj, 15 Juni og 18 Juli, 16 Aug. og 3 Okt. Kvæg.
Nybøl, 29 Jan., 30 April, 7 Maj og 18 Juni, 15 Okt. og 5 Nov. Kvæg.
Skjærbæk, 25 April og 17 Okt. Kvæg.
Slesvig, 9 Jan., 21 Febr, 3, 10 og 24 April, 1 og 8 Maj, 5 Sept. (2), 19 og 26 Okt. og 2 Nov. Kvæg.
Sønderbrarup, 26 April, 30 Juli (2), 15 Okt. Kvæg.
Toftlund, 26 April og 31 Okt. Kvæg.
Treja, 14 April og 28 Sept. Kvæg.
Tønder, 12 Jan., 9 Febr. hver Fredag (undt. Langfredag) fra 2 Marts til 1 Juni, hver Fredag fra 6 Juli til 14 Dec., 6 Aug, 3 og 24 Sept. Kvæg.
Tønning, hver Onsdag fra 27 Juni til 14 Nov., 21 Aug., 13 Sept., 15, 22, 29 Okt. og 5 Nov. Kvæg.

Holsten.

Altona, hver Mandag, Onsdag og Fredag Kvæg.
Elmshorn, 1 Okt. Heste, 1 Nov. Kvæg.
Heide, 29 Jan. Heste; 26 April Kvæg; 10 Juli (2) Heste; 29 Sep. Kvæg; 29 Dec. Heste.
Horst, 19 April og 16 Okt. Heste og Kvæg.
Itzehoe, 22 Febr. Heste; 17 April Kvæg; 1 Sept. Heste; 7 Sept. og 26 Okt. Kvæg.
Kiel, 11 Febr (2) Heste; 26 April Kvæg; 1 Juli (2) Heste; hver Torsdag fra 19 Juli til 15 Nov. Kvæg; 7 Okt. (2) Heste.
Neumünster, 1 Maj (2), 21 Aug. og 20 Okt. Heste og Kvæg.
Oldesloe, 16 Marts, 22 Juni og 28 Sept. Heste og Kvæg.
Wandsbeck, 2 April, 21 Maj, 27 Aug. og 15 Okt. Heste og Kvæg; hver Torsdag Kvæg (hvis Helligdag Onsdag).
Wedel, 14 April, 25 Maj og 26 Okt. Kvæg.

Paa undertegnedes Forlag udkommer for 1894.

P. Holt: Lommebog for Landmænd

29. Aargang.

Denne overordentlig udbredte Lommebog indeholder blandt andet følgende **særdeles nyttige**, og for enhver driftig Landmand for en stor Del **uundværlige Meddelelser, Tabeller, Regnskabs- og Noteringsblade.**

Kalender for 1894. Markedsfortegnelse. Det danske Kongehus. Statsraadet. Rigsdagens Medlemmer. Landboforeninger og landøkonomiske Selskaber. Statsdyrskuekommissionen. Statens landøkonomiske Konsulenter. Institutioner og Foreninger m. v. af særlig Interesse for Landmænd. Landbrugs-, Havebrugs- og Skovbrugskandidater. Landbo- og Folkehøjskoler. Om Landøkonomibygningers Opførelse og Indretning. Regler for Foderets Sammensætning. Fodringsmidlernes gennemsnitlige Indhold af fordøjelige Bestanddele. Fodernormer for Husdyrene. Om Mælk og Mælkeridrift. Grosserersocietetets Notering for fineste Smør. Dansk Frøkontrols Gennemsnitstal. Græsmarkers Behandling, — Foderplanter, — Frøblandinger m. m. Samling af Midler mod Sygdomme hos Husdyrene. Aldersgrænsen for Pattedyr. Parringsforholdet og Parringsdriftens Varighed. Drægtighedskalender. Kapitelstaksterne. Vejrforholdene i Danmark. Mønt-, Maal- og Vægtforhold i Ind- og Udland. Omsætning af udenlandske Mønt-, Maal-, Vægt- og Prisforhold til tilsvarende Forhold i Danmark. Tabel over de til Beplantning af 1 Td. Land nødvendige Planter. Forholdet mellem den hollandske og den danske eller engelske Kornvægt. Omsætning af engelske Smørpriser pr. Centweight til danske Priser pr. Pd. Beregning af runde Træers Kubikindhold. Forholdet mellem forskellige faste og flydende Legemers Rumfang og Vægt. Annuitets-, Amortisations- og Rente-Tabeller. Arbejds-Tabel. Udtog af Jagtlovgivningen. Om Stempellovgivningen. Post- og Telegramtakster. Jærnbane-Køreplaner og Persontakster.

Noteringskalender for 1894. Tabeller til Optegnelser vedkommende Jordbruget og Mejeriet samt en hel Del andre nyttige Regnskabs- og Noterings-Tabeller.

Holts Lommebog for Landmænd 1894
koster indb. i Shirtingsbind 1 Kr. 75 Øre, i Læderbind 2 Kr.

P. Holts Lommebog for Forretningsfolk.

17de Aargang for 1894.

udgør en hel lille Statskalender med mangfoldige af enhver Forretningsmand og **Privatmand** ofte savnede Oplysninger.
Pris indb. i Shirtingsbind 1 Kr. 75 Øre. I Læderbind 2 Kr.
Faas gennem alle Landets Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Genboerne.

Astronomisk Skitse af Torvald Køhl.

Vor Jords nærmeste Nabo i Verdensrummet er, som bekendt, Maanen. Afstanden derop er en lille Springvej af kun 50,000 Mil. Hvis Ingeniørerne blot kunde komme til at lægge de nødvendige Jærnbanesveller, vilde man snart faa Skinnerne anbragte; de allerede fabrikerede Jærnbaneskinner her paa Jorden vilde for Resten rigelig strække til. Kunde man saa befare denne Strækning med vort allerhurtigste Eksprestog, som — i Amerika — kører 20 danske Mil i Timen, ja saa vilde vi naa Maanen efter c. 4 Maaneders Forløb. Men da vi Mennesker sagtens vilde komme til Maanen mere døde end levende efter en saa forceret Rejse, maatte der selvfølgelig anlægges en Række Mellemstationer, som maaske passende foreløbig kunde kaldes „Luftkasteller".

Det næstnærmeste Himmellegeme er Planeten Venus, men med den omtalte Befordring vilde vi dog ikke kunne naa den før c. 40 Aar ind i næste Aarhundrede. En saadan Banes Aktier kom næppe til at staa højt.

Saa er der Mars; dens Afstand er endnu noget større, men vi kunde dog maaske, i Fald Banen var i Orden, haabe at naa den ved Midten af det 20de Aarhundrede.

Disse to Planeter, Venus og Mars, løbe i Baner, som omslutte Jordens Bane, idet Venus befinder sig indenfor og Mars udenfor Jordbanen. I disse Baners Midte straaler Solen som en „Verdenslygte", der spreder Lysets Velsignelser ud til alle Sider. Vi ville i det følgende kaste et Blik paa Planeterne Venus og Mars, disse to Genboer, mellem hvilke Jorden jævnlig baner sig Vej. Man ser da Venus i Retning henimod Solen, Mars i den modsatte Retning.

Netop denne Omstændighed, at Venus stadig maa iagttages i Morgen- eller Aftentimer, fordi den altid er Solen nær, bevirker, at vort Kendskab til dens fysiske Forhold er meget mangelfuldt. Vi ved med Sikkerhed, at Venus befinder sig 14 Millioner Mil fra Solen, at den fuldender et Omløb i sin næsten cirkelrunde Bane i Løbet af 225 Dage, og at dens Gennemsnit er 1650

Mil eller lidt mindre end Jordens. Men Spørgsmaalet om, i hvilken Periode den drejer sig om sin Akse, er endnu ikke afgjort. Astronomerne ere delte i to Lejre, idet nogle slutte sig til den af Schiaparelli i Milano fremsatte Anskuelse, at Planeten stadig vender samme Side mod Solen og saaledes har „bunden Rotation", idet dens Akse staar vinkelret paa Banens Plan, medens andre holde paa den ældre Mening, at Venus roterer ligesom Jorden i 24 Timer om en Akse, der hælder lidt mod en lodret Linie paa Banens Plan, og som træffer høje, evig snedækte Bjærge ved Planetens Poler.

Der er Mulighed for, at Venus kan være en beboet Klode; thi Planeten er omhyllet af en tæt Atmosfære. I December 1890 har man fra Lick-Observatoriet i Kalifornien iagttaget Venus, medens den befandt sig nær Retningslinien mellem Solen og Jorden. Uden om den forholdsvis store mørke Klode saas en lysende Ring, et Billede af Planetens Luftkreds.

Fra Venus vilde man faa Øje paa en Stjerne, vi aldrig have set straale paa Himlen. Den er lysere end selve Venus, som den viser sig for os. Dette fremmede Himmellegeme er dog ingen anden end selve Jorden, der, set fra Venus, maa funkle som en lille natlig Sol.

Man har til visse Tider set Venus' Natside i et graaligt Skær, hvis Natur er ubekendt; maaske kunde flammende Nord- og Sydlys paa Planeten udstrækkes over hele Kloden og oplyse Atmosfæren, men en stor Mængde Vulkaner i samtidigt Udbrud kunne rimeligvis have samme Virkning. Derimod er det ikke sandsynligt, at Venusbeboerne — disses Tilværelse forudsat — foranstalte storartede Fyrværkerifester, hvilket Gruithuisen mente.

Den Strid, der længe har hersket om, hvorvidt der gives en Venusmaane eller ikke, er nu afgjort, idet man bestemt fastholder, at der ingen gives; thi de Iagttagelser, der synes at antyde det mystiske Himmellegemes Tilværelse, ere selv temmelig mystiske. Sidespejlinger i de ældre Kikkerter og Forvekslinger med Fiksstjerner have bevislig fundet Sted, og saaledes er det Problem bragt ud af Verden.

Naar Venus som en lille sort Plet i Løbet af nogle Timer passerer hen over Solens lyse Skive, indtræffer det sjældne Fænomen, vi kalde Venusgennemgang, og som kan lede til Bestemmelsen af Jordens Afstand fra Solen, en Linie paa 20 Millioner Mil. I 1882 indtraf den sidste, og den 8de Juni 2004 vil

man her i Landet kunne følge den næste Venusgennemgang, saafremt Vejret bliver klart om Formiddagen, men de Mennesker, der blive Vidne hertil, have endnu ikke betraadt vor Planet. At en Venusgennemgang bliver synlig her til Lands er et Tilfælde, som ikke er indtruffet siden Erik Glippings Dage, nemlig i Aaret 1283.

Vi vende os nu til Mars, en mærkelig rød Stjerne, hvis Bane falder udenfor Jordens, idet dens Middelafstand fra Solen er c. 30 Millioner Mil. Mars er en lille Klode; dens Gennemsnit er kun 900 Mil, dens Flade omtrent saa stor som alt Landareal paa Jorden. Man ved, at Mars drejer sig om sin Akse i en Periode af 24 Timer 37 Minutter 23 Sekunder. Dens Døgn er altsaa meget nær af samme Varighed som Jordens. Den Akselinie, om hvilken Mars gaar rundt, viser dog ikke i samme Retning som Jordens. Planetens nordlige Polarstjerne er Stjernen „Deneb“ i „Svanen“.

Marsaaret omfatter 687 af vore Døgn eller $668^2/_3$ Marsdøgn. Hvis der paa Mars gives et ordnet Kalenderværsen, vil det være fornuftigt at gaa ud fra, at der efter et Aar paa 668 Dage følge to Skudaar, som begge have 669 Dage.

Det er en godtgjort Kendsgerning, at Mars har Luft, og at Vanddamp udgør en Bestanddel af dens Lufthylster. Da endvidere de skinnende hvide Pletter, som findes ved Marspolerne, blive større og mindre i Overensstemmelse med Aarstiderne, gaar man ikke for vidt ved at antage, at disse Pletter virkelig bestaa af det samme som Jordens Polpletter, nemlig Is og Sne. I Marsvinteren 1831 blev Sydpolarpletten 400 Mil bred, men i Marssommeren 1879 svandt den ind til kun 16 Mils Bredde.

Vi betragte Marskortet. Det er en almindelig Antagelse, at de lyse Partier betegne Lande, de mørke derimod Havflader. Land og Vand indtage næsten ens Flademaal paa Mars. Havet skærer sig ind paa mange Steder og danner flaskeformige Fjorde og Bugter. Langs Ækvator ses de fire store Fastlande „Herschel“, „Copernicus“, „Galilei“ og „Huygens“. Af Øerne paa den sydlige Halvkugle mærkes „Tychos Land“ med „Lockyers Sø“, som ved tre Kanaler staa i Samkvem med de omliggende Have. En anden stor Ø er „Secchis Land“, gennemskaaret af et Par korslagte Kanaler af c. 200 Mils Længde. Enhver af disse Øer er dog saa stor som Frankrig, Tyskland og Østerrig tilsammen. I „Keplers Ocean“ ligger den saakaldte „Sneø“, en hvid Plet, som til Tider viser sig nøjagtig paa samme Plet; man mener, at den

skyldes Tilstedeværelsen af Skyer eller Sne paa Toppen af en lille Bjærgø.

Der er oftere iagttaget hvide Striber hen over Marslandene, og man kan ikke godt betvivle, at disse Striber skyldes Sne, der smelter bort; thi de forsvinde i Reglen efter faa Dages Forløb. I Sommeren 1892 har man set en mærkelig sort Plet danne sig inde i den hvide Sydpolarplet paa Mars; denne sorte Plet udvidede sig til en Stribe, der omsider delte hele Polpletten i to Halvdele, et næsten uforklarligt Fænomen. Maaske skyldes denne Smeltning en vulkansk Virksomhed. Vi have jo ogsaa her paa Jorden Vulkanerne Mount Erebus og Mount Terror i vore Sydpolaregne, omgivne af mægtige Isbjærge.

Mars.

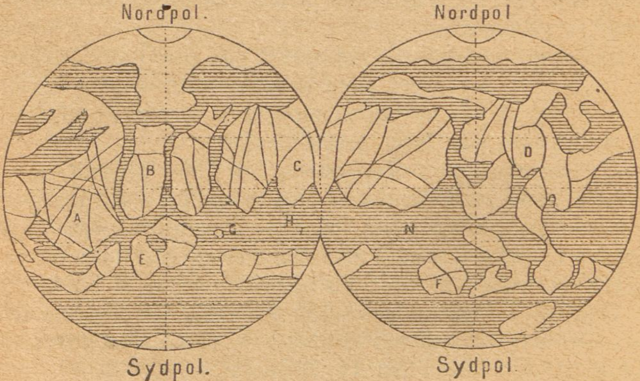

A Huygens. B Galilei. C Copernicus. D Herschel. E Thyco. F Secchi. G Sneøen. H Keplers Ocean. N Newtons Ocean.

Marslandene ere gennemfurede af et helt Næt af fine Striber, saakaldte „Kanaler", og fra forskellige Sider er det konstateret, at de have vist sig dobbelte. I Fald de ere virkelige med Vand opfyldte Kanaler, kunde man tænke sig, at der ved Fordampning dannedes en Dampcylinder over hver af dem. Fordoblingen vilde da hidrøre fra Lysbrydning og altsaa skyldes et optisk Bedrag.

Mars' røde Farve bliver, set i Kikkert, mere gulagtig. Grunden til dette Skær kendes ikke; da det ikke ændres efter Aarstiderne, kan det ikke hidrøre fra Vegetationen. Rimeligvis skyldes det en Ejendommelighed ved Planetens Luftlag.

Mars ledsages af to Maaner, først opdagede i 1877. De ere yderst smaa, 1—2 Mil i Gennemsnit; deres Flademaal svarer omtrent til Møens eller Falsters Areal. Befandt vi os paa den inderste Marsmaane, vilde selve Mars kunne dække et Parti af Stjernehimlen lige fra „Aldebaran" i „Tyren" til „Procyon" i „Lille Hund".

Om Mars er beboet, er et endnu aabent Spørgsmaal. Alt taler for, at den kunde være Bolig for levende Væsener, og vi bør derfor tro, at den ogsaa opfylder denne Bestemmelse. Det vil blive vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at komme til Vished i denne Sag; vi se mod en fjern Baggrund, naar vi rette selv vore bedste Kikkerter mod Mars, og Genstande hist oppe af under en Mils Længde kunne næppe skimtes her fra Jorden. Gæste de himmelske Verdener kunne vi Mennesker jo ikke paa almindelig Vis; men vi kunne beskue de tavse Kloder med bevæbnet Øje, forfølge dem, indhente dem og ile forud for dem ved Hjælp af den fine, den sikre matematiske Analyse; thi saaledes gaar man til Stjerner.

Ved Plakaten af 5te August 1831 er anordnet: at den, som gør Indgreb i det Universitetet i Kjøbenhavn forundte Privilegium paa at forsyne Kongeriget med Almanakker, være sig ved her i Riget at indføre og forhandle fremmede Almanakker, eller ved uden Universitetets Tilladelse at trykke nogen Almanak, skal udrede en Mulkt af 40 til 400 Kr., hvorhos de Eksemplarer, hvormed den paagældende antræffes, blive at konfiskere, og han endvidere at anse med en Tillægsmulkt af 50 Øre for hvert saadant Eksemplar; og det skal paaligge samtlige Politiovrigheder at have nøje Tilsyn med, at der ej gøres Indgreb i foranførte Privilegium. Ved Kongelig Resolution af 23de Decbr. 1831 bestemmes endvidere, at saadanne videnskabelige, æstetiske og andre Skrifter, i hvilke en Almanak eller Kalender findes aftrykt, maa herefter fra fremmede Steder indføres og sælges, saafremt det findes, at den i Skriftet indeholdte Almanak eller Kalender udgør den mindst betydelige eller væsentlige Del af Skriftet; og at det, i Tilfælde af Tvivl om saadan Skriftets Beskaffenhed, skal tilkomme den Kongelige Direktion for Universitetet og de lærde Skoler — altsaa nu Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet — at afgøre, hvor vidt der kan være Grund til at lade Skriftet anholde og at anlægge Søgsmaal mod vedkommende eller ikke.

Nytaarsruner 1894.

Saa ſkriver vi Nytaarets Saga
med Arbejdets furede Skrift!
til Kamp i de glidende Dage
mod Slaphedens ſøvntunge Drage
vi ſætter vor Vilje i Drift!
Vi tror ej at drømme os Lykken i Haand,
vi ved, der maa Arbejde til,
vi ved, at vor Vilje maa ſpændes
og gløde af Handlingens Ild.

Og gennem vort Liv ſkal der ſtrømme
en foraarsfriſk, nærende Saft!
Vi vil ikke ſvæve og ſvømme
i vege, fantaſtiſke Drømme,
der tærer vor Sundhed og Kraft!
Nej, frem vil vi ſtile ad Handlingens Vej,
der gaar over Banke og Dal
mod Maalet, ſom varmer og vinker,
vort lyſende Livsideal!

Saa ſkriv da din Saga om Aaret
med Arbejdets furede Skrift;
vær med til at læge hver ſaaret
og rejſe hver haabløs og daaret
og helne hver ſmertende Rift!
Saa ſtræb da at vie hver Handling, hvert Ord,
hvert Glimt, der gør vaagen og ſtærk,
til Løftning imod Idealet:
til Arbejdets ſignede Værk!

Olaf Anderſen.

En Julegæst.

Fortælling af Jens Skytte.

Med Tegninger af R. Christiansen.

En Juleaften for mangfoldige Aar siden — det gaar over de hundrede Aar tilbage — satte det med eet i med haardt Vejr og Sneknog ud af rage Østen.

Folkene i en af de Trelde Gaarde, der ligger yderst ud mod den brede Fjord, havde endt deres Nadver og sunget en Julesalme eller to, som de plejede, og redede sig til at gaa til Hvile; men saa hørte Manden — Kristen hed han —, at der fløj en Halvdør op der ude og stod og klaprede i Blæsten, hvorfor han gik ud og lukkede den.

Han kom tilbage helt hvid af Sne.

„Da et grumme Herrens Vejr den her gode Aften!" mumlede han og rystede Sneen af sig. „Fjorden æder vist et stort Stykke Land i Nat; for der staar et svare Brum af den."

„Vilde Vorherre se miskundeligen til de sølle Mennesker, som er paa Søen!" sukkede den gamle Kone paa Gaarden. „Justement saadan et Vejr var det, det Aar min Bror Tammes gik væk."

„Ja det har I fortalt, gammel Mor," faldt Sønnekonen hende i Talen. „Nu har a raget Ilden. Lad mig nu hjælpe jer af jer' Klæder, saa vi kan komme til Soven."

Da med eet gav det et sært, dødt Bums mod Uddøren, som tumlede nogen ind paa den.

„Lyt! . . . Var det Blæsten?"

Saa hørte de tydeligt, det tog i Klinkefaldet og gav et Rusk i den laasede Dør, og derpaa een komme stumlende hen til Vinduet og skrabe ned over Ruderne.

„Hvem er det?"

Ingen svarede. Saa tog Manden den aabne Tranlampe og gik hen til Vinduet. Tæt ind paa de smaa Ruder, skimtede han, stod et Ansigt, han ikke kendte.

„Hvem er du? . . . Hvad vil du?"

Den fremmede derude mumlede utydelig, det lød næsten som Stønnen; saa stumlede han hen til Døren igen og bankede paa.

„Det er jen, som vil ind. Gaa ud og luk op, Søn."

„Han kunde dog gerne svare først. En ved jo aldrig, hvem det er een lukker ind . . . Hvem er du?" spurgte Manden højt ude ved Uddøren. „Hold I heller jer Fingre fra det, Mor!" sagde han lidt hvast til den gamle Kone, der kom sjokkende til og rakte Haanden frem for at løfte Haspen af.

„Aldrig havde din Fa'r nægtet at lukke et Menneske ind en højhellig Juleaften."

Hun skød Haspen af, og Døren fløj op.

Ind tumlede en barhovedet Mand med udmattet Fodskifte, skælvende af Kulde, fuld af Sne og Væde, der klattede og drev af ham, idet han stønnende svinglede hen over Gulvet og sank ned paa Arneskødet, hvor enkelte Emmer laa og skinnede rødt ud af Askehoben, den unge Kone havde raget sammen over Gløderne for at holde Ilden i Live til næste Morgen.

Maalløse af Skræk og Forundring stod Folkene og saa paa den fremmede Gæst.

Den gamle Kone kom først til Orde.

„Han kommer fra Stranden; han har Tang i Haaret. Nag op i Ilden og læg noget Ved paa."

Hun rokkede selv hen og rev en Haandfuld Halm op af Sengen, ragede op i Askehoben og pustede Gløderne op i Lue.

Da nikkede Gæsten med et forfrossent Grin taknemlig til den gamle Kone, favnede ind over Luerne og trykkede Armene mod Brystet, som vilde han trykke Varmen ind i sin gennemvaade Krop. „Ah," sagde han, „ah!"

„Hvor er du fra?" kom Manden i Gaarden nu til Orde.

Han svarede med nogle Ord, ingen af dem forstod; de lød som: „Gru, gra, Grimrihejt." Hvem forstod det! Kun saa meget skønnede de, at han maatte være ud af et fremmed Folk. Og Manden gisnede paa, at han vist havde bjærget sig i Land fra et Fartøj, som i Natten og Snestormen var strandet et Steds der ude under Sande.

Men i det vilde Vejr var der jo nu intet at se, intet at udrette. „Og det nytter jo heller ikke stort at spørge den Mand ud."

Som Tiden nu skred, og Gæsten sad og drejede og vendte sig for ved Baalet paa Gruen, livnede han mer og mer op. En

Gang imellem nikkede han fornøjet og smilte til den gamle Kone, saa næsten alle hans Tænder kom til Syne. Han var en ung Karl med en bred, tyklæbet Mund med store, hvide Tænder, Haaret stridt og af meget mørk Lød; Øjnene laa dybt, og af og til keg han op med et eget raskt Kast.

Alt det sad den gamle Kone og bed Mærke i.

„Nu gør han Fagter til, han er sulten. Giv ham lidt til hans Natter, den sølle Karl.“

Lidt mættede ham ikke; han slugte Maden, som havde han ikke faaet Levemaade i flere Dage. Saa nikkede han rundt til Tak for Mad.

Hvad de skulde gøre ved ham? spurgte Manden raadvild.

De maatte helst kalde Karlen op og lade gaa Bud til Sognefogden, mente den unge Kone. De kunde jo dog ikke have ham siddende der ved Ilden hele Natten.

„Vist ikke nej," jagde den gamle. „Hent du en Klapring eller to, Søn, og red ham et Leje der i Krogen."

Da blev Sønnekonen snur i Hovedet og bed lidt hvast om efter den gamle.

„Det er da en grov Omsorg, I bær' for den Fyr: først lukker I ham ind midt om Natten og gør Ild paa og kræver Mad ind; nu skal der tilmed redes Leje til ham. I maa heller ta' ham i Sengen til jer. En skulde snart trow, I styred' her i Gaarde."

„Naa naa naa," jævnede Manden fredsommelig efter. „Høj hellig Aften som i Aften . . . og et nødlidende Menneske."

Hans Kone stod stift paa, at Karlen skulde kaldes ind og holde Vagt over Sømanden Natten ud. Ellers fik hun ikke Blund i Øjnene; det kunde blive lidt nok endda.

Saadan blev det.

Men da de vaagnede op Julemorgen til blankt, stille Vinter-vejr, laa Karlen og snorksov paa Gulvet, og Halmlejet i Krogen var tomt. Den fremmede Fugl var fløjen. Ude i den store Drive, Snevejret om Natten havde sat tværs over Indkørselen til Gaarden, fandt man tydelige Spor af, at en Fodgænger med Lædersko nys havde hjalket sig igennem. Ligedan længere oppe i Landsbyen; derpaa var Fodgængeren bøjet ind paa den bare Mark, hvor Sporene tabte sig.

Ingen havde set det mindste til ham. Sognefogden og Manden i Gaarden, han havde gæstet, asede sig ud langs Stranden, hvor Brændingen endnu gik og hug og brølede ind mod Brinkerne, men de fandt hverken Splint eller Stump af strandet Skib.

Hvordan i Alverden var det sære Menneske kommen i Land da?

Men saa ved Nytaarstid rygtedes det, at Fiskerne oppe i Hølls Vig havde fundet en fladpullet Hue og Bordstumper af en søndret Jolle mellem de opskyllede Dynger af Sand og Tang paa Strandbredden. Og en Eftermiddag i de samme Dage vendte Gaardmanden hjem fra en Købstadrejse med den vigtige Nyhed, at han havde set et Glimt af „Grimrihejt", Manden fra Havet, der-inde i Staden.

„Ellers skal mit Øjesyn ha' slaaet mig grumme fejl."

Og nu Folkene knyttede det ene Træk til det andet, fik de snart ud, at Grimrihejt uden Tvivl var en Rømningsmand. For den Sags Skyld var han tyet til Frederits, hvor et gammelt

Kongebrev jo, efter Sognefogdens Sigende, hjemlede slige Folk et Fristed.

„Ogsaa store Tyve og andre Skarnsfolk, som sætte Ild paa?“ spurgte Tærskeren forbavset.

„Baade Tyve og Manddrabere,“ svarede Husbonden.

Sønnekonen vendte sig til den gamle — hun biede ikke en Gang, til Karlene vare gaaede ud.

„Der skaffed’ I wos rigtignok en rar Julaftensgæst. Ja, det var nu den Gang, I tog jer Forlov til at raade. Det er nok paa høje Tid, I faar jer egen Stue.“

Den gamle svarede stille: „Om han nu var frossen ihjel for din Dør?“

De kunde have ført ham til Sognefogden, saadan som hun havde raadet til, kom den unge igen, kort og skrapt.

Men da Karlene saa vare komne udenfor, vendte den gamle Kone sig til Sønnen og sagde, om han saa snarest vilde gøre Alvor af, hun fik sin egen Stue og sin Aftægt. „For a mærker, a er i Vejen nu.“

Manden rev sig lidt i Nakken og søgte at glatte Kurren ud.

„Aa, naar det er hendes Vilje, og hun tykkes, hun sker Uskel, hvi saa ikke føje hende i det?“ sagde Sønnekonen.

*

* *

Mellem de Folk, som i Ny og Næ kom ud fra Frederits og strøg om i Landsbyerne, enten tiggende eller falbydende alskens Smaakram, havde i det sidste Aars Tid ogsaa gaaet en Svensker, et ranglet Stykke Karl med to smaa, fleske Øjne og et Mundlæder, som kunde snakke Fanden et Øre af.

„Saa sandt mit Namn er Hellstrøm,“ det var stadig hans Mundheld.

Hellstrøm vidste altid en Mængde Smaanyt, naar han kom, fortalte godt, og var for den Sags Skyld ret velset.

„Gud i Lof!“ sagde han, da han ved Paasketid kom ind og satte sig ved Bordet i Gaarden, „Grimrihejt“ havde gæstet Julеaften, „nu kommer Vaaren. Hon er en vackar Tid; då kan en fattig Hjon ligga og ta’ Middagslur i grøna Græsset — årk! Ja, ja, Gudaktighet med et førnøjdt Sinne er en stor Vinning.“

Han løste op for Kramposen og rullede et rødt Silkebaand op for Gaardkonens Øjne.

Om Hellstrøm, der kendte saa mange, spurgte hun straks, ikke ogsaa kendte noget til en underlig fremmed Fyr, som havde overnattet der i Gaarden om Julen og var rendt sin Vej, før Folk kom op? Han skulde gaa derinde i Staden, gik Rygtet.

„Jag har hørt Nys om den Sagen. Huru gik det til?" hviskede han.

Det fortalte Konen nu.

Hellstrøm rystede paa Hovedet. Nej, han kendte ikke noget til ham. „Ack, Gu'nås! Der kommer jo saa mycket Skræp og daarligt Folk! — Fan vet hvorfra. Men inte har den Karl rent Mjøl i Posen, det er sækkert, det, saa sandt mit Namn er Hellstrøm. Jag tror . . ." Han tog sig i det, kneb det ene Øje i og nikkede løndomsfuld.

„Hvad tror han?"

„He-he-he!" — Hellstrøm klappede hende paa Akslen — „jag tror, hon og jag skulde først købslaa om det røda Bandet der."

Og da Konen saa havde købt et Par Alen af det røde Silkebaand, nogle Naale, Vindsler og Traad, hviskede Svenskerkræmmeren til hende: „Inte mine Ord igen — jag tror, han er en stor Tjufpojke. Han maa vara Sjømand, og han har sækkert nok mørdat sin Skippar eller Kapten og er rymmat her til Sta'en for den Sagen. Her gaar Fyren jo frank og fri omkring.“

Konen slog Hænderne sammen i Gru.

„Har han stjaalet og undlivet Mennesker! Da Herren bevar' os for den Karl!“

„Inte mine Ord igen.“ Og Hellstrøm fortalte videre, at i den sidste Maaneds Tid havde der gaaet Rygter om forskellige Smaatyverier hos Købmændene inde i Byen.

„Naa jaha, møjlig er det inte honom. Inte vil jag klaffa og klandra någon Menniska, næj, for all Del! Og inte mine Ord igen.“

Men det første, Svenskeren var gaaet og Konen fik sin Mand i Tale, fortalte hun ham det hele . . .

„Da maa a nu sige, a forstaar ikke rigtig Hellstrøm,“ sagde Kresten en Dag et Par Maaneder efter, da han kom hjem fra en Købstadrejse. Tæt uden for Kongens Port havde han set Svensker-Kræmmeren og Grimrihejt ligge Side om Side i en Lavning som to røde Køer og sove de retfærdiges Søvn i Solskinnet.

„For naar den anden er saadan et Skarn, som han tror, hvi holder han saa saadan Fællesskab med ham? A skal da huske paa det, naar han kommer her igen.“

„Gør det ikke,“ svarede Konen. „Saa ved han jo, a har røbet vor Samtale.“

„Gu' skal han faa det! En kan jo komme med det paa en fin Maade.“

„Du skal lade det være,“ bad hun. „Hvad rager det os?“

Nu var Kresten til Jævnshold en grumme godmodig og medgørlig Mand. Men en Gang imellem tog det ham alligevel saadan, at naar han fattede paa noget, især en bitte Smaating, kunde han staa rent halstarrigt paa sin Mening, var ikke til at rokke fra den, om man saa havde slæbt ham Gaarden rundt efter Haaret.

Og næste Gang, Svenskeren kom, traf det sig nu hverken værre eller bedre, end at Kresten var hjemme og sad selvfjerde Karl ved Middagsbordet — det var netop i Engslætstiden — og at Hellstrøm traadte ind, blæsende og smaabandende over den stærke Varme.

„Da maa det jo ret, tykkes mig, være et Vejr til at ligge og lanke sig i op ad en laadden Skrænt," smaalo Manden. Og nu spurgte han lige ud, om Hellstrøm saa noget til Grimrihejt.

Svenskeren keg studsende hen paa ham; men i det samme skød Konen raskt imellem. Hun trængte saa haardt til et Par gode Stoppenaale, sagde hun; og Hellstrøm fik travlt med at løse for Kramposen og rode om i den.

Det var det om Grimrihejt, han ikke fik Svar paa, kom Manden igen.

„Kender inte den Personen," svarede Kræmmeren nede i Posen.

„Snak om en Ting — a saa jo selv i Foraaret, I laa i godt Kammeratskab der inde ved Staden og snorkede, saa det rungede efter."

Slaakarlene lo.

Hellstrøm fik Hovedet til Vejrs i en Fart. „Jag? Jag snarkar inte. Det har varit en annan."

Konen søgte atter at føre noget andet paa Tale og slaa Sagen hen; men Manden var nu en Gang kommen op i det paastaaelige Hjørne og vilde have Kræmmeren til at vedgaa, at det var ham og Grimrihejt, der havde ligget og sovet i Græsset. Slaakarlene blandede sig i Trætten: Kresten var jo kendt som den Mand, der plejede at se sig godt for, sagde de. Da blev Hellstrøm hidsig, og hans ellers saa flesk-venlige Aasyn fik et grimt Udtryk, rigtigt saa ondt, at det slog dem med Forfærdelse. Og som nogen svensk Matros svor og forsikrede han nu ved en hel Hærskare „svarte Jæflar", at det havde ikke været ham.

„Herregud, du maa ligegodt ha' set fejl, Kresten!" sagde Konen og sparkede ham i Smug paa Benet.

Ja, naar Mennesket turde bande saa haardt paa det, mente Slaakarlene, saa maatte han jo gælde for fri og sagesløs.

„Men det var nu ligegodt ham," mumlede Kresten stivnakket.

Konen bød Hellstrøm Mad; men han kylte Kramposen over Akslen og strøg ud af Døren, ud af Gaarden. Han kom ikke igen over et helt Fjerdingaar.

*

*   *

Eftermiddagen før lille Nytaarsaftens Dag sad Sognefogden — meget indpakket og idelig stønhostende: øhø øhø øhø! — ved det runde Klapbord i Krestens Bedstestue og talte Penge op af to

store Lærredsposer. Kresten sad lige over for ham og talte Stablerne efter, Sognefogden skød over til ham.

„Huh, det er ellers en grow Hoben Peng', du har at valendere med imell' Aar og Daw!"

„Hø=ja, øhø, øhø. Tæl nu godt efter."

Det var ingen lille Slump Penge. Det var hele det rige Sogns andet Halvaars=Skat. Den skulde bringes ud paa Amtstuen i Vejle, helst inden Aaret randt ud. Alle Folk i Byen,

som brød sig om den Ting, vidste, at den skrantende Sognefoged havde formaaet Kresten til at foretage denne Vinterrejse i hans Sted; lige saa lidt var det nogen Løndom, at Kresten agtede sig til Færds derud ad Søvejen, for at skaane de kære Heste for den lange Kørecægt i det skumplede Vinterføre, og at han havde aftalt med Fiskerne at have Baaden rede næste Morgen tidlig.

Og som sagt, nu sad Sognefogden og Kresten og talte Skatten, og det med stor Samvittighedsfuldhed. De talte den en Gang, de talte den to; og da stemmede den lige til Hvid og

Skilling. For en Visheds Skyld, mente Sognefogden, maatte de alligevel helst tælle Pengene efter en Gang endnu.

„Ja, lad os kuns det. Men bi lidt.“ Kresten rejste sig, gik hen og lukkede Døren til Dagligstuen op og keg sig om derude. Saa lukkede han igen. „Det var sært nok,“ mumlede han.

„Hvad var der?“

„Aa, det kom mig for, der kom jen ind og bød Goddav for lidt siden. Men der er ingen.“

Sognefogden gisnede, den maatte vel være gaaet igen.

Saa gav de sig til at tælle Skatten efter for tredje Gang og tænkte ikke mere paa det med den usete Gæst.

„Det stemmer. Ja, saa indestaar du mig jo for Pengene og drager ud med dem i Morgen. Hø, øhø! Aa, a er da ligefrem grow sølle!“

Tæt ved Midnat vaagnede Manden halvt op. Som i Drømme forekom det ham, Døren knarrede sagte op og at nogen kom puslende ind i Sengkammeret.

„Er I da ikke kommen til Ro endnu, Mor. Hvad gaar I her inde efter?“ mumlede han.

Saa bumrede Skammelen omkuld der inden for Døren, og een kom med hurtige Skridt hen til Sengen.

„Hvem er det?“ farer Manden op. Og hans Kone vaagner op med et gennemtrængende Hvin af Rædsel.

„Jøsses go'e Navn!“

I det samme klemmer der baade Mand og Kone en iskold, haard Haand om Struben, som tvinger dem ned paa Puden igen. Og en Mandsrøst, en sær, fordrejet Røst, hvæser: „Stille! I faar en Kniv i Halsen!“ Og der høres een staa og slide med at løfte det lille Hængeskab uden for Sengens Hovedgærde af Jærnkrogen, det hænger paa. Han bumrer og rokker med Skabet. Krogen er høj og stærk. Det skriger af Jærn, der gnides mod Jærn. Endelig lykkes det ham at faa Skabet løftet af; baade Mand og Bytte høres tumle til Gulvs med et Bulder.

Da gaar en Dør op inde i Dagligstuen; der kommer Lys og Lyd af ilfærdige Slæbetrin. Den gamle Kone er vaagnet ved Sønnens og hans Kones Raab, og har skyndt sig at tænde en Stump Praas ved Tørvegløderne i den lille Grydeovn i hendes Kammer. Nu staar hun i Døren til Sengkammeret, stirrende stift derind og med Hænderne foldede om den tændte Stump Spædelys.

„Herren forlad' jer den Gerning!" siger hun højt og saa underlig rolig.

„Skabet ut af Fønstret!" hvæser, næsten skriger han, der staar og holder Manden og Konen, en lang Karl med sværtet Ansigt. Og med det samme springer han tilbage og vil tage fat i Skabet.

Men da hænder noget højst mærkeligt. Hans Hjælper, en firskaar'en Skikkelse med bredskygget, nedsmøget Hat, sætter ham Næven for Brystet med et Stød, saa han tumler helt tilbage mod Væggen.

„Nej, væk!" Og i et Nu har han løftet Skabet op og slængt det ind i Fodenden af Sengen.

Den lange staar et Øjeblik, som ved han hverken ud eller ind; men saa farer han frem igen med Armen løftet til Hug og med et halvkvalt Skrig, som af et vildt Dyr. Det blinker i hans

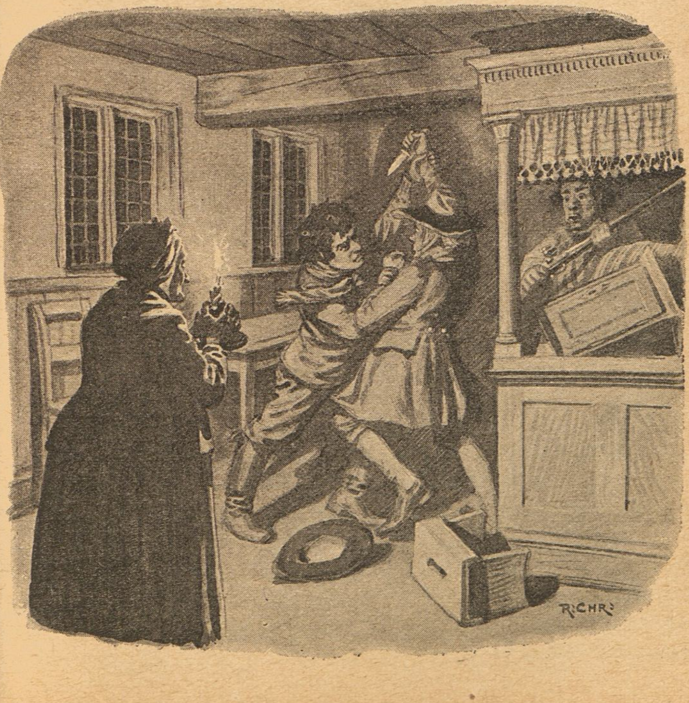

Haand under Hugget; men Armen med Kniven stryger kun Hatten af den anden; han er snar til at bukke sig og bøje til Siden, og nu fatter han den lange om Haandleddet. De brydes voldsomt, trænger hinanden fra Væg til Væg i det trange Værelse.

„Op, Søn, og hjælp ham!“ raaber den gamle Kone.

Det er netop Ordene, den fortumlede og forbavsede Kresten sidder og trænger til — Benene ud paa Gulvet, Bøssen ned fra Bjælken over Alkovesengen er et Øjebliks Sag. Men rappere endnu er den lange til at sno sig løs ved et brat Vrid og et Knæstød mod Modstanderens Mellemgulv. Da Kresten vender sig om, ser han en Ryg og to lange Skanker smutte ud ad Døren, hans Moder tumler omkuld og Lyset slukkes.

„Slog han jer, Mor?“ Sønnen løfter hende op og lægger hende hen i Sengen.

„Nej, nej. Tænd Lyset.“

Det er snarere sagt end gjort. Endelig lykkes det ham. Da er Værelset tomt for Gæster.

„Du kendte ham vel, Søn? Det var Grimrihejt.“

„Ja, a kendte ham, da Hatten fløj af ham. Og den sorte var Svenskerkræmmeren, den lumske Hund. Han er den, som har pustet hele den Lue op, det tør a gør' min højeste Ed paa.“

Og som Natten skred hen, og Kresten fik Ro i Sindet til at tænke nøjere over paa Hændelsen, klaredes det for ham, at Grimrihejt havde genkendt Stedet, da hans Moder kom til, husket hendes Godhed imod ham forrige Juleaften, og gengældt den paa den Maade, han gjorde.

Og det sagde Kresten højt, da Dagen kom, og han tog Pengeposerne ud af Skabet.

„Det er jert gode Hjerte, gammel Mor, vi kan takke for, vi har de mange Penge i Gem endnu og ikke staar som forarmede Folk. Vi skal og lønne jer kønt for det baade i Ord og hele Omgængelse alle de Daw', I har tilbage.“

„Ja, det skal vi rigtignok, lille Mor,“ sandede Sønnekonen — nu var hun saa mild, at hun var lige ved at bære den gamle paa Hænder. „Er der noget, I savner, saa sig bare til.“

„Aa, a har det jo ikke værre, end de fleste gamle,“ svarede hun saa stille. Men de kunde gøre hende en stor Glæde, hvis hun maatte faa en Stol i Dagligstuen, komme frit og sætte sig der, naar hun tyktes til, og sysle med Binden og Vinden og hvad andet, hun orkede.

„For det er lidt strengt for mig, saadan altidsens at sidde hen i al Ienlighed, ligesom en var vildfremmed og aldrig havde hørt Husets Folk til.“

Sønnen hentede straks hendes Stol ind fra Kammeret og satte den op til den varme Væg ved Siden af Arnen — satte den med et fast Tryk.

„Gid I maa sidde der med Glæde og god Helsen i mange Aar, gammel Mor!“

Et godt Budskab.

Skitse af **Anton Nielsen.**

„Maa, det kommer, min Tro, paa et tørt Sted!“ sagde Herredsfogden, da han viste sig i den aabne Dør til hans eget Kontor. Med et Brev i Haanden traadte han ind til os, og alle vi Kontormennesker saa forventningsfulde op fra vore Skriverier. „De har vel lagt Mærke til det Navn, Viggo Lund, mine Herrer? Vi har jo maattet nævne og skrive hans Navn under temmelig ubehagelige Omstændigheder saasom Krav og Udpantning med mere. Han er grundhæderlig, men bundfattig. Nu faar jeg med denne Post Meddelelse om, at han faar en Arv paa 10,000 Kroner. Er det ikke mageløst.“

Vi mumlede vor ærbødige Tilslutning og Herredsfogden blev ved:

„Han er saamænd en Skolekammerat af mig, og derfor glæder det mig særdeles. Jeg vil ikke sende ham denne Meddelelse

ad officiel Vej. Min Tro, om jeg ikke havde allermest Lyst til at fortælle ham det selv. „Hvor dejlige ere ikke hans Fødder, som bærer et godt Budskab over Bjergene“, staar der i Skriften et Sted. Desværre er mine Fødder ikke dejlige for mig, men fulde af Podagra saa jeg maa holde mig inde. Men hvem af de Herrer har Lyst til at gøre sine Fødder dejlige ved at frembære dette gode Budskab?“

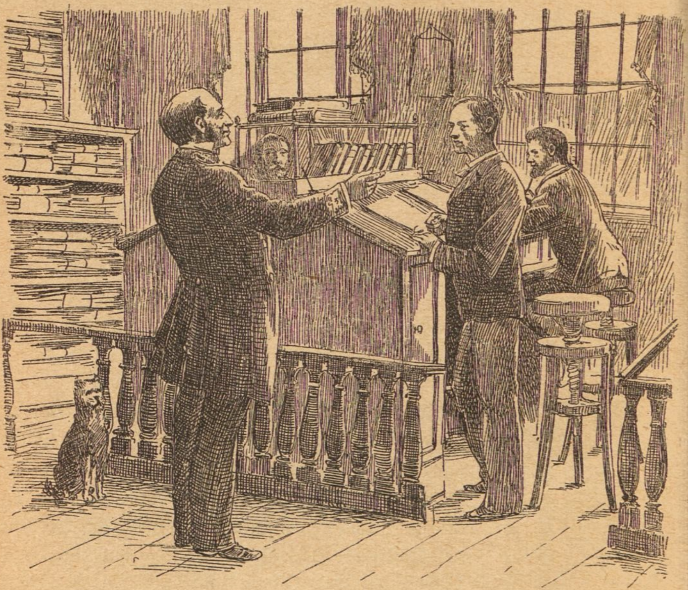

Jeg rejste mig op som et Lyn.

„Vel! De er Manden, Nielsen! Værsgo at komme ind paa mit Kontor, for at faa Deres hemmelige Instrukser,“ sagde han smilende.

Da jeg var inde hos ham sagde han:

„Ser De, Nielsen! Jeg har hørt, at Manden skal være bleven lidt underlig af al den Modgang og Næringssorg, han har haft, derfor er jeg bange for, at han ikke kan taale Efterretningen

om denne pludselige Forandring, uden at han maa forberedes lidt. Og det betror jeg nu til Deres Konduite, min gode Nielsen."

„Bare jeg kan Hr. Herredsfoged? Jeg er saa ung."

„Lad ingen foragte dig for din Ungdoms Skyld siger Paulus til Timoteus. — Det er, min Tro, mærkelig, saa teologisk jeg er blevet over dette Brev! Nu kommer Fortolkningen: Jeg foragter Dem ikke for Deres Ungdoms Skyld, og De skal heller ikke foragte Dem selv. Hvad Ungdommen mangler i Omdømme, det faar den erstattet i sit varme Hjerte og fine Takt, som kommer derfra. Viggo Lund bor $1^1/_2$ Mil herfra i Listorp og De kan lade spænde for min Gig."

„Maa jeg ikke gaa, Hr. Herredsfoged, for at udføre Bibelsproget korrekt."

„Min Tro maa De saa! Det glæder mig, at De er saa optaget af Deres lille Mission. Nu vel! nogle Medmenneskers Ve og Vel er just ingen lille Sag. — Men hør, jeg vil ganske kortelig indvie Dem i Viggo Lunds Fortid; det var kanske ikke af Vejen: Hans Fader var en velhavende Silke- og Klædekræmmer i Kjøbenhavn. Viggo skulde studere, men havde ingen Lyst, saa da han skulde have taget Artium, gik han paa Landbohøjskolen. Da han havde taget en glimrende Afgang der, lærte han Landvæsen et Aar, saa blev han forlovet med en Kjøbenhavnerinde, derpaa købte Forældrene en god Bondegaard til ham. Og saa blev han gift og var kommet godt i Havn, lod det til. Men nu sidder han i et Indsidderhus i Listorp. Konen og den yngste Datter syr Skræddersyning og Modepynt og føder Familien, ja, de kan, min Tro, ikke andet end sulteføde den!"

„Hvad bestiller Manden?"

„Han skriver landøkonomiske Artikler, som han ikke faar meget for — det vil sige naar han er normal. — Men det vil jeg sætte megen Pris paa, lille Nielsen, om De kan, skaffe mig at vide, hvordan hans Sindstilstand er, men med Takt, forstaar De! En vordende Jurist har godt af at anstille saadan en Undersøgelse. Værsgod! Der har De Meddelelsen om Arven. Og saa Gud befalet!"

Jeg kom snart i Pudsen og begyndte at „gaa op over Bjergene, for at gøre mine Fødder dejlige," som der staar i det smukke Ord fra det gamle Testamente. Vistnok var Vejen ganske flad og jevn, men efter en halv Times Forløb gik den opad nogle ganske anselige Bjerge, det vil sige saadan som man har dem her i

Landet, „hvor Bjerg kun er Bakke“. Da jeg havde naaet den første Top, mente jeg at faa Listorp at se, men saa kun en Bakke, der var endnu højere. Saadan blev det ved tre Gange og jeg begyndte allerede at fortryde, at jeg havde villet anvende Skriftsproget saa bogstavelig, men nu saa jeg da noget, som kunde ligne en By. Det maatte være Listorp.

Nu skulde jeg tænke paa at være diplomatisk og ikke falde med Døren ind i Huset.

Heldigvis mødte jeg en Arbejdsmand, der saa ud til at være derfra Egnen. Jeg sagde:

„God Dag! Vil De være saa god at sige mig, hvor der bor en Mand, som hedder Viggo Lund.“

„Hvor er De fra?“

Jeg blev arrig og tænkte paa, at give ham et skarpt Svar for hans Nysgerrighed, men saa huskede jeg, at Diplomater aldrig maa blive arrige; derfor svarede jeg, fromt:

„Jeg er fra Sandby.“

„Naa, fra Herredskontoret?“

„Ja, vel! Men hvor bor Manden?“

„Aa, Herre Gud, det Skrog! Skal han nu kræves eller indkaldes igen!“

„Nej, Gu' skal han ej! Men vil De nu nu sige mig hvor han bor eller ikke, for der er vel nok flere, der ved det.“

„Jøsses Navn! Ja vist vil jeg vise Dem det, det var jo en Skam andet. De skal nu her nør ad Banken.“

„Ja, jeg kan tænke det, da der ingen anden Vej er.“

„Nej, det er ligefrem nør ad Banken — Ja, det er s'gu ogsaa gaaet nør ad Banke med ham, denne Lund.“

„Farvel og Tak for god Underretning!“

„Ja, hør! naar De nu kommer . . .“

Men jeg vilde ikke høre mere. Hele min Diplomati var fordampet.

Den næste Mand, jeg traf var en Landpost. Han viste mig uden Omsvøb hvor Lund boede og viste mig, paa mit Spørgsmaal, ogsaa den Gaard, han havde ejet før.

Jeg styrede saa lige paa Gaarden. Den Mand, som havde købt Stedet af Lund maatte vel nok kende ham.

Gaardmanden sad og nød en Pibe efter Middagsmaden; jeg havde ingen Mad faaet, huskede jeg pludselig paa. Det var en

køn Mand i Trediverne. Jeg fortalte ham mit Ærinde uden Forbehold; vi var ene to i Stuen.

„Ja, det er jo godt nok med den Hjælp," svarede han, „og det er mig kært for Familiens Skyld, men for hans eget vedkommende er det vist for silde."

„Hvorfor mener De det?"

„Jo. Hør, Moer! Skær en Bid Brød til den fremmede Karl!" raabte han ud ad Spiskammerdøren. „Jo, den Arv kommer forsilde; nu er han ikke til noget mere. Hans Hovede er blevet lidt forstyrret af al den Sorg, han har gaaet igennem."

„Det er da sørgeligt."

„Ja, det er sandt, for det er rigtig ordentlige Folk."

„Hvordan kunde det være, han maatte gaa fra Gaarden?"

„Ja, det er ingen, der kan sige Dem bedre end jeg, for min Fader var hans Nabo med Jorden, og jeg var jo hjemme den Gang."

Da jeg var bange for landlige Vidtløftigheder spurgte jeg:

„Slog de for stort paa det?"

„Det kan jeg nu egentlig ikke sige, efter deres Stand, men ser De, saadan en Bondegaard, hvor det halve skal forrentes, den kan kun føde en Bondefamilie, men ikke en, som er udenfor Bondestanden. De førte dem jo som andre fine Folk, men aldrig overdrevent; og til daglig Brug tror jeg sgu, de levede ringere end vi. Men det er kostbart, at være fin."

„Var han flittig?"

„Ja, der kan ingen Bonde være mere paapassende. — Han var først oppe og sidst i Seng, og sled trolig hele Dagen."

„Men saa var det da besynderligt, at han ikke kunde klare sig?"

„Nej, det var ikke saa besynderligt. Dersom han havde drevet Gaarden, som en af os andre saa tror jeg endda det havde gaaet, men han skulde prøve alt det nye, som der var til. Han læste jo alle Landvæsensbøger og alt nyt, hvad han saa der, det skulde prøves, om det var Sæd eller Græs eller Maskiner eller Foderstoffer. Men meget af det duede jo ikke. Saa forstod han heller ikke at indrette Arbejdet efter den Kraft, han havde; han tog mere i Munden end han kunde gabe over. Mens han passede en Del, saa blev en anden forsømt. Saa afskaffede han Brak fordi Jorden var saa god, men jeg forsikrer Dem for, at tilsidst blev Marken saa græsløbet, saa der var mere Græs og Skidt end der var Sæd."

„Men hvor kunde han være saa dum?“

„Dum! Nej, han var sg'utte dum, kan De tro. Der er ikke mange af de store Landmænd, der kan fortælle ham noget. Han havde jo læst en urimelig Hob Bøger, baade paa Tysk og Dansk, men han forstod ikke at udføre det, saadan at det kunde svare sig“.

„Han har altsaa været teoretisk, men ikke praktisk.“

„Ja, netop.“

„Men hvordan skal dog det nye komme frem, naar ikke det bliver prøvet.“

„Det kan det heller ikke; men vi Bønder, vi lader de store Herremænd og Forpagtere „avprobere“ det, for de har Raad til det, og naar vi saa ser noget, som er godt, ja, saa bruger vi det, naar det passer for en lille Bedrift.“

„Han er da vel ikke bleven hel forrykt, saa at jeg ikke kan komme til at tale med ham?“

„Nej, han er jo ikke saadan rigtig tosset, men jeg tror da nok, han er folkesky. De siger da, han kryber i Skjul hver Gang der kommer et fremmed Menneske. Men det er saamænd heller ikke saa underligt, for siden han maatte sælge Gaarden er han blevet saa overrendt af dem, han skyldte Penge, saa han tror at alle de, han ser, vil kræve ham eller pante ham. Der er nok ellers ikke mere at pante af.“

„Ja, hvis han nu vil anvende disse Penge fornuftig, saa kan han jo dog faa et sorgfrit Udkomme.“

„Hvis han køber et lille Sted, saa begynder han hvor han har sluppet, til han faar destilleret Pengene. — Men nu skal jeg dog fortælle Dem noget om ham, saa de kan se han er ikke rigtig fuldklog. Kort efter jeg var kommet her hen træffer jeg ham paa Vejen, saa siger jeg, om ikke han vil se hen til mig en Gang. Det kunde dog more ham, at se hans gamle Hjem og Haven med de gode Træer, han har plantet. Han takkede og kom ogsaa en Gang, men ikke længere end i Porten.“

„Vendte han saa om?“

„Nej Gu' gjorde han ej. Han gik ind i Vandhuset, for der er Indgang til det fra Porten.“

„Maaske han havde Ærinde derind?“

„Nej paa det Lav! Han lukkede ikke Døren efter sig, men stod bare og smaamumlede derinde. Og da han kom ud saa græd han saa Vandet skyllede ned af Kinderne. Saa vendte han kort

om og kom ikke længere. Vore Folk, de saa det og de grinede jo. Der er da heller ingen fornuftige Mennesker som bærer sig saadan ad."

„Det var rigtignok et underligt Besøg. — Ja nu maa jeg hen til Manden. Jeg er helt nysgerrig efter at se hvordan han har det."

Nu takkede jeg og sagde Farvel. Ti Minutter efter stod jeg udenfor det Hus, der var bleven mig betegnet.

Det var en almindelig, sjællandsk Indsidderhytte, indrettet til to Familier. En høj Mand, ret velklædt i Hjemmedragt gik just

ind ad den ene Gangdør. Jeg hilste paa ham og spurgte om det var Hr. Viggo Lund.

„Jo, det er mig. Hvem er De?"

„Jeg er Skriver paa Herredskontoret og kommer med en meget venlig Hilsen til Dem fra Herredsfogden, Deres gamle Skolekammerat."

„Naa, jeg plejer ellers ikke at faa megen Venlighed fra den Kant; men en Embedsmand maa jo gøre sin Pligt. Har De

nogen Ulykker at bringe, saa maa De helst komme med dem herude i Gangen."

„Nej, jeg har ikke Spor af Ulykke at bringe."

„De ser heller ikke ud til at være Ulykkesprofet. Men kom saa ind i Stuen."

Lund var omtrent 50 Aar. Et krøllet, graat Haar laa om hans høje Pande, der var stærkt furet. Han saa meget opvakt og dannet ud.

Vi kom nu indenfor. En net Kone, paa samme Alder som Manden, rejste sig op og saa spørgende paa mig. Lund sagde:

„Det er en Kontorist, som har en meget venlig Hilsen til mig fra Herredsfogden. Du ved nok, vi er Skolekammerater!"

„Værsgod at tage Plads!" sagde hun og skød en broderet, elegant Flugtstol hen til mig.

„Maa jeg byde Dem en Pibe, Hr. . . .?"

„Nielsen. Mange Tak!"

Konen var gaaet ud, nu gik han ogsaa, efter en Undskyldning, og jeg fik Ro til at se mig om. Der var smaa Vinduer, hvidkalkede Vægge og umalede Fyrretræs Møbler. Flugtstolen stak forfærdelig af i dette mere end tarvelige Værelse. Men se, henne ved det ene lille Vindue stod jo, min Sandten, et flot Palisander Skrivebord! Paa Væggene hængte nogle gode Kobberstik i tarvelige, hjemmegjorte Rammer. Al Ting var yderlig propert, blandt andet de hvide Shirtingsgardiner med hæklet Kant.

„Naa, saa han tænker venligt paa mig endnu, min gamle Vilhelm, jeg mener Herredsfogden?" sagde Lund, i det han viste sig i Døren med en nystoppet Pibe, som han bød mig. „De har vel saa haft et Ærinde til denne Kant?" spurgte han."

Det kunde jeg dristigt sige Ja til.

Nu kom Konen og en ung Pige ind med en Kaffe-Anretning. Datteren blev forestillet for mig. Hun var smuk og frisk, men klædt i en simpel, stribet Bomuldskjole.

„Værsgod, Hr. Nielsen," sagde Indsidderfruen.

„Mange Tak! Men jeg haaber, at De ikke har gjort Dem Ulejlighed med Kaffen for min Skyld?"

„Vær De ganske rolig, Hr. Nielsen!" sagde Lund. „Vi drikker selv Kaffe paa denne Tid, om just ikke af det Service. Det er den eneste Luksus, vi tillader os i vor reducerede Tilstand, som De jo naturligvis nok har hørt Tale om."

Jeg bukkede og svarede: „Denne Tilstand varer forhaabentlig ikke længe, Hr. Lund.“

„Aa, nej, den varer vel ikke længere end jeg lever, men det kan da gerne vare en Snes Aar endnu,“ svarede han, lidt bittert.

„Den behøver ikke at vare længere end til i Morgen.“

„Hvad mener De med det? De gør vel ikke Nar ad Folk, Hr. Nielsen?“

„Nej, Gud bevare mig! Men vil De læse denne Skrivelse.“

Han løb de faa Linier igennem og blev rød op til Tindingen. Uden at sige et Ord rakte han Brevet til sin Kone. Hun læste det roligt, saa tørrede hun et Par store Taarer og gav Brevet til Datteren. Men aldrig saa snart havde hun forstaaet det, før hun sprang op, væltede Kaffekoppen, fo'r sine Forældre om Halsen og kyssede dem.

Jeg sad og var en skamfuld Tilskuer ved denne fortrolige Scene, men dog alligevel lykkelig over mit Ærinde.

„Ja Gud ske Lov for min gamle Onkel, min Farbroder! Saa maa hans eneste Søn være død, før ham. Det har været tungt for Onkel at dø saa ene. Fattigdom er haard nok, men det er nok ikke den tungeste Sorg. Vi har ogsaa prøvet noget, men vi er dog nogle Stykker, som har holdt sammen. Hvad Moder?"

Hun trykkede hans Haand.

Jeg var nu fuldstændig tilovers, følte jeg, og derfor rejste jeg mig for at sige Farvel.

„Hvorledes fandt Herredsfogden paa, at sende Dem herud med Brevet, Hr. Nielsen?"

„Han syntes ikke, da han kendte Dem saa godt, at han vilde lade det gaa den officielle Vej, og saa bød jeg mig til, da jeg hørte hvad det gjaldt om."

„Tak skal De have, Hr. Nielsen!" udbrød Datteren og gav mig Haanden, idet hun blev rød.

Forældrene takkede mig ogsaa, og da jeg ikke vilde blive, vilde Lund følge mig paa Vej.

Da vi kom udenfor sagde han:

„Der ligger Gaarden, som jeg har ejet. Vi har saamænd haft adskillige lykkelige Aar der."

„Det er vist en flink Mand, der har den nu," sagde jeg uforsigtigt. — Ja, det ligner mig.

„Vist er han saa. — Men hvor kan De kende ham?

„Jeg var derhenne for at høre, hvordan det stod til hos Dem, at jeg ikke skulde komme plumpende altfor galt."

„Tak for den smukke, betænksomme Maade hvorpaa De har udrettet Deres Ærinde. — Men derhenne har De vist hørt, at jeg ikke er rigtig i Hovedet, for saadan gaar Snakken heromkring."

„Gud være lovet, at Snakken har Uret."

„Jeg skal fortælle Dem hvad den Snak er kommet af: Manden, Hans Nielsen, bad mig en Gang saa venlig om at besøge mit gamle Hjem. Naa! jeg var ikke meget for det, jeg vidste ikke om jeg var stærk nok til at taale de gamle Minder, som vilde møde mig i hver Krog, men jeg vilde da prøve det. Da jeg kommer i Porten lukker jeg Lokumsdøren op og gaar derind. De skal vide, at det var en Skik, som vore Børn havde fundet paa at klistre alle de Billeder, de kunde faa fat paa, op derinde. Jeg har to Piger foruden Amalie, som De saa. Nu kommer jeg

derind og ser disse Billeder, og saa lever hele vort lykkelige Samliv op igen. Der saa jeg et Prospekt af Petersborg, som jeg syntes var for godt, men Marie blev ved at tigge til hun fik det. Der saa jeg et helt Julenummer af et Ugeblad, som Amalie fik en Gang, hun var syg, og vi var saa bange for at miste hende. Ak ja, hvert eneste Billede var et Minde, enten om hende, eller om de to, som er ude at tjene for deres Brød. Ja, hele vort Samliv i de gode Aar — ogsaa i de onde, blev kaldt saadan til Live hos mig, saa jeg ikke kunde holde mine Taarer tilbage. Jeg var ikke skikket til at gøre Besøg, men skyndte mig hjem. Der maa vistnok nogen have set mig, skønt jeg saa ingen, og derfor er den Historie kommet ud. Naar Folk ikke kendte Sammenhængen, var de jo nødt til at tro, jeg var tosset. Jeg var forresten ogsaa meget urolig og nervøs i det første Aar."

„Tænker De nu paa, at blive Landmand igen, Hr. Lund?"

„Ja, jeg har jo ikke haft Tid til at tænke meget siden Kaffen, men jeg bliver vist aldrig Landmand mere. Jeg har jo grundig vist, at jeg duer ikke til det. Derimod tror jeg nok, jeg bliver Lærer paa en Landbrugsskole. Der har før været tilbudt mig saadan en Plads, men jeg har, rent ud sagt, været saa forarmet, saa jeg ikke kunde udstyre mig og min Familie anstændig."

„Ja, De har nok maattet døje adskilligt, Hr. Lund."

„Det har ligefrem været trangt at faa Føden. Jeg burde vist have givet mig til at arbejde som simpel Daglejer, men jeg maatte ikke for min Kone og Datter. — Gud ske Lov, at vi dog har reddet det smukke Kaffeservice. Saa De ikke underligt ud med Sølvtøjet paa det umalede Fyrrebord? Ja, det var en Brudegave fra mine Forældre. Skrivebordet og Flugtstolen, det er ogsaa Foræringer, men jeg har saamænd længe været belavet paa, det altsammen kom til at springe for Brød eller Klæder."

„Nu bør De ikke gaa med længere, Hr. Lund!"

„Nej, det er sandt, min Kone og Datter længes nok efter mig. Men De har rigtig kunnet faa mig til at tale, Hr. Nielsen! Det er længe siden jeg har talt saameget. Hils nu min gamle Barndomsven, Vilhelm og tak ham for hans Troskab. Og Tak skal De selv have, Hr. Nielsen! Vi kunde aldrig have faaet en bedre Budbringer. Farvel!"

Jeg gik hjem vel fornøjet og gentog undervejs flere Gange: „Hvor dejlige er hans Fødder, som bærer et godt Budskab!"

Æggefundet.

Bag den lave, brydende Hæk dernede
Johan har fundet en Æggerede.
Saa kommer Moder og Søster Lise
da maa han Fundet den lille vise.
Men Moderen smiler saa mildt derved:
Nu ved hun med „brogede Høns" Besked!

Dronningen.

Et Folkesagn, fortalt af Carit Etlar.

I Ringkjøbing Amt ligger Lønborggaard, som i gamle Dage skal have været en Herreborg, omgiven med Grave og Volde og et betydeligt Jordareal, hvilket de senere Ejere efterhaanden have udparcelleret og bortsolgt. Tiden har ogsaa gjort sit til at forandre denne Bygning, saaledes at der nu kun er bleven faa Spor af fordums Glans og Herlighed tilbage.

En Aften for mange Aar siden fandt der et usædvanligt Liv Sted oppe paa Gaarden. Baron Tranbergs Gemalinde var nemlig nedkommen med en lille Datter. Doktor, Vaagekone og Jordemoder vare samlede i Salen i en livlig Samtale med hverandre.

I Kammeret næst ved Sygeværelset sad en gammel Kvinde paa en Stol. Hun var indskrumpen og ubehagelig at se til, og havde lagt begge sine Fødder op paa Kakkelovnspladen for at varme dem, thi det var Vinter, koldt i Vejret, og hendes Klædning var just ikke i Stand til at værne synderlig mod Kulden. Den bestod kun af sammensyede Pjalter.

Hun havde tilbragt en Times Tid, maaske længere, i Kammeret, og begyndte at blive utaalmodig; flere Gange rejste hun sig og gik hen og lyttede ved Døren. Paa en Gang opklaredes hendes Træk — en høj, mager Mand kom ind til hende med det nyfødte Barn i Armene. Hans Ansigt bar et Præg af Lykke. Det var Faderen, som bragte Konen sit Barn, for at hun skulde spaa dets Fremtids Skæbne.

Gamle Lisbet — saaledes kaldtes hun — betragtede opmærksom den lilles Hænder og Øjne, uden at bryde sig om Doktoren, der var fulgt efter den lykkelige Fader, og stirrede paa hende med et vantro Smil. Efter nogen Tids Betænkning hævede Spaakvinden sin Stemme og udbrød:

„Jeg ser en Krone om Barnets Hoved; naar Tiden kommer, vil hun blive Dronning for et stort Folk, I kan stole paa det;

men han maa mærke mine Ord, Fa'er Tranberg! Det, jeg vil sige ham, er mere end Vind."

Baronen nikkede tilfreds med Hovedet.

„Den første Gang, han ager over en Korsvej, skal han gøre en god Handling, saa vil det slaa ind, som jeg her har sagt ham. Bring nu den lille Tingest til sin Moder igen; hun bævrer jo af Kulde."

Saaledes siger Sagnet, at det gik for sig ved Barnets Fødsel. Den gamle fik en ny Klædning og desuden en efter hendes Mening anselig Pengesum. Næste Morgen forlod hun Lønborggaard, men hendes Spaadom blev snart bekendt i Omegnen.

Da nu Tiden kom, at den lille skulde indlemmes i de Kristnes Samfund og modtage den hellige Daab, var der, som man nok kan tænke sig, et stort Selskab paa Lønborggaard. Med Musik af Trompeter og Klarinetter drog derpaa hele Toget til Egvad Kirke, og den lille Frøken Tranberg fik der det gode Navn Trine. Paa Hjemvejen kørte de igennem en Landsby, hvor en talrig Skare af Bønder tildrog sig alles Opmærksomhed. Baronen lod holde, i den Tro, at denne Forsamling fandt Sted til Ære for ham; men han tog fejl, Grunden var en anden.

Ved Døren af et Udflytterhus, som beboedes af to gamle, tresindstyveaarige Ægtefolk, var der Natten forud fundet et spædt Drengebarn, hensat i en Kurv. Da man nu ikke med synderlig Rimelighed kunde forlange, at det gamle Ægtepar skulde kunne opfostre Barnet, lod Fogden Sognefolkene sammenkalde til et Licitationsmøde, for at overlade det fremmede Barn til den mindstbydende. Forretningen var i fuld Gang; Bønderne stode med Piben i Munden og købslog om, hvem der skulde tage Barnet til den billigste Pris, medens Konerne lod det gaa omkring mellem sig, og efterat være overbeviste om, at det i alle Maader var fuldkommen velskabt, udregnede de, hvad Udgift en saadan Tilvækst i Familien mulig kunde foraarsage.

Man var allerede kommen til det anselige Bud, at overtage Forplejningen for 18 Skilling om Maaneden, da Tranberg steg ud af Vognen og gik ind i Kredsen. I det samme kom en gammel Kvinde, rokkende ved en Stav, hen til ham og lagde Haanden paa hans Skulder. Uvillig over denne Fortrolighed vendte Baronen sig om mod hende; den gamle lod sig ikke afskrække ved hans bistre Øjekast.

„Husk paa, hvad jeg har sagt ham," udbrød hun højtideligt

og langsomt. „Ikke bedre jeg ved, er det i Dag første Gang han ager over en Korsvej, siden den Aften hans lille blev født; her er Lejlighed til en god Handling.“

Dermed forsvandt Lisbet; men Tranberg følte sig bevæget af hendes Ord, han fik med Glæde Lov af Sognefolkene til at tage

det fremmede Barn med sig, da han tilbød at opfostre det for slet intet. Baronessen satte rigtignok et underligt Ansigt op, da han kom tilbage til Vognen med den lille, smudsige Dreng paa Armen; men Manden var Herre i sit Hus, alt blev snart godt igen. Otte Dage senere lod de Drengen døbe og indføre i Kirkebogen med det Navn: Theodor, hvilket udlagt betyder Guds Gave.

Efterhaanden som nu disse to Børn bleve større, begyndte ogsaa deres forskellige Sindelag at give sig tilkende. Theodor havde en sjælden Ulyst for enhver siddende Beskæftigelse; det var umuligt at bringe ham til at lære noget, der var forbunden med Eftertanke eller Stadighed; derimod var han en hel Karl til at skyde og jage. Hans bedste Ven var Baronens Skovfoged, og hos denne tilbragte han næsten hver Dag de Timer, Skolemesteren kom paa Lønborggaard for at undervise lille Trine. Han kunde svømme som en Frø, løbe omkaps med Stormvinden, og naar han saa stundom fik Trine lokket med sig, fandt man dem gerne ude paa Dammen, drivende i en Baad, eller han krøb op i Taarnet, ud af Glamhullet og klamrede sig med en skingrende Jubel fast til Fløjet, medens den lille Pige nede i Gaarden klappede i Hænderne ved at se den kære Broder saa højt til Vejrs.

Trine var en fuldstændig Modsætning til Theodor; hun var stille og blid, og lod altid hans Vilje være den afgørende, hvor det i et eller andet Tilfælde kom an paa at tage en Beslutning. Man saa dem næsten altid sammen, undtagen i Læsetimerne; var saa Theodor ikke ovre hos Skovfogden, krøb han gerne op i Toppen af et Espetræ. Der sad han ufortrødent og sang og straalede og ventede, til Timen var omme; af og til kiggede han lidt ind ad Vinduet til sin lille Søster. Skolemesteren syntes ikke videre herom, da Trines Øjne vare mere fæstede paa Vinduet end paa Bogen, saa længe den vilde Fugl sad derude; men hans Forestillinger frugtede ikke, Drengen fik sin Vilje.

Jo ældre Børnene bleve, desto fastere knyttedes de til hinanden; det hjalp ikke, at Baronessen ved enhver Lejlighed indprentede sin Datter den uhyre Forskel, der var mellem hende og Broderen; det nyttede ikke, at hun fortalte, hvad den gamle Kone havde spaaet om Frøkenens fremtidige Skæbne. Lisbet kom selv, uden at nogen anede det, ofte hen til Børnene, naar de spadserede i Marken; hun kærtegnede dem begge, og bad dem altid holde af hinanden. Var det saa Vinter, eller Vejret forbød dem enhver Udflugt, sad de sammen paa deres Værelse, medens Theodor for-

talte alle de Røver- og Spøgelse-Historier, der fandtes i Omegnen. Derover var Trine glad; hun klappede i Hænderne, hendes Øjne dvælede paa Fortælleren, og i disse Øjne stod den inderligste

Hengivenhed, parret med en levende Interesse for Taleren og Historien.

Saaledes bleve de tretten Aar gamle. Theodor kunde endnu ikke læse, men han forstod saa meget bedre at omgaas med Bøsse

og Heste. Han havde afrettet en stor Hund, der blev hans bestandige Følgesvend paa alle Udflugter. Efterhaanden som han voksede til, blev han mere vild og ubændig, forsvandt undertiden flere Dage fra Lønborg, uden at nogen anede, hvor han i den Tid opholdt sig. Den mørkebrune Hede var hans kæreste Opholdssted, den kendte han ud og ind i mange Miles Omkreds. Der var foregaaet en mærkbar Forandring i hans Væsen og Begreber; men Forholdet mellem Trine og ham vedblev at være det samme. Hun syntes bestandig at slutte sig fastere til Drengen.

Paa den Tid skal det have været, at Baronessens Søster kom til Lønborggaard fra Kjøbenhavn og ytrede det Ønske, at tage den unge Frøken med sig for at „fuldende hendes Opdragelse." Fru Tranberg var meget tilfreds over dette Tilbud, hvorved hun saa en velkommen Anledning til at skille Børnene fra hinanden. Trine selv syntes ret godt herom, hun fortalte det til Theodor, og samme Aften saa man dem i en ivrig Samtale med den gamle Lisbet nede i Haven. Theodor vedblev at synge og juble som før, han lod endog til at være gladere, efter at han havde faaet Planen med Trine at vide, og Dagen til hendes Afrejse blev bestemt. Men om Morgenen, da Tantens Vogn holdt for Døren, søgte man forgæves baade efter hende og Theodor — de vare sporløst forsvundne. Ogsaa Drengens Hund var borte.

Baronen lod hele Egnen gennemsøge, ethvert Hus, ethvert tænkeligt Smuthul blev ransaget, men de forsvundne kom ikke tilbage. Siden den Dag saa man ikke heller gamle Lisbet oftere paa Lønborg.

Man kan nok tænke sig, at Forældrene sørgede saare over denne Hændelse. Baronen ventede i de første fjorten Dage hvert Øjeblik, at Børnene skulde komme tilbage igen; han kunde ikke faa i sit Hoved, at de vare borte for bestandig. Da hans Haab omsider svandt, gav han sin Hustru og Svigerinden Skyld for alt. Baronessen fortvivlede. Trine var hendes eneste Barn, med hende havde hun mistet alt hvad der gav hendes Liv Lykke og Glæde.

Paa den Maade gik flere Aar; Tiden mildnede Sorgen i Forældrenes Hjerter, men bragte ikke Glemsel for den. Saa var det en sildig Sommeraften, medens Baronen og Fruen spadserede nede i Haven, at der blev en stor Allarm i Gaarden. Avlskarlen kom løbende ned til Tranberg og standsede med det Udraab: „Naadig Herre! Karo er kommen tilbage!"

I Begyndelsen fattede Herremanden ikke, hvad Karlen mente,

men i det samme fo'r en stor, graaspraglet Hund hen imod ham med en glad Tuden. Det var denne Hund, som Theodor havde afrettet, og som havde været borte lige siden han undveg. Et glad Haab lyste i Fruens Sjæl, hun ansaa Dyret som et Tegn paa, at dens Herre var i Nærheden. Efter at Baronen havde udspurgt Avlskarlen om, naar og fra hvilken Kant Hunden var kommen, lod han alle Gaardens Folk stige til Hest, red selv i Spidsen for dem, og derpaa gik det i strygende Fart af Sted ud i Heden, for om muligt at komme paa Spor efter Flygtningen. Herremanden anførte den ene Halvdel og tog Vejen sønder paa, ned ad Vostrup og Transbøl til; den anden Afdeling blev anført af en gammel, afskediget Trompeter, der fik Naadsensbrød paa Lønborg, og tog Vejen over til Tarm og Skjernaa. Karo fulgte med den sidste Hob som Vejviser.

Det var bleven Nat, Maanen skinnede, Luften var endnu varm af den forrige Dags Hede, Blomsterne bøjede deres Hoveder og drak af den faldende Dug. Det var ikke muligt at se ti Skridt forud, saa tyk var Dampen, som osede op fra Mark og Mose. Rørdrummen sang nede i Sivene ved Skjernaa, men ingen anden Lyd afbrød Nattens Stilhed.

I en Hulvej, paa den anden Side Tarm, laa fire bredskuldrede Mænd, i Færd med at holde Aftensmaaltid. De havde nylig slagtet et Lam og stegt det ved en Tørveild, som endnu funklede foran dem i mørkerøde Emmer. Samtalen mellem disse Mennesker, naar de gjorde et Ophold i Maaltidet, lød i et fremmed Sprog, udtalt med egne Strubetoner og ledsaget af heftige Haandbevægelser. Da Maaltidet var endt, pakkede de Resten af Stegen ned i en stor Tværpose, tog hver sin Lerpibe frem, stoppede og tændte den, og strakte sig derefter magelig ud paa Jorden. En Tid forløb, hvori der ikke blev talt noget, enhver var overladt til sine egne Betragtninger. Pludseligt lød Hundeglam i Nærheden, Mændene spidsede Øren, hævede Hovedet og fore af Sted, ud i Heden; men Forfølgerne vare i Hælene paa dem, den gamle Trompeter havde set dem, idet de flygtede; han indhentede en af Mændene. Den ubekendtes Hænder bleve bundne, Hundens Tuden tilkendegav, at de havde faaet fat paa den, de søgte. Deres Fange blev løftet op paa Hesten, og derefter gik det over Stok og Sten tilbage til Lønborg.

Baronen var allerede kommen hjem og lod Fangen føre ind for sig. Det var et ungt Menneske, med kulsort, krøllet Haar og

et Par fyrige Øjne. Det vilde være vanskeligt at tænke sig en smukkere Figur end den, der her viste sig i en grov Klædning, sammensyet af Faareskind og uldne Pjalter.

Tranberg studsede, han betragtede Fangen stift og stirrende, som om han ikke troede sine egne Øjne. Fruen kastede blot et Blik paa ham og udstødte derefter et Skrig. Det var Theodor, som stod for dem. Han holdt sig tilbage ved Døren og svarede ikke paa Baronens gentagne Spørgsmaal; hans Øjne vare heftede paa Gulvet, og naar han saa i Vejret, fo'r de hurtigt og sky om i Værelset. Forgæves gentog Baronen sine Spørgsmaal om Trine, Theodor bed Læberne sammen og tav. Endelig gik Baronessen hen til ham, lagde sin Haand paa hans Arm og udbrød blidt og bønligt:

„Hvorfor tier du? Hvor er Trine? Tal, min Søn! Jeg beder dig saa mindelig derom."

Han saa lidt op paa hende, rystede med Hovedet og svarede ikke.

„Theodor!" vedblev hun grædende. „Er det paa den Maade, du gengælder dine Plejeforældres Kærlighed? Ser du ikke min Angst? Hvor er min Datter?"

Denne bønlige og bløde Røst syntes at vække ham; han hævede det bøjede Hoved, betragtede Baronessen med sine store, straalende Øjne og udbrød:

„Trine? Jeg ved intet om hende, jeg gaar min egen Vej, uden at se efter andre."

„Og hvor har du drevet om i den lange Tid, du var borte?" spurgte Tranberg. „Hvorfor løb du fra os?"

„Fordi jeg ikke havde Lyst til at blive her længer!" mumlede han sagte og sank tilbage i den forrige Tavshed.

„Godt, Dreng, godt!" skreg Herremanden forbitret. „Jeg skal lære dig at tale. I Morgen fører jeg dig til Arresten i Ringkjøbing og overgiver dig i Politiets Hænder."

Han ringede og gav Trompeteren, som holdt Vagt uden for Døren, Ordre til at binde og føre Fangen op i Taarnkammeret. „Der kan du sidde i Nat, dit Afskum!" raabte han efter Theodor, „og betænke dig paa, hvad du synes bedst om, enten frivillig at tilstaa, hvor min Datter er bleven af, eller ogsaa at føres til Tyvehullet i Ringkjøbing i Morgen — du har Valget."

Fangen kastede et bønfaldende Blik over til Baronessen; derpaa lod han sig føre bort, uden at mæle et Ord.

Samme Nat kunde Lønborg Folk have set en hvidklædt Skik-

kelse, med en Lygte i Haanden, forsvinde ved Opgangen til Taarnet. Det var Fru Tranberg, der vilde gøre endnu et Forsøg paa at røre det unge Menneskes Hjerte. Da hun kom ind i Taarnet, var Theodor forsvunden. Forgæves lyste hun rundt omkring for sig med Lygten og vilde forlade Kammeret igen, da hendes Blik hændelsesvis faldt hen paa Vinduet. En mørk Figur sad oppe i Karmen. Theodor havde befriet sig fra Baandene, bøjet to af Jærnstængerne til Side og var i Færd med at krybe igennem Hullet, da Baronessen aabnede Taarndøren og traadte ind.

„Theodor!" udbrød hun med bævende Stemme. „Hvad gør du? Jeg kom jo for at befri dig."

„Jeg har gjort det selv," svarede han, og begyndte igen at løsne en Jærnstang, der endnu hindrede ham fra at komme ud. Jærnet gav efter for hans kraftige Tag og faldt ned i Taarnet.

„Og mit Barn? Hvor har du gjort af det? Svar mig, Dreng!" skreg Baronessen i frygtelig Angst. „Theodor! hører du ikke? Hvor er Trine?"

Han syntes at betænke sig paa Svar, en blidere Følelse fik pludselig Magt over ham; han bøjede sig tilbage i Hullet og hviskede: „Frygt ikke, du gode Kvinde! Trine har det godt, hun savner intet."

Det var hans sidste Ord. Han krøb ud, og en dump Lyd lød nede over Gaarden, som naar et tungt Legeme falder fra en betydelig Højde. Baronessen vendte fortvivlet tilbage til sit Værelse.

Næste Morgen var Fangen borte; ingen kunde begribe, hvorledes han var kommen ned fra Vinduet, det sad saa højt i Vejret, og under det var Gaarden brolagt med skarpe Kampesten.

* * *

Der forløb flere Aar, i hvilke man ikke hørte noget om de to forsvundne. Sorg og Længsel nedbrød efterhaanden den stakkels Moders Helbred.

Ogsaa Herremanden bar et synligt Præg af Græmmelse; hans Haar blev graat og han ældedes før Tiden. Forgæves tyede de til Lægerne; de havde ingen Recept for denne Sygdom. Hjemmet blev dem forhadt, og naar de toge ud til deres Venner, mindede Synet af Børn dem blot om, hvad de havde mistet.

Saaledes kørte de en Aften hjem fra en Herregaard, hvor de havde tilbragt nogle Dage. Det var Efteraar, Lyngen stod fuld af Blomster, og Vinden peb kold og skærende ind fra Havet.

Baronen fandt Egnen uhyggelig, han var i tungt Humør og stirrede tavs og mørk hen for sig. Langt nede paa Vejen kom en Klynge Mænd gaaende imod dem. I korte Mellemrum udstødte de nogle langtrukne og sørgmodige Toner. Deres pludselige Komme og den sælsomme Maade, de afbrøde Ørkenens Stilhed paa, interesserede Tranberg; han lod Vognen holde for at tage Skaren nøjere i Øjesyn.

Det var Folk, som syntes at passe til Stedet og Egnen, hvor de viste sig; deres Haar var mørkt, Trækkene markerede, Hudfarven gulbrun. De kunde vel være henved en Snes i Tallet; de mellemste i Klyngen bare paa Skuldrene en stor Kasse, indviklet i et Hestedækken, og der maatte uden Tvivl være noget sjældent paa Færde mellem dem, det antydede deres afmaalte Gang og det sørgmodige Udtryk i de vilde og barske Aasyn. Foran red en ung Mand paa en skindmager Hest; han havde en stor, hvid Stav i den ene Haand og ledede sit Dyr med den anden.

Medens Tranbergs og hans Frues Opmærksomhed var rettet paa Skaren, gik en gulbleg, rynket Kvinde ud af den, traadte hen til Vognen, og udbrød med en hul og rystende Stemme: „Stig ned, Mand! og tag din Kvinde i Haanden, saa skal jeg vise jer, hvad I længes efter at se."

Overraskelse og Skræk betog Ægteparret. Der laa noget i den kolde og bydende Tone, hvormed den gamle Kone talte, som forberedte dem paa noget sørgeligt. De stege ned af Vognen og fulgte den gamle. Hun gik hen imod Mændene, der havde sat deres Kasse ned paa Jorden; derpaa vendte hun sig om mod Anføreren:

„Se en Gang op, bitte Søn!" sagde hun, „her er nogen, du kender!"

Manden hævede sit Hoved; Baronessen fo'r forskrækket tilbage — hendes Øjne mødte Theodors.

„Kom nærmere!" raabte den gamle og traadte hen til Kassen. Hun slog Dækket til Side og aabnede Laaget; bag dette laa en ung Kvinde, indsvøbt i et grovt, men rent Lagen, pyntet med Gulevis og Timian.

Baronessen blegnede ved at betragte Ligets indfaldne Ansigt — disse Træk kunde hun umuligt tage fejl af, de stode indgravede i hendes Hjerte. Hun udstødte et skærende Skrig: „Trine! mit eneste, mit tabte Barn!" — Moderen gensaa sin Datter.

Det var et rystende Skue, der her fremstillede sig: Hede-

mændenes sørgmodige Udtryk, Moderens Fortvivlelse, Mandens lydelige Graad, og Theodor, som bøjede sig ned over Hesten for at skjule sit Ansigt, alt var Lidelse og Smerte; alene den gamle Lisbet stod tilsyneladende kold og ligegyldig ved Ligets Hoved. Hun støttede sig til sin Stav; hendes lange, hvide Haarlokker og pjaltede Klædning, bevægede af Stormen, fløj vildt omkring hende.

„Saaledes skulde jeg genfinde hende!“ udbrød endelig Baronessen og hævede sit Hoved op fra Liget. „Saaledes skulde det opfyldes, hvad du Ulykkesfugl spaaede ved mit Barns Fødsel!“

„Det er opfyldt!“ svarede Heksen. „Din Datter var Dronning for et stort Folk!“

„Hvad mener hun?“ spurgte Tranberg. „Forklar dig, Kvinde!“

„Se hen for dig!“ vedblev den gamle. „Ham, du kalder Theodor, er den største og fornemste af alle her. Hans Fader var Konge for de ægte Rotvælskere; jeres Datter blev hans Hustru, hun var vor Konges Dronning. Hun har haft det godt hos ham, men Lyngen og Heden er streng at bo i, jeres Folk kan ikke trives herude — derfor maatte hun af Sted. Lad os nu i Fred, vi maa jorde den døde.“

Hun lukkede Laaget over Liget, viklede Dækkenet omkring Kassen, og Mændene løftede den igen op paa deres Skuldre, for at fortsætte deres afbrudte Vandring op imod Kirkegaarden.

Tranberg søgte at standse dem, han vilde have, at hans Datter skulde føres op til Lønborg og bisættes i Familiebegravelsen, men Taternes mørke og fjendtlige Blikke sagde ham tydelig, hvor unyttig denne Paastand var. Han gik da hen til Theodor og bad ham komme op paa Lønborg, naar han vendte tilbage. Denne nikkede stiltiende med Hovedet, gav Mændene et Tegn, og hele Skaren satte sig atter i Bevægelse. Sidst i Rækken gik en Hund med ludende Hoved og nedhængende Hale; den skelede saa smaat hen mod Herremanden, da den kom forbi ham, men gav for Resten intet Tegn paa, at den genkendte ham. Det var Karo.

Familien drog tilbage til Lønborg og ventede den næste Dag forgæves paa Theodor. Enten det nu var Frygt for Straf eller han havde andre Grunde, nok er det, han kom ikke.

Næste Morgen laa i Enden af Egvad Kirkegaard en frisk opkastet Jordhøj, beplantet med Blomster fra Heden. Det var Dronningens Grav. I mange Aar blev den pyntet og vedligeholdt, uden at nogen vidste, hvem der gjorde det. Efter den Tid mærkede man ikke synderligt til Taterfolkene i denne Egn, men

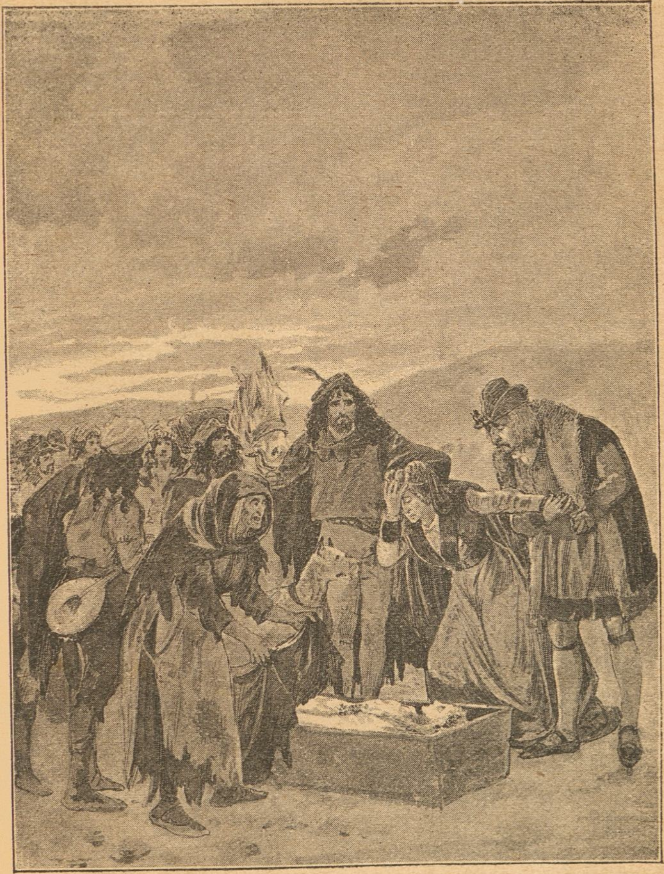

Sagnet om Dronningen har vedligeholdt sig og skal staa beskrevet i Gaardens gamle Papirer.

En Maaned efter de her fortalte Begivenheder bare de et Lig ned i Tranbergs Familiebegravelse. Det var Baronessen.

Hjemmet.

Der gaar et Sagn om Lande med Mindets Vingesus,
at ved de jydske Strande der laa et Fiskerhus,
og hver en Nattestund
naar Alting var i Blund,
der brændte Lys bag Rudens spejlklare, blanke Grund.

En Moders Haand det tændte, fordi hun var saa angst
for Sønnen sin, der vendte hjem fra sin Fiskefangst.
Kom han da hjem? Ak, nej!
Men Lyset sluktes ej,
for — hvis han skulde komme — han kunde finde Vej.

For mangt et Barn, der farer paa Verdenshavet vild,
bestandigt sig bevarer en Gløb af Arnens Ild,
at, naar fra vildsom Flugt,
det drives hjem med Tugt,
Hjemlivets Dør dog ikke skal findes for det lukt.

Hvert Hjem har Instrumenter med egen Hjertelyd,
og Hjemmet er et Center for Slægtens Sorg og Fryd,
det er af Gud beredt
ret som en stor Magnet,
hvis Kraft er Kærligheden, som gennem det er ledt.

Det vil os trofast tjene til vores sidste Tid,
at ej vi bliver ene med nogen Nød og Strid;
der sænker sig Guds Fred
som Sol i Vesterled,
med Fuglesang og Guldglans til Havets anden Bred.

Opofrelserne skinner i Dagligstuens Glans;
der vokse frem Heltinder, som bære Yndens Krans;
fik Klædningen en Plet
ved Livets Fiskedræt,
vil milde Hænder vadske den af i Hjemmets Tvæt.

I Hjemmets stille Kamre med mangefoldigt Værk
de gode Magter hamre hver Stridsmands Rustning stærk.
I fælles Id og Agt,
i fælles Mindemagt,
i Følelsernes Samklang, er megen Styrke lagt.

Det hele Samfund danner et Hjem saa stort som rigt;
Friheden er dets Banner, dets Grundlov hedder Pligt;
og Moderen, som vil
regere dette Spil,
er Fædrelandet selv og vor Kærlighed dertil.

O, Danmark, lad os enes i dig, vort fælles Hjem!
Om dine Børn forgrenes, vær du dog Et for dem!
O, Moder dyrebar!
Giv al vor Længsel Svar!
Gør enige, gør gode de mange Børn, du har!

Nicolaj Bøgh.

Brændevinsdjævelen.

Fortælling af **C. B.** med Tegninger af Wennervald.

Her har De Historien, som jeg lovede Dem forleden," skrev den gamle Skolelærer Petersen til mig.

Det kan nu være, at den for mig har særlig Interesse, thi jeg har kendt Mette Kirstine og Jens fra de vare smaa, og de har gaaet i Skole hos mig. Men Historien kan maaske ogsaa have lidt Interesse for andre, og der kunde vel endog af en eller anden, som hørte den, uddrages lidt til Nytte.

Som sagt, de gik begge i Skole hos mig. De vare to flinke Børn og jeg kom til at holde meget af dem. Deres Forældre boede ved Siden af hinanden ved Skolen, derfor vare Børnene næsten altid sammen, og gode Legekammerater vare de.

Senere, efter Konfirmationen, kom de naturligvis ud at tjene, men de vedbleve at holde sammen, og om Søn- og Helligdagene kunde man, naar de havde Frihed, være sikker paa at finde dem i hinandens Selskab, altid unge og altid glade.

Allerede som smaa kaldte Byens Folk dem for Kærestefolkene, og Benævnelsen holdt sig indtil den blev til Alvor.

Senere hen giftede de sig.

Jeg mente nu, at det var tidligt nok efter deres Alder, men da jeg sagde det til dem, lo de mig begge ud og svarede, at de jo havde været forlovede i over tyve Aar, og det syntes de var en lang Forlovelsestid nok.

Det gik dem ogsaa godt i den første Tid. De vare flittige og sparsommelige, og det var fornøjeligt at se ind til dem engang imellem; thi Mette Kirstine holdt sit lille Hjem saa pænt, at det var en Lyst.

Imidlertid havde Jens en Morbroder, som døde. Denne gamle havde i mange Aar gaaet og trykket sig igennem paa Stoddermaner, men naar nogen mente, at han vel nok kunde faa lidt Hjælp af Sognet, svarede han vredt, at det trængte han ikke til.

Da hans Sager efter Begravelsen blev efterset, viste det sig, at han havde Penge, og at Jens var indsat som eneste Arving.

Men disse Penge syntes at skulle forstyrre deres gode Samliv. De fik rigtignok købt det lille Hus, hvori de nu bo, de fik Ko og So, som det hedder; men Jens fik for mange Venner, og han traf lovlig hyppigt sammen med disse gode Venner i Kroen.

Mette Kirstine græd og bad, om jeg dog vilde tale med Jens. Det gjorde jeg naturligvis ogsaa, og kunde vel gøre det som hans gamle Ven og Lærer. Ja, han hørte jo ogsaa taalmodig paa mig, det gjorde han; han indrømmede ogsaa, at jeg havde Ret, men derved blev det. „Vennerne" havde Overtaget.

Efterhaanden sank han dybere. Der var ikke en Uge, hvori han ikke flere Gange kom fuld hjem. Nu blev han ikke længer søgt som den flittige Arbejder, og som Følge deraf bleve Indtægterne snart smaa. Jorden blev ikke passet og Huset forfaldt. Det var bedrøveligt for mig at se paa.

Men paa en Gang fik det hele et andet Udseende inde hos Jens. Det hed sig, at Jens havde vist sine Svirebrødre Vintervejen og atter taget fat paa sit Arbejde, som i den første Tid efter de vare blevne gifte. Huset blev sat i Stand, og Have og alt omkring kom til at se saa ordentligt ud. Og da jeg længtes efter at høre, hvordan det forholdt sig, gik jeg derhen en Aften efter endt Skoletid.

Al Ting saa smilende og venligt ud i deres lille Stue, og der var Orden og Sirlighed inde som ude. Det var som en god Aand var traadt ind i det lille Hjem og havde lyst sin Velsignelse over det.

„God Dag, Skolemester, og Tak fordi De ser ind til os," siger Jens. „Det er længe siden, vi saa Dem hos os sidst. Kom nu og sæt Dem i vor ny Lænestol; Mette Kirstine koger os nok en Kop Kaffe, mens vi snakker lidt sammen."

„Naa, hvordan gaar det saa, Børn," siger jeg, idet jeg sætter mig i Lænestolen. „Her ser saa festligt ud hos jer; er her Fødselsdag i Huset? Jeg synes ikke, den falder paa denne Aarstid."

Mette Kirstine smisker til Jens, idet hun med et glad og smilende Ansigt siger: „Ja, Hr. Petersen, Jens og jeg vi holde nu saadan paa en Maade Fødselsdag hver Dag."

„Og vi ere saa glade ved at se Dem hos os," siger Jens. „For De kan tro, vi skylder Dem meget. Jeg glemmer ikke de Formaningsord, som De sagde mig, mens jeg bumlede om. Men

jeg var jo et Kvæg; min Viljekraft var ikke stærk nok — saa snart jeg fik Opfordring til at gaa med paa Kroen, gik jeg. Men Tak skal De lige fuldt have, Skolemester! Og saa skal De faa at høre, hvordan det gik til, at jeg blev kureret. Jeg vil saa gerne fortælle Dem, hvad der jog mig bort fra Kroen og hvad der er Aarsag til, at vi nu atter har det godt, Mette Kirstine og jeg . . . Undskyld," siger han saa, „jeg hører Koen brøler, den længes vist efter sit Aftenfoder. — Mette Kirstine kan jo begynde til jeg kommer igen."

„Aa ja! De kan tro, Hr. Petersen, det var en ulykkelig Tid, som jeg haaber aldrig skal komme igen; men jeg tror, vi nu

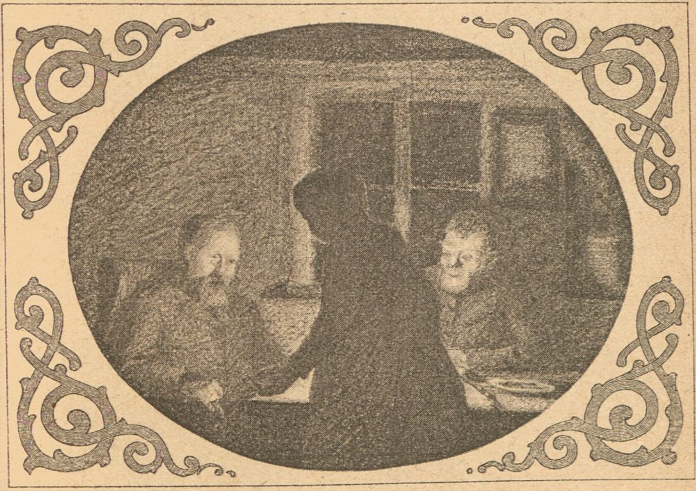

skønner mere paa, hvor godt vi har det, hvor godt vi altid kan faa det, naar vi selv vil, og vi vil holde sammen, Jens og jeg."

„Ja, den Forandring, fra forrige Gang jeg var her og til nu, er jo som et rent Guds Under, det kan jeg ikke nægte," sagde jeg.

Hun nikkede alvorligt til mig, og idet hun satte sig ned paa en lille trebenet Stol, fortalte hun:

„Ja, det var det! Det var saadan en Dag henimod Aften, at Smeden kom hen til os og bad Jens at gaa med over til Jørgen i Rødløgshuset; der skulde skrives et Aftægtspapir, sa' han.

Smeden havde lovet at komme derover og tage een med til som Vitterlighedsvidne. Vi kunde ikke godt sige nej hertil, skønt jeg nødig saa ham i Smedens Selskab, som De nok kan tænke; men Jens lovede at komme hjem før det blev mørkt. De gik altsaa, og jeg ventede, Time efter Time; jeg saa ned ad Vejen den ene Gang efter den anden, men der kom ingen Jens. Saa tænkte

jeg, om jeg skulde gaa ned til Jørgen Rødløgs og faa ham med, men det turde jeg ikke; Smeden kunde blive ondskabsfuld, og Jens vred og stædig. Jeg satte mig til sidst paa den lille Bænk her udenfor og græd, til Hovedet blev saa tungt paa mig og faldt ned paa Brystet, og til sidst faldt jeg i Søvn.

Da jeg vaagnede, rystede jeg af Kulde. Jeg sprang op og gik ind i Huset, men Jens var endnu ikke kommen, og jeg blev

lige med eet saa angst for, at der var sket noget galt. Jeg tog et Tørklæde over Hovedet og listede mig ned ad Vejen, idet jeg saa mig om til alle Sider, saa godt jeg kunde, for det var temmelig mørkt. Paa en Gang syntes jeg at høre en løjerlig Lyd, der kom fra den ene Grøft. Jeg blev helt bange, men saa forekom det mig, at det var som om een snorkede. Jeg gik forsigtig efter Lyden og kunde til sidst skimte noget mørkt, der laa, ligesom et Menneske. Da jeg saa nærmere til, saa var det Smeden, som laa der og sov, halvt paa Grøftekanten og halvt i Grøften.

Herregud, tænkte jeg, hvor er Jens dog. Og nu blev jeg betagen af en Angst, som jeg ikke kan beskrive — men jeg maatte frem, frem, finde ham, men hvor? Og jeg løb et Stykke, mens jeg spejdede til alle Sider.

Saa fandt jeg ham liggende midt paa Landevejen, saa lang han var. Jeg sank ned ved Siden af ham, jeg kunde ikke mere; men De kan tro, det var skrækkelige Tanker, som fo'r igennem mit Hoved."

Saa vidt var Mette Kirstine kommen, da Jens rømmede sig. Han var ubemærket kommet ind i den lille Stue, og saa sagde han med en Blanding af Spøg og Alvor i Stemmen:

„Nu er du ved at tabe Vejret, lille Mette Stine! Skal jeg nu ikke fortælle Skolemester Resten, mens du ser til Kaffekedlen? . . . Ja, saadan var det akkurat," vedblev han. „Vi havde jo faaet lovlig mange af de „smaa Sorte" hos Jørgen Rødløgs — thi andet blev der da ikke udrettet —, og Klokken var bleven saadan henved halvgaaen to, da vi gik derfra. Punschen virkede først rigtig, da vi kom ud at gaa. Jeg mener at kunne mindes, at vi kom lidt svinglende frem, men jeg tror dog ikke, vi mødte nogen paa Landevejen. Til sidst syntes jeg, at jeg faldt, men saa løb alt rundt for mig, og jeg sov vistnok ind.

Hvor længe jeg laa saaledes, ved jeg ikke; men saa syntes jeg pludselig, at der blev saa lyst omkring mig. Det var saa stærkt, at det straks blændede mig — men længere borte blev Lyset svagere, og til sidst tabte det sig i Mørket.

Hvad var dog dette? Jeg satte mig over Ende og saa mig om — men det var jo Vejen til Kirkegaarden, jeg sad paa, og lige for mig saa jeg saa grangivelig, at der stod en sort Ligkiste paa et Par høje Skamler.

Der gik en forskrækkelig Gysen igennem mig; jeg vilde rejse mig, jeg vilde spørge, sige noget, men Rædslen bandt min Tunge

og lammede mine Lemmer; thi ved Siden af Kisten stod en Mandsling, halv Vanskabning, halv Djævel, med spidse, skarpe Træk, og med et afskyeligt, ondskabsfuldt Grin — det lignede halvt Smeden og halvt Kromanden, med et Tillæg af alt det onde, som kan sammenføjes i et Menneskes Ansigt.

Jeg hørte ikke en Lyd fra ham, men det var saa tydeligt for mig som om han sagde: „Drik, Jens, drik! Kisten er lavet, denne dejlige sorte Kiste, den er til dig; drik kun!" og

han grinede og holdt et fyldt Brændevinsglas hen imod mig, mens han rystede en Klukflaske med den anden Haand, der hvilede paa Kistelaaget. „Drik, Jens, drik, nu skænker jeg kun for dig; drik kun, saa kan det snart faa Ende, det er jo det, du stiler efter. Drik kun, jeg skal nok hjælpe dig gesvindt til Vejende! Du ser jo den slagne Landevej for dig — den gaar lige til Kirkegaarden, hi, hi, hi!"

Og Glasset kom nærmere og nærmere, og det var som den hvide Vædske deri klukkede og boblede og lo saa fælt. Jeg vilde bare bort, bort, men kunde ikke komme af Stedet, og et Skrig af Rædsel og Gru trængte sig frem af mit Bryst.

Da følte jeg, som om noget blev væltet fra mig, og en sørgmodig og trøstende Stemme nævnte mit Navn, mens en venlig Haand strøg sig over min Kind.

Det var Mette Kirstine, som havde fundet mig, som havde hørt mit Skrig, og som nu bragte mig tilbage til Virkeligheden.

Rusen var borte. Og hvor bedrøvelig end Stillingen var, saa gik vi dog glade og lykkelige hjem. Thi før jeg rejste mig fra Landevejen, havde jeg givet Mette Kirstine og mig selv det Løfte, at et nyt og bedre Liv skulde begynde for os, og at Brændevinskisten skulde faa Lov at vente længe, skulde den vente paa mig."

„Har du saa takket Vorherre for, at han ved Drømmen har bragt dig paa den rigtige Vej igen, bitte Jens?" spurgte jeg.

„Det har han, Hr. Petersen, og det har jeg med," sagde Mette Kirstine.

Der kan være noget i det!

En gammel, fynsk Præst talte med en Bonde om Høsten. Manden sagde da, at han helst vilde køre Korn ind om Søndagen, naar det var vanskeligt Vejr Ugen igennem, og han mente ogsaa, at han bedre kunde tænke paa Vorherre, naar han var ved Kornet, end naar han sad i Kirken og bare længtes efter at komme ud for at køre ind.

„Ja, min gode Mand," svarede Præsten, „jeg tror ogsaa, at det er bedre at sidde paa et Kornlæs og tænke paa sin Herre og Frelser end at sidde i Kirken og tænke paa sit Korn!"

Fra Balles Lærebog.

Der kom en Gang en Vinterdag en fattig, gammel Stymper til Præsten i Ø for at bede om en Almisse. Han hed Morten, den gamle, og synderlig kunde han jo ikke bestille; men han havde nok heller ikke synderlig Lyst til at arbejde.

„Har du læst Balles Lærebog, Morten?“ spurgte Præsten.

Jo, det havde da Morten nok.

„Saa kender du ogsaa det Sted,“ — fortsatte Præsten — hvor det hedder: Ørkesløse Tryglere, som ikke ville arbejde, bør heller ikke have Føden!“

„Ja, det er saa meget godt,“ svarede Morten; „men vil De ikke, Hr. Pastor, kaste et Blad længere om. Hvad staar der?“

Ja, det vidste Præsten da ikke.

„Der staar,“ sagde Morten: „Den, som har denne Verdens Gods og ser sin Broder lide Mangel og lukker sit Hjerte for ham, hvorledes bliver Guds Kærlighed i ham? Mine Børn, lader os ikke elske med Ord eller med Tunge, men i Gerning og Sandhed! — Farvel, Hr. Pastor!“

J. K.

En Helgendag i Odense 1518.

Et Kapitel af en utrykt Roman.

Af **Ingvor Bondesen.**

Med Tegninger af **Knud Gamborg.**

Et lille Selskab bestaaende af fire Personer tog Vejen op over Fisketorvet langs Helliggejsthusets lange Ringmur. Forrest gik Malene Guldsmeds og hendes Broder Jokum Plattenslager; efter dem kom de to unge: Malenes Fosterdatter Ellen og Tønnes, der siden gamle Jakob Guldsmeds Død havde styret Værkstedet i „Gravene" og af hele Familien betragtedes som Søn af Huset.

Allerede paa dette Gadestrøg saas det, at der var Festdag i Byen, men endnu kendeligere blev det, da man kom op til Adelgade, Byens daværende Hovedgade. Ned ad Skjolden til, eller som denne Gadetrekant den Gang kaldtes, „Sildeboderne", myldrede det med Folk baade gaaende, ridende og kørende, som droge op ad Flakhaven til. Tønnes og hans lille Flok skyndte sig i samme Retning for at naa St. Knuds Kirke, inden Højmessen begyndte. Tæt udenfor Kirkeporten kom de i Følge med deres gode Venner Povl Skrædder og hans Søster Karen; men der var ikke lang Tid til Snak, om man vilde have Plads i Kirken, saa man kunde høre og se noget.

Det store tredelte Kirkeskib var i sine Grundtræk væsentlig det samme som den Dag i Dag. Gennem farvede Ruder gød Lyset sig mildt ind i det høje, kølige Rum med sine spidsbuede Hvælvinger, sit højtliggende Kor og sine mange brogede Altre. Fra det fornemste af disse, Højaltret, straalede de tvende gyldne Helgenskrin, der forlenede Kirken dens Storhed og Glans: St. Knuds og St. Albani. Paa Tværvæggen, der skilte Koret fra Skibet, saa man til venstre for Kordøren St. Knuds Alter, til højre St. Annas; men i Kirken fandtes ialt fire St. Knudsaltre. Desuden var der Vor Frue Alter med et navnkundigt Stenbillede af Jomfru Maria, Hellig Kors Alter, St. Justs Alter, Hellig

tre Kongers Alter, Kristi Legems og St. Laurents Alter, ikke at tale om Kapellernes mange Altre.

Tønnes og hans Selskab søgte at holde sig samlet i den voksende Stimmel, men trængtes derved ud til Siden og kom hen foran Vor Frue Alter; som en Følge af at der kun fandtes faa faste Stolestader, som optoge Pladsen paa Gulvet, var der des større Frihed til at røre sig. Oppe over Korbuen var Orgelet; her saa man Kantoren med sin Sukcentor og Korvikarerne i deres hvide Kapper; disse Korvikarer vare Disciplene fra Domskolens øverste Klasser, Stiftets vordende Præster, som her oplærtes til deres fremtidige Kald. Povl Skrædder og hans Søster havde ikke Øjnene fra Pulpituret; omsider udbrød Karen dæmpet: „Kan du se ham, Povl?“ og Karen nikkede og nikkede.

„Hvor er han?“

„Henne til højre. Nu har han set os; han nikker. Nik dog, Povl!“

„Naa det er Jens, I kaager efter,“ sagde Jokum Plattenslager. „Ja hvem ved; Han kan gerne blive en lærd Mand omsider. Han er godt paa Vej.“

„Vi har hørt noget lignende før,“ hviskede Malene.

„Han skikker sig vel,“ sagde Karen dæmpet, „og de høje Domherrer ynder ham, besynderlig Kantoren, som er hans øverste Foresatte.“

„Naar bare han er fornuftig og forstaar at lempe sig under Livsens Omskiftelser,“ sagde Povl, „saa skal den Svend nok mobilisere sig. Bare uden om! siger jeg immer til ham; bare lirke, og saa forresten se mildt til Skæbnens Genvordigheder. Det er Indholdet af mit Princip og Votum.“

„Kan nok være,“ det passer for en Kirkens Mand,“ brummede Jokum; „men det er ikke mit Votum. Jeg siger: Lige paa! siger jeg. Immer lige gerikte paa, hvad enten hun bær' eller brister. Men jeg er ogsaa kun en Smed,“ tilføjede han med barsk Selvfølelse og vendte det hvide ud af Øjnene, som om han paa Stand var rede til at ofre Livet for dette „Princip og Votum“.

„Vist faa!“ sagde Povl. „Du er Smed; det er Adskillelsens Faktum og Mærke. Men til Jens siger jeg: se til din

---

Kantoren var den af Domherrerne, som forestod Kirkesangen; Sukcentor kaldtes hans Medhjælper.

Navne, siger jeg! — Du forstaar, det er immer i Skerts og for at opelske Sjælens indre Motiveringer —. Naar bare du lirker dig frem og smutter sagtmodig udenom Hjørnerne, kan du drive det lige saa vidt som han."

„Hvad er det for en Navne, du parlerer om?"

„Hans Naade Bispoppen, vor Bispop. Hedder han ikke Jens ligesom vor Søstersøn, og er han ikke en fattig Suderes Søn oppe fra Jylland*)! Nu sidder han Kongen næst i Raadet, lukker i og op for Himmeriges Rige og gaar med Fløjes Kaabe og Silkesko. Er det ikke det, jeg immer siger til Karen: Vi forstaar ikke, siger jeg, Firmamentets Tegnelser og Menneskelivets Kringelgang, hvad Guds Visdom og Skabelsens Mangfoldighed angaar; vi forstaar, Dælen han ... Gud forlade mig Synder! Jeg skulde ikke bande paa dette højhellige Sted." Og vendt imod Stenbilledet mumlede den lille Skrædder angerfuld: „Ora pro nobis, mater Maria, virgo udi himlibus!" — Nej vi gør ikke, Jokum."

„Men anlangende Bispen, da siger man ellers, at han sidder i Kongens Hægte for Tiden, og den Hæderspost attraar du næppelig for din Søsters Søn."

„Han i Kongens Hægte! Jo pyt! Nej den ene Ravn hugger aldrig Øjet ud paa den anden, gode Mester. Immer udenom! Lutter Øjenforblændelse! Der kan komme de store et Ord imellem; det kan hænde Smaafolk og, naar vi sidder med hverandre i Ølhus og faar en Taar over Tørsten. Folk kaster Trøjen og giver hinanden en blodig Næse eller ridser hinanden i Huden med en Kniv; næste Dag drikker de Forlig og er lige gode Venner igen. Saadan er Skæbnens Forviklinger! I Dag sidder Bispen i Hægte, i Morgen giver Kongen ham en Herregaard og faar Bispens Velsignelse."

I denne Stund begyndte Orgelet at tone oppe over Korbuen — dybe, brummende Toner, af hvilke saa en enkelt blød Fløjtetone løftede sig; andre klare Toner flød samstemte ind — en Bevægelse sporedes i Lægfolket paa Kirkens Gulv, og der hviskedes fra Mund til Mund: „Det er Dronning Christine! Det er Enkedronningen, der kommer!"

Alles Blikke søgte Indgangen; man strakte sig, det man kunde, for at se hverandre over Skuldrene. Tvende Kanniker modtoge

*) Jens Andersen Beldenak.

Hendes Naade ved Kirkeporten og gik foran for at bane hende Vej til den kongelige Stol — hvem viste ikke gerne den gode Dronning al skyldig Ære og Hyldest, især Præsteskabet, som hun var særlig huld!

Enkedronningen var i sit otte og halvtredsindstyvende Aar; det storformede Ansigt med det lyse Præg og de grove Linier genspejlede Hjertensgodhed og Blide, der hun hilsende skred frem i sin blaa Silkeklædning. Det rosenfarvede Hovedklæde, oversaaet med smaa Stjerner og Kroner af Sølv, sluttede stramt om Panden, skjulte Haaret og faldt som et folderigt Slør ned over Skuldre og Ryg, medens det paa Issen holdtes fast af en liden Guldkrone besat med funklende Diamanter.

Bag Dronningen gik Adelsfruer og Hoffinder i tunge, pragtfulde Dragter, et broget, flimrende Skue af Fløjel og Silke i skarlagenrøde, græsgrønne, lilla, blaa og gule Farver, isprængt Guldbrokade og Sølvmor.

Saasnart Dronningen og hendes Følge havde naaet den kongelige Stol, tog Messen sin Begyndelse. Det var selve Prioren for St. Knuds Kloster, som fungerede. I fuldt Messeskrud — rødt, fordi det var en Martyrdag — og staaende nedenfor Alterets Trin fremsagde han Davids den to og fyrretyvende Salme, hvorefter han aflagde Syndsbekendelsen for Gud, for alle Helgene og for alle tilstedeværende Kristne. Nu faldt Koret ind med et mægtigt Kyrie eleison og Gloria in excelsis deo. Under dette indtager Prioren sin Plads foran Højalteret; paa hver Side af ham staa to af Kirkens Domherrer: Diakonus paa hans højre Side, Subdiakonus paa venstre. Først oplæser denne Dagens Epistel, hvorpaa følger ny Korsang, derefter fremsiger Diakonus Evangeliet, og sluttelig fremsiger Prioren den apostoliske Trosbekendelse. Alt bliver dødsstille i Kirken; hemmelighedsfulde Ting gaa for sig oppe ved Alterbordet under lydløse Bevægelser, under Korsning og Knæling, under Kys og Forbøjning, under Bøn og Paakaldelse: det er Præsten, som signer Hostien og Kalken. Og nu foregaar Sakramentets underfulde Forvandling; Stilheden afbrydes, ved at Alterets Sølvklokker klinge for at forkynde den Herre Kristi legemlige Tilstedeværelse, og hele Menigheden kaster sig paa Knæ, medens Monstransen og Kalken opløftes, medens Røgelsekarrene udsende bølgende Virakskyer, og Celebranten med høj Røst forkynder: „Hoc est corpus meum,“ og „hic est sanguis meus!“

Næppe havde Koret derefter begyndt sit brusende „Te deum,“ før Tønnes hviskende tog Ordet.

„Lad os nu skynde os ud paa Flakhaven, at vi kan skaffe Kvindfolkene god Plads til at se Processionen! For Mester Povl og Karen gaar vel med os?“

„Nej,“ sagde Povl. „Det er jer, der gaar med os. Jens siger, at Optoget skal gaa gennem Adelgade, forbi Sildeboderne, ad Overgade, Pjentedamsgade, Skulkenborg og Nørregade. Derfor skal I følge med os til Pjentedamsgade; saa ser vi det hele fra vort Bislag, og naar vore Lav drage forbi, springer vi Karlfolk ind i Rækken. Imidlertid vanker der en Bid Brød og et Krus Most; anden Middagsmad giver Karen ikke i Dag, desformedelst at den faar vi senere i Lavshus sammen med andre gode Fæller.“

Dette Tilbud blev modtaget med Tak, og det lille Selskab landede i Povl Skrædders Hus i Pjentedamsgade. Povl og hans Søster vare ugifte og boede sammen i det fædrene Hus. Begge vare duelige Skrædderе saavel til Mands- som til Kvindetøj, og Povl savnede aldrig Arbejde. Ved sin Evne til at „gaa uden om“ vare han og Søsteren vel sete paa de mindre Adelsgaarde og i Borgerhuse, hvor man ikke overkom selv at sy Husets Tøj og dog ikke holdt egen Klædemester. Desuden havde Povl med sine fem Svende i Anledning af Rustningerne mod Sverige betydeligt Arbejde saa vel for Mikkel Kræmmer som for andre af Byens store Købmænd, der dels for Kronens, dels for Byens Regning havde paataget sig at levere Klæder til de indenrigske Fænniker og Baadsfolkene paa Orlogsskibene, saa Povl hørte til Byens mest velstaaende og agtede „Embedsmænd“.

I Anledning af den høje Festdag og de mulige Gæster fra By eller Land var Bordet alt fra Morgenstunden dækket i Povl Skrædders Dagligstue. Over det rødmalede Fyrretræsbord var bredt Dug, malede Træbrikker stode i Rad langs Bordets Kanter, og i Midten af Opdækningen saas et velhavende Saltmadsfad, der indeholdt saadanne Ting som saltet Okse- og Lammekød, haardkogte Æg, røgede Aal, Leverpølse, Flæskeskinke og Oksetunge. For Bordenden laa et stort hjemmebagt Sigtebrød, som der var skaaret Hul paa samme Morgen — „Skonrog“ kaldte man det i den Tids Sprog — desuden var der paa Bordet en Lerkrukke med Smør, en anden med Honning, en Skaal med Vafler og Pæreskiver, bagte i Dagens Anledning, en drejet Trædaase med stødt

Kanel, et Træbæger med Sennep og to grønne, spidse Glas, det ene med Kommen, det andet med stødt Ingefær. Endelig saas en mægtig Trækande med „Danskøl" og et Lerkrus med Æblemost.

„Nu mener jeg," sagde Povl Skrædder og saa med en Værts hele Stolthed ud over Opdækningen, „at vi vil sætte os til Bords, gode Venner, og gøre Besked, mens Tid er."

Dernæst tog Povl Plads for Bordenden og vinkede ad Jokum, at han skulde sætte sig næst ham paa den brede Bænkekiste langs Væggen bag ved Bordet. Tønnes tog Plads efter Jokum, og de tre Kvinder stillede sig op langs Forsiden. Derefter lettede Povl paa sin Hat, foldede Hænderne paa Bordkanten og mumlede en kort Bordbøn, trak saa sin Tollekniv af Skeden og begyndte at skære Brød. Efterhaanden som han fik en Rundtenom løsnet, smed han den fra Kniven hen foran hver især af Gæsterne, Malene først, Ellen næst og saaledes Raden rundt.

Samtidig dermed bød Karen paa Sulefadet. Ogsaa Jokum og Tønnes trak deres Knive; Malene og Ellen i lige Maade — den første havde sin i Læderskede hængende ved sit Nøgleknippe; Ellen havde en Foldekniv med Messingskaft, som hun tog op af sin Taske. Ved Hjælp af Kniven hentede saa enhver op af Fadet, det han vilde, og hen paa sin Disk; men førend Maaltidet begyndte, tog Povl Trækanden med Danskøllet, drak selv, saa længe han orkede, og rakte den derefter til sin Sidemand, som atter lod den gaa videre. Da Kanden naaede om til Kvindesiden, var den at agte for tom; men Karen løb hurtig ud til Tønden i Bryggerset for at fylde den paa ny.

Langt om længe kom Turen til Vafler og Pæreskiver. Honningkrukken gik rundt; hver tog et „Stik" paa sin Kniv og smurte paa sit Stykke af Bagværket, hvorefter man drysede Kanel ovenpaa. Ogsaa Mostkruset blev nu sat i Gang; men førend Povl lod det begynde dets Vandring omkring Bordet, kom han Honning og Ingefær udi og rørte dygtig rundt. Der endelig alle vare fuldmætte, rejste Povl sig fra sin Plads og henvendte sig til det blaa- og rødmalede Krogskab, der hang bag ved ham. Af dette fremtog han en liden Bimpel og en Tinstob og satte begge paa Bordet.

„Hvad er det?" sagde Jokum og stødte med et straalende bredt Grin sin Albue ind i Tønnes's Ribben. „Det er Stø' Vin, Tønnes! Det er Dæ're me anden Gang i Dag, vi drikker Vin."

„Nej Povl, Povl!“ udbrød Malene smaajamrende, „det er altfor galt. Vi kan ikke give saadan igen.“

„Jeg skal sige jer, gode Venner,“ forklarede Povl og skænkede med Hovedet paa Siden og en saare andægtig Mine. „Siden vor Søstersøn er kommen til Kirken, er ogsaa vi saa halvvejs bleven gejstlige Folk, ja min Sankten er vi saa! og somme Tider kommer Drengen løbende ovre fra Klosteret med lidt i en Kurv eller Pose til mig eller Karen at smage paa. For det maa vi indrømme de Folk, at hvad der smager, det forstaar de sig paa. Naa, det er hartad ogsaa den eneste Moro, de kan inspirere indenfor deres Grænses Mulighed, saa den skal vi unde dem af et godt Hjerte.“

„Er det Spanskvin eller — jeg synes, hun skinner saa gul,“ sagde Jokum og saa nøje til.

„Det er Hyppokras, min Ven, hvis du saa kender hende. — Men nu vil vi komparere hendes Indholds Natur og Vædske,“ vedblev Povl højtidelig og løftede Stoben. „En Skaal for hellig Knud Konge! Ora pro nobis!“

„Amen!“ sagde Jokum og Tønnes og korsede sig stille.

Da Povl havde tømt Stoben, skænkede han igen og satte den foran Jokum. Kvinderne tømte Mostkruset og forlode samtalende Bordet.

„Nej tøv nu!“ sagde Povl. „I skal dog ogsaa smage denne Munkedrank.“

„Nej,“ sagde Karen, „hun er for stærk for os.“

Saa gik Kvinderne ud i den lille Urtegaard foran Huset.

Jokum nippede til Bægeret og tømte det derpaa i eet Drag. „Ah!“ gispede han og gned sig med sin flade Haand paa Brystet. „Hun kan ordentlig bage Indvoldene. Hvad var det, du kaldte hende?“

„Ja det er et svært Ord at udtale,“ sagde Povl undskyldende. „H y p p o k r a s — det er Navnets indirekte Lydelse, saa som hun er opkaldt efter en gammel hedensk Magister, der hed saaledes.“

„Det var værd at vide, hvad hun egentlig bestaar af,“ sagde Jokum.

„Det skal jeg grandgivelig forklare dig. Det er Vin, som bliver brændt og derefter tilsat Ingefær, Muskat og Kardemomme. Af Safran bliver hun gulagtig, som du ser. — Drik, Tønnes!“

De tre Mænd fortsatte endnu en Stund deres Samlag om Bordet. Nu og da toge de sig en Bid Kage, smurte Honning paa og skyllede Bidden ned med en lille „Hybbenkradser“.

„Ovre i Klosteret," fortsatte Povl Skrædder, „har de det paa hele Ankere. Det er Køgemesteren, Broder Antonius, der mikser det. De har ogsaa noget, der hedder Lutendrank. Det er Vin, som bliver beblændet og mingeleret med sytten forskellige Slags Urter og saa lutret gennem en Si; af denne Lutring har hun faaet Navnet. Ja det er som et helt Underværk at høre paa Jens, naar han fortæller om de gode Patere og hele deres Levnedsvis, besynderlig naar de efter Vespersangen sidder og snakker sammen i Responsoriet, som de kalder det."

Vimplen var næsten tom, da Ellen kom løbende ind med det Udbrud: „Nu kommer Toget!"

Mændene lettede paa sig og gik ud i Bislaget; bag Gærdet ud til Strædet havde Kvinderne alt stillet sig op med store Urtekoste i Hænderne. Man hørte Piber og Trommeslag. Folk kom frem i Halvdøre og bag Risgærder; en Flok halvstore Grise, graa og sortbrogede, kom farende lige ud i kort Galop, en Hund tog til at tude, og nogle barbenede Drenge med brogede Klude paa Ris og Stokke løb raabende ned ad Gaden. Nu hørtes Fløjter og Trommer lydeligere, Trompeterne skingrede ind, Paukerne drønede; man saa en stor Støvsky, og gennem den skred Optoget frem. Forrest gik to Korvikarer i hvide Kaaber med skarlagenrøde Skapulier og svang deres Røgelsekar; den blaa, duftende Sky flød sammen med Støvet fra den hvide, ubrolagte Gade. Efter Vikarerne fulgte tolv St. Knudsbrødre i Benediktinernes sorte Dragt; de bare brændendende Vokslys i høje Stager, omvundne med farvede Baand. Derefter bares frem et mægtigt Krucifiks, og bagved det dukkede frem af Støvskyen et stort kronet Mandsbillede, højt løftet og skinnende med Metalglans i Solen. Lige efter Helgenbilledet kom St. Knudsbrødrenes Prior fulgt af samtlige Domherrer. Og alt som Knudsbilledet skred frem, knælede Gadens Folk og raabte med løftede Hænder: „Sancte Canute! Ora pro nobis!"

De næste i Toget vare Marianerne fra Vor Frue og Johanniterne fra St. Hans's rige Herrekloster. I Spidsen bares Ordenens store Banner; det var af Sølvbrokade med et rødt tvekløftet Kors, det saakaldte Johanniterkors. Munkene vare i sort Ordensdragt med et hvidt ottespidset Kors paa venstre Side af Brystet, hvorfor de ogsaa her i Landet sædvanlig kaldtes Kors=

Skapulier = Skulderklædning i Form af en Messehagel.

brødre. Efter dem fulgte Graabrødrene med deres Fane. Alle Brødrene bare graa Kapper med en Strikke om Livet og bare Fødder med en Træplade under Fodsaalen. Næst dem saa man Sortebrødrene fra St. Peders Kloster i deres hvide Kutter med den sorte Hættekappe til Overklædning, og endelig Duebrødrene fra Helliggejst. Derpaa fulgte en hel Skare af Spillemænd: Pibere, Trompetere, Basunblæsere, Tromme- og Pankeslagere, og efter dem bares Byens blaa Fane med de gule Lilier og St. Knuds harniskklædte Billede. Efter Fanen kom Byens tvende Borgemestre: Mikkel Pedersen Akeleje og Jep Unkersen*) og efter dem de otte Raadmænd, Byfoged og Tingskriver. Nu kom Købmændenes Fane med Kristus paa Korset. Lavet omfattede Byens tredive Købmænd og kaldtes „Hellig Trefoldigheds-Gilde". Derefter kom de øvrige Lav efter deres Rang i følgende Orden: Smede-, Skrædder- og Skomagerlavet; det sidstes Fane bar en vældig Nøgle med Omskriften „Sigillum conventus sancti Petri Othoniæ". Dernæst Tømrer-, Murer- og Bagerlavet; i det sidstes Banner saas Kristus med Verdensfanen.

Jokum og Tønnes sprang ud og toge Plads i Rækkerne, da Smedelavet gik frem, og ligesaa sluttede Povl Skrædder sig til sit Lav; men Kvinderne strøede med rund Haand Ambra, Krusemynte, Lavendler, Roser og Tusindfryd ud over Toget, der drog forbi. Naar Musikken tav, faldt Munkene ind med fromme, fuldttonende Sange til St. Knuds og de hellige Martyrers Pris, og ligesaa Lavsbrødrene; hvert Lav havde sin Helgen og sin Vise.

Og over hele det brogede Festtog skinnede den klare varme Skærsommersol, medens den blaa Luft dirrede under den mægtige Klokkeklang fra alle Stadens Kirker og Klostre.

---

*) Den første var Borgemester i Odense fra 1506—39, den sidste fra 1517—31.

Under Majtræet.

Af Bertel Elmgaard.

Med Tegninger af J. H. Brandt og Knud Gamborg.

Saa sidder jeg da igen under Majtræet, Landsbyens mægtige, ærværdige Lind, i hvis Skygge de gamle Bønder satte Gadestævne, og de unge red Sommer i By. Gennem de nysudsprungne, duftende Grene falder en Regn af Solblink ned over Majbænken og det friske Grønsvær, en gylden Sæd, der hvirvler sig i lunefuld Dans, saa tidt Vinden susende bevæger Lindens Blade.

Sommersolen brænder, men her er svalt og godt. Fra Smaafuglene, der hørligt smutte omkring mellem Træets Grene og i Gadekærets Siv, lyder en dæmpet og glad Kvidder; Bierne, der svømme som gyldne Fnug i Luften, summe, Løvet suser og tisker, en Kilde fra et Drænsrør risler et Steds i Nærheden. Det hele former sig til en Melodi, gammel og kær, og idet den tonende fylder Luften omkring mig, og jeg ser ned over de tætbyggede Gaarde, hvis grønne Tage hegnes af snehvide Frugttræer, stiger Sagn og Syner fra de gamle Landsbylav frem.

Nu er de borte alle de gamle, og Skikke og Vedtægter ere slettede ud. Bymændene samles ikke længer ved Stævnet, de unge ride ikke Sommer i By. Majtræet er deres sidste Minde, som Graa-Thilde var den sidste, der kunde fortælle om deres alvorlige og lystige Færd. Helst og bedst fortalte hun, naar vi sad paa Majbænken, i de brede Lindegrenes Skygge, og det lysned af Sommersol og Fuglesang ude over Markerne.

For her var det jo, de gamle Bønder flokkedes Søndag,

efter Kirketid. Naar Hornet lød, kom hver Mand ud fra sin Port. Sølvknapper skinnede i Søndagstøjet, Hat eller Fløjlshue knejste paa Hovedet, og i Haanden havde hver sin Vidjestok. Oldermanden slog til Lyd, og Stævnet sattes, idet Mændene tog Plads paa de tolv mosgrønne Stene, der vare plantede i en Kreds om Majtræet. Saa jævnedes Trætter, Bøder idømtes, og der forhandledes om Byens Ve og Vel, besindigt og redeligt, for den Gang var der kun eet Parti — Byens Parti. Havde en Mand svigtet eller forraadt sine Fæller, blev han stemt ud af Lavet. Skulde et nyt Videbrev have Lovskraft, eller en Krigserklæring udstedes mod Naadigherren, Fogden eller et af Nabosognene, saa vedtoges det, ved at hver Mand lagde sin Haand paa „Bysens Kæp".

Og hver Gang det blev Sommer, og Linden løvedes, holdt Ungdommen Fest. I den aarle Pinsemorgen droge de til Skovs. Først kom Pigerne i muntert sladrende Klynger, bagefter fulgte Karlene til Hest, pyntede med Guldstjerner, Sølvspænder og blaa, røde og hvide Baand. De dannede et langt, stateligt Tog og førte Musik med, der lød vidt ud over Landsbyerne. Inde i Skoven bandt Pigerne Kranse af Blomster, Løv og Urter, alt mens Kinden rødmede, og de gækkede, lo og spaaede hverandre, hvem der skulde bære Kransen. Karlene skar sig grønne Bøgegrene og kaarede dernæst Majkonge og Majgrever for det næste Aar. Naar Pigerne saa vare færdige med at binde Kranse, uddelte de dem mellem Karlene, der satte dem paa Hovedet, og kønt tog det sig ud med Violer og Anemoner nikkende omkring de sløjfeprydede Hatte. Med den ny Majkonge i Spidsen vendte Toget tilbage, førende de grønne Grene med sig som en vajende Skov til Landsbyen. Hornene blæste, Piger og Karle sang:

„Alverdens Skaber med god Besked,
hør det, som vi bede!
Du haver al Ting vel bered;
vær os alle naadig Gud med Glæde!

Den Vinters Trang du drev af Land,
lad Sommeren os gaa til Hand!

Velkommen hid Maj Maanedstid,
Gud glæde os med Sommer blid!

For dig vi bære Maj i By
og lover dig med Salmer ny.

Fordi vi bar dig i Maj i Gaard,
velsign os med et frugtbart Aar!“

Videre gik Sangen: i simple, trohjertige Ord bad de om Korn paa Markerne, om Frugt i Haverne, om Most i Tønderne, Honning sød og Mad og Mjød. Mænd og Koner kom frem i Porte og Døre, for at lytte til Sangen og se, hvad der skulde foregaa.

Omkring Majtræet, hvis Grene vare pyntede med Vimpler og Baand, sloges Ring. Nu var det Karlene, der gav Kransen til Pigerne, og det betød noget, for enhver gav sin Krans til den Pige, han havde kærest; men mest betød det, hvem Majkongen rakte Kransen, for hun blev Majdronning og skulde, smykket som Brud, først træde Dansen om Aftenen. Hjerter bankede, Kinder rødmede, medens Kransene uddeltes; der var frydefulde Smil, lykkelige Øjekast, maaske ogsaa et stille, vemodigt Suk — hvem ved nu det, andre end Majtræet, der skyggede over det hele.

Det var om alt dette, Graa-Thilde kunde fortælle, og helst og bedst fortalte hun her under Majtræet, naar vi Børn stimlede sammen i en Klynge omkring hende, satte os paa hendes Skød, hang os i hendes Arme eller kravlede op paa Bænken ved hendes Side. Ansigtet med de mange Rynker og de store, blide Øjne lyste, Stemmen klang saa mildt, Billede fulgte paa Billede af Landsbyens stille Saga, de gamle lystige, snurrige, alvorlige Skikke bleve til levende Skikkelser, disse atter til brogede Eventyr, om hvilke Lindens Blomster og Løv lagde deres gyldne Ramme.

„Og nu kommer vi til den Gang, da Junkeren paa Gyvelsholm var Majkonge,“ sagde Graa-Thilde.

„Statelig og køn var han, den unge Junker. Hans Slot havde forgyldte Fløje og store Sale fulde af kostelige Billeder og Klenodier. Paa Engene græssede store Kvægdrifter, røde Angler- og blaa Schweizerkøer, i Skovene vrimlede det med Vildt, og paa Markerne groede Korn i Mængde. Naar Junkeren til Gyvelsholm red forbi eller viste sig i Kirken, skottede de fornemme og adelige Frøkener efter ham og ønskede, at han vilde bejle til dem. Det var nu ogsaa paa Tide, han saa sig om efter en Brud, for der manglede en Husfrue paa Slottet; men endnu havde han ingen fundet, der var efter hans Sind. Saa en Dag fandt han paa at indbyde alle Egnens fornemme Jomfruer og Frøkener til et stort Dansegilde; der vilde han tage dem i Øjesyn, en for en, sætte dem paa Prøve, og den bedste vilde han saa vælge. Han lod sin

gode Hest sadle og red ud for at besørge Indbydelsen. Han kom herned gennem Landsbyen og red videre hen gennem Hovmarkerne og ud ad Overdrevet. Her gik Karen og vogtede Byens Faar og Gæs. Karen var et Fattigmandsbarn, uden Forældre og Hjem; nogle tørre Skorper til en Taar Mælk og nogle Pjalter til at klæde sig i, var hele hendes Vogterløn.

„Goddag, lille Karen, hvordan lever du?" spurgte Junkeren.

„Jeg lever vel," svarede Karen: „jeg drager Klud over Klud, indtil Junkeren til Gyvelsholm gifter sig med mig, saa drager jeg Guld over Guld."

„Det sker aldrig, lille Karen."

„Jo, det sker vel."

Saa red Junkeren videre, og hvor han viste sig i Gaarde, troede alle, det var en Bejler, men saa meget var det ikke; han bød dem blot med til det store Dansegilde paa Gyvelsholm.

Da Gildesdagen saa oprandt, kom de jo kørende, alle de fornemme Frøkener, med Firspand og Løbedrenge, det kan nok være, det var en Stads! Alle havde deres bedste Tøj paa: Guld, Fløjl og Silke. Men nu var der een imellem dem, hende fra Aggersbøl, som havde spurgt, hvad det var for en Prøve, de skulde bestaa. Ser I, hjemme paa Gyvelsholm havde Junkeren sin gamle Gudmoder, som ogsaa var Oldfrue paa Slottet. Hun var en grumme klog Kone, der kunde se paa Folk, hvorledes deres Sind og Handlemaade var, og naar nu de unge Piger kom op paa Slottet, skulde de om Aftenen gaa forbi hende, saa vilde hun give hver sit Skudsmaal. Det var ikke saa rart, og i alle Fald holdt Frøkenen fra Aggersbøl ikke af at faa sit at høre, for hun havde haft tre Kærester og var kommen galt afsted med de to. Som hun nu kommer kørende herind ad Overdrevet, lader hun Køresvenden standse, hopper ud af Vognen og tripper hen til Karen, der sad og vogtede sine Faar og Gæs.

„Hej, lille Karen," siger hun, „har du Lyst til at komme til Gilde og Dans hos Junkeren paa Gyvelsholm, saa bytter vi Klæder, jeg faar dine paa og du mine, og saa vogter jeg dine Faar og Gæs, mens du kører op paa Slottet?"

Ja, det Bytte syntes Karen nok om. Hun kom i Frøkenens fine Kjole med Perlebaand og Smykker, satte sig ind i Kareten og kørte op til Slottet. Imidlertid sad den fornemme Frøken fra Aggersbøl, klædt i Karens usle Pjalter, og vogtede Byens Faar og Gæs. „Ha, ha," tænkte hun, „sætter de Næsen alt for højt i

Sky efter den Dans, saa kan jeg fortælle, at de havde en simpel Bondepige og Hyrdetøs med."

Paa Slottet gik alt, som det skulde, der blev spist og drukket og bagefter danset i den store Riddersal. Saa bedst som Dansen var i Gang, sagde Junkeren til de unge Piger, at de skulde gaa ind og hilse paa hans gamle Gudmoder; naar de gik op ad den lange Gang, saa sad hun indenfor i det lille Kammer til venstre. Og nu skal I høre, Børnlil, den gamle Oldfrue, som var saadan en klog Kone, at hun grant kunde se, hvad der boede i ethvert Menneske, hun sad herinde foran et aabent Arnested; paa dette blussede en Ild med stærke blaa og røde Flammer, der svøbte op omkring en lille sort Kedel. I denne Kedel kogte en Urtekost, der udsendte fine Dampe og en underlig bedøvende Vellugt i hele Kammeret, og saa snurrede, boblede og tiskede det nede i Kedelen, som snakkede den med sig selv. En for en blev nu de unge Frøkener indladt, gik forbi Junkerens Gudmoder og hilste paa hende. Som Svar gav hun saa hver især sit Skudsmaal.

Først kom den unge Frøken fra Ermeskov. Dampen slog i en let Bølge hen over hende, saa hun ligesom ikke længer var Herre over sig selv og sine Tanker; Kedelen snurrede og hviskede, og Gudmoderen sagde:

„Vogt dig, under Skarlagenskind
sig dølger saa grumt og spodsk et Sind."

Saa kom den næste, det var hende fra Store-Alm. Igen bruste Dampen op, det boblede og sang i Kedelen, og Gudmoderen sagde:

„Kors, hun er et Ejeskarn,
baade mod Fæ og Fattigmandsbarn."

Hvor den tredje var fra, husker jeg ikke; men det gik hende ikke bedre end de andre, for den gamle sagde:

„Skønt Jomfrubaand hun fletter i Haar,
saa sov hun dog hos en Kærest' i Aar."

Saadan gik det den ene efter den anden, bedre Skudsmaal fik de ikke. Endelig kom Turen allersidst til Karen. Igen dampede Kedelen, boblede og tiskede, den kloge Gudmoder saa op og sagde:

„Vakker Jomfru, skær og fin,
Hjertet rent som hvidest Lin."

„Hende skal det være," tænkte Junkeren; han havde nu allerede lagt Mærke til hende ved Dansen, og saa tog han en

Guldring og bandt i hendes Haar, for at han kunde kende hende igen siden. Naa, saa blev der vel igen Leg og Lystighed, indtil enhver drog til sit. Men Karen kørte ud til sin Faare- og Gaase-flok, løste den Aggersbøl-Frøken af og trak igen i sin fattige Hyrdekjole.

Nogen Tid efter drog Junkeren til Gyvelsholm ud for at bejle. Blandt alle de Piger, der havde været med til Gildet, vilde han finde hende med Guldringen i Haaret, se, hvor hun boede, og hvordan hendes Hjem var. Da han red ud ad Over-drevet, sad Karen igen ved sine Faar og Gæs.

„Goddag, lille Karen, hvordan lever du?" spurgte Junkeren.

„Tak, jeg lever vel; jeg drager Klud over Klud, indtil Junkeren til Gyvelsholm gifter sig med mig, saa drager jeg Guld over Guld."

„Det sker aldrig, lille Karen."

„Jo, det sker vel."

Saa red Junkeren videre, han red fra Herregaard til Herre-gaard, men ingensteds fandt han Pigen med Guldringen. Det blev han baade ærgerlig og forundret over, for nu havde han gæstet dem alle, der havde været med til Gildet hjemme paa Gyvels-holm. Naa, men et Steds maatte hun jo være at finde, og saa drog han da ud i Verden paa Eventyr, maaske han der traf hende.

Der gik et Par Aars Tid. Junkeren saa i Øst, og han saa i Vest, vide drog han omkring, men den, han søgte, fandt han ikke. Da han saa engang kom i Nærheden af sin Hjemegn, spurgte han, at der hin Gildesaften ogsaa havde været en simpel Bondepige til Stede. Det havde Frøkenen fra Aggersbøl jo ladet udsprede for at spotte Junkeren og alle de fornemme Folk, der havde været med. Havde han nu søgt saa længe, saa vilde han ogsaa finde Bondepigen; men han vilde gaa rigtig snedig til Værks: ingen maatte kende hverken ham eller hans Ærinde.

En Dag i Efterhøstens Tid, da Folk just vare blevne færdige paa Stubagrene, kom han ridende her ind i Landsbyen. Han var bleven dygtig brunet i Ansigtet af Vind og Sol, og siden han drog hjemmefra, havde han lagt sig et stort Skæg til, saa der var heller ingen, der kendte ham, da han hilste og udgav sig for en vejfarende Krigssvend. Sin Hest staldede han ind i Kroen, og selv lejede han sig en Stue for Vinteren hos Bysmeden. „Her ved jeg da, at jeg ikke kommer til at mangle Varme," sagde han,

„selv om det bliver nok saa hundekoldt.“ Om Dagen stod han ved Filebænken i Smedien og istandsatte gamle Bøsser og Pistoler, som Smeden selv ikke forstod sig paa. Om Aftenen gik han med i de gamles og unges Lav, drak med Karlene og dansede med Pigerne. Han kunde brygge en herlig Drik, som selv Kroværten ikke kendte, og han lærte Pigerne polske og skotske Danse, som aldrig forhen vare sete her paa Egnen. Det kan nok være, alle syntes om den fremmede Svend, og snart var han første Mand i hvert et Lav. Baade Jule- og Fastelavnsgilderne kom og gik; men Junkeren fandt heller ikke her Pigen med Guldringen i Haaret. Han tænkte saa smaat paa at bryde op og drage hjem til Gyvelsholm med uforrettet Sag; men saa kom Maj og Pinse, der skulde rides „Sommer i By“, og det vilde han tage med.

Pinsemorgen tidlig drog Byens unge til Skovs for at binde Kranse og hente Maj, som de plejede. Saa snart Pigerne vare blevne færdige med deres Morgensyssel og havde faaet Haaret strøget op og den nye Sommerpynt til at sidde, som den skulde, skyndte de sig afsted for tidsnok at blive færdige med Kransebindingen. Karlene ordnede sig i et stort Tog uden for Oldermandens Gaard. Alle bar de Sløjfer og Guldstjerner om Hatten og havde Sølvspænder i Skoene, og der var flettet kulørte Baand i Hestenes Manker. Men det var nu ogsaa det mest stadselige Tog, der nogen Sinde var set her i Byen. Da de kom ind i Skoven og havde forsynet sig med grønne Grene, og Pigernes Kranse vare uddelte, kaarede de Junkeren til Majkonge. Han var den smukkeste af dem alle, som han red der i Spidsen paa sin brune Hingst. Saa droge de tilbage op gennem Byen. Det var en høj, klar Solskinsdag, de lyse Bøgegrene vajede, Baand og Sløjfer smældede i Sommervinden, Smil var der paa alle Ansigter, Musiken klang over den hele By, og alle saa istemte de Majvisen, som de gamle kan nynne paa endnu.

„Velkommen hid, Majmaaneds Tid,
Gud glæde os med Sommer blid!“

Og her omkring Majtræet sloge de Kreds, mens de sang de sidste Vers. Saa trængte Pigerne sig frem mellem Karlene, de lo og spøgte og knejste i deres Stads, for nu skulde Kransene jo uddeles til dem, og alle vare spændte paa at se, hvem der skulde være Majdronning. Junkeren saa sig om i Flokken og tænkte just paa Oldermandens Datter, den kønneste og rankeste af dem alle,

da han fik Øje paa en ung, fattigklædt Pige, der ubemærket sad herinde paa Majbænken og slet ikke havde været med i Skoven. Hun havde en Rejsebylt under Armen og saa bleg og sorgfuld ud.

„Goddag, lille Karen, men hvorfor sidder du her?" spurgte Junkeren.

„For nu er jeg færdig med at vogte og skal flytte," svarede Karen.

„Hvorhen?"

„Ud i den vide Verden."

„Men naar du var færdig med at vogte og drage Klud over Klud, saa vilde du jo drage Guld over Guld," sagde Junkeren.

„Det kommer jeg nok aldrig til," svarede Karen.

I det samme bøjede Junkeren sig frem over Hesten; han havde set en gylden Genstand titte frem i Karens Haar og glimte i Solen.

Han drog Karen hen til sig: „Men der er jo min Guldring!“

„Ja, det var den, I bandt i mit Haar den Aften, der var Dans paa Slottet.“

„Saa har jeg fundet, hvad jeg søger,“ udbrød Junkeren. „Du skal være min Majdronning!“

Efter disse Ord løftede han hende op foran sig paa Hesten, vendte sig mod de andre og raabte:

„Kom! Vi rider nu hjem til Gyvelsholm og ser, hvordan der staar til. Jeg fører i Dag min Majdronning og min Brud i Gaarde. Vær alle velkomne med den blide Sommer!“

Nu faldt med eet som Skæl fra Folks Øjne, og alle saa, hvad Karen straks havde set, at deres nye Majkonge var Junkeren til Gyvelsholm. Naa, det var en Majkonge, de kunde være stolte af, og som nok kunde gøre et Pinsegilde for dem. Gamle og unge raabte Hurra, saa det sang i Gaarden, Musiken spillede op, Karle og Piger ordnede sig i stadseligt Tog, og saa droge de med Majkonge og Majdronning i Spidsen op til Gyvelsholm. Her blev naturligvis stor Glæde over, at Slotsherren atter var vendt tilbage. Alle Sale bleve tjældede med Majgrønt, og saa kan det nok være, der kom til at staa et Gilde med Spil og Dans. Og Junkeren drak Jaord med Karen, og der var en Fryd og Glæde!

Se, saadan gik det til,“ sluttede Graa-Thilde, „at Karen Gaasepige alligevel fik Junkeren til Gyvelsholm og kom til at drage Guld over Guld.“

Vi Børn lyttede efter, som henrykkede i en Drøm. Vi saa det hele saa tydeligt: den gammeldags Landsby med de lave, tæt sammenbyggede Gaarde, Toget, der red Sommer i By med Majgrene, Karle og Piger, der byttede Kranse; Luften om os klang af gamle Melodier og Viseord, ja, selv den gyldne Ring, som Karen havde baaret i Haaret, troede vi at se glimte i de Solstraaler, der gennem Løvet strejfede ned over os. Maaske en og anden af os tænkte: Ak, det er længe siden! Men saa smilte Graa-Thilde og strøg os over Haaret, det suste med Foraarstoner i Majtræet, og inden i os sang det: Endnu skinner Solen over vor gamle Landsby som den Gang, endnu gror Kornet i Vange, endnu kvidrer Gulspurven langs Kæret, og der lysner som Guld af dens Fjer, endnu løves Skoven, og Majlinden blomstrer, som da de gamle red Sommer i By.

Christian den Fjerde og Bonden.

Lidt Nordvest for Frederiksborg Slot ligger en temmelig stor Sten med et indhugget Sæde. I Sædet findes et C, hvori et Firtal. Stenen skal oprindelig, siger Sagnet, have ligget i Slotsgaarden, medens Slottet byggedes, og her sad da Kong Christian og udbetalte Løn til Arbejderne paa Slottet. Sagnet fortæller endvidere, at Stenen er baaret til sin nuværende Plads af Christian den Fjerde selv og en Bonde. De havde Stænger under den og hver havde fat ved sin Ende. Da de kom til Stedet, hvor Stenen nu ligger, sagde Kongen pludselig: „Vent lidt, der sprang minsæl en Seleknap af mine Bukser!" Bonden saa, at Knappen havde revet et Hul i Tøjet; han gik derfor hen og skar en lille Pind af en Gren, og med den fæstede han Selen.

Da Kongen igen med stort Besvær bøjede sig for at faa fat i Stængerne, og dette ikke rigtig vilde lykkes, siger han med et: „Aa, lad den saa ligge, hvor den ligger!" Og Stenen skal endnu den Dag i Dag ligge paa den samme Plet.

J. K.

Angrebet.

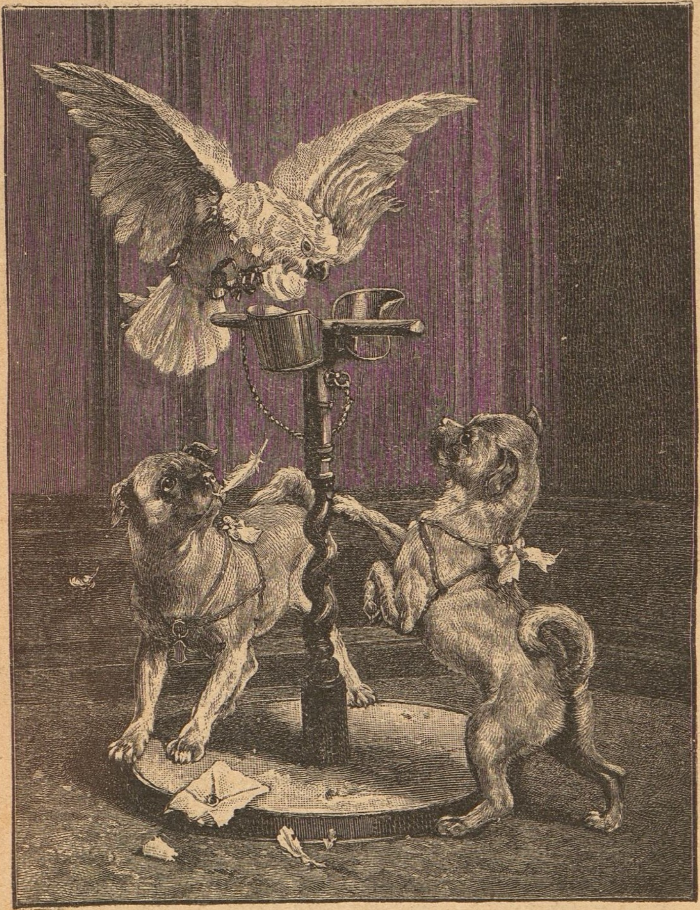

Endogsaa en Poppedreng paa sin Stang
Kan føle til lidt Adspredelse Trang;
Dog, hvad der blev adspredt, var ikkun Fjerene,
Og det kan nu være grumme generende.

Nederlaget.

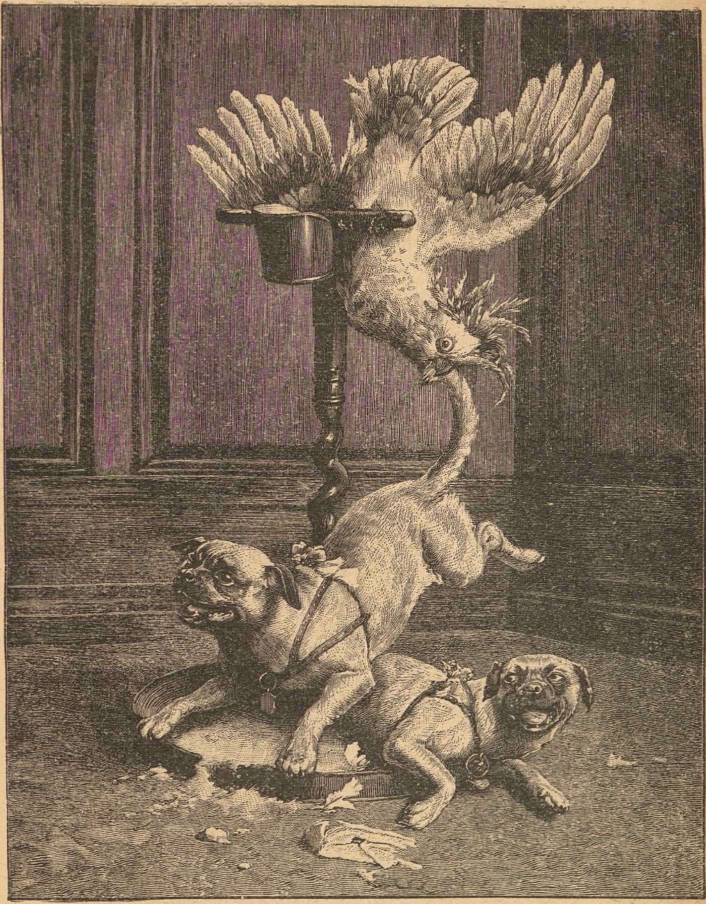

Men, ovenpaa Modgang og Nederlag,
Oprinder tilsidst en Oprejsningens Dag,
Der — som det i Fablerne gaar med Moralen —
Har fundet en herlig Plads i Halen.

C. S.

Opdragelse.

Naar oppe i vort Norden
den haarde Vinter stivner alt,
og Sneen dækker Jorden,
hvor al Ting er til Hvile kaldt,
da trænger Ovnen haardt til Ved,
og tidt en frysende Gestalt
maa søge det med tunge Fjed.

Se her en lille Pige,
som vanker hjem i bitter Kuld',
men til sin Mo'r kan sige:
„Her har jeg hele Favnen fuld!
Nu skal vi sidde lunt og godt,
som i et Himmerige,
og læse højt om Askepot.“

Beklager hende ikke!
Hun lærer tidlig Pligtens Lov
og kan sig siden skikke
smukt efter hvert sit Livs Behov;
hun bøjer sig for Tvangens Bud
og lader intet ligge,
som bliver klart forlangt af Gud.

I Barndomsaar at kunne
flinkt magte hvad der magtes skal,
det giver Hjerter sunde,
det giver Bærekraft og Kald,
det giver Mod i Farens Tid,
saa man dog nogenlunde
kan vinde ærlig Sejr i Strid.

B.

Fattigmands Barn.

Specialforretning

en gros & en detail

i

hollandske Cigarer og Tobakker

DEN NEDERLANDSKE TOBAKSFILIAL

JE MAINTIENDRAI

N. S. KRÜGER

KJØBENHAVN.

Grundl. 1874.

Udsalg:

Østergade 15.

Frederiksborgg. 32.

Østerbrogade 12.

Odense:

Vestergade 5.

Udsalg:

Bredgade 45.

Gl. Kongevej 107.

Jærnbanegade 3.

Helsingborg:

Drottninggatan 18.

anbefaler sine direkte fra Holland importerede Cigarer og Tobakker.

Største Udvalg her paa Pladsen.

Direkte Import af Havanna Cigarer.

Russiske, tyrkiske, ægyptiske, franske og amerikanske Cigaretter.

Kontor & Lager: Jærnbanegade 3.

Kjøbenhavn V.

Telefon 1391.

Prislister tilsendes paa Forlangende, franco.

Depot i alle Danmarks Købstæder.

„Husvennen“,

har nu paa tyvende Aar hævdet sit Ry som vort Lands **bedste Søndagsblad.** Det bringer kun god, sund Læsning: **Fortællinger** og **Romaner** af vore bedste **folkelige Forfattere; kristelige og opbyggelige Smaastykker** af dygtige Præster og Lærere; livlige Skildringer fra fremmede Lande, fra **Historien** og **Kirkelivet;** nyttige Oplysninger for Have, Hus og Hjem; samt **en Mængde Billeder** tildels af danske Kunstnere.

Med 1ste Oktober begynder „Husvennem“ en ny Aargang.

Af Bladenes mangfoldige Anmeldelser anføres følgende:

„Husvennens Læsning er lige saa sund som den er underholdende og **Bladet har Værdi langt ud over Øjeblikket.** Vi anbefale det varmt til Støtte og vi ere visse paa at den forøgede Udbredelse, det faar, altid vil kendes paa et mere og mere værdifuldt Indhold.“

(Medlemsblad for Danmarks Lærerforening).

„Som Familieblad i **Ordets bedste Forstand,** indtager „Husvennen“ **en fremragende Plads i vor Illustrationspresse.**“ (Nationaltid.).

„Der gaar en smuk religiøs og human Aand gennem Bladet, hvilken særlig er paa sin Plads i et Skrift, der er beregnet paa Familien og Børnene.“

(Ugesk. f. Landmd.).

Dette Ugeblad, der er et af vore **bedst redigerede** og **smukkeste Billedblade,** kan i Ordets egentlige Forstand kaldes „folkeligt“ idet der stadigt lægges Vind paa at indrette saaavel dets Billeder som Tekst efter Læsekredsens Smag.“

(Næstved Av.).

„**Intet andet dansk Ugeblad** har i Aarenes Løb bragt saa mange originale Bidrag **som „Husvennen“,** der i det hele har haft Betydning i Retning af at udvikle Læselysten hos Landbefolkningen, saa det maa regnes for en nævneværdig Faktor i Oplysnings- og Vækkelsesarbejdet.“ (Sorø Amtstid.).

„Under N. C. Roms mangeaarige, dygtige Ledelse gik det altid i et bestemt Spor. Han forstod i en sjælden Grad at knytte dygtige Folkeskribenter om sig, som Medarbejdere og havde den lykkelige Evne i den store Masse af indsendte Bidrag — som en Redaktør af et saa udbredt Blad som „Husvennen“ har at slaas med — at kunne finde Guldkornene. Som en Mand, der fra gammel Tid kender Landboerne nøje var han ogsaa i Stand til at **vælge netop det Stof** som **passede for Bladets Læsekreds.**

(Aarhus Folkeblad).

„Husvennen“ koster **kun 1 Krone Kvartalet** og kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder samt i alle Boglader. Bestil Bladet for et Kvartal! Hvor det først vinder Indgang, bliver det snart **Hjemmets kæreste Gæst,** lige velkommen med sine Fortællinger og Billeder for store og smaa.

Enhver Husfader bør holde „Husvennen“ for sin Families og Tjenestetyendets Skyld.

N. C. Roms Haandgerningsbog.

Syvende Oplag med over 700 Tegninger.

Denne Bog indeholder fuldstændig Vejledning i: **Grovere Træarbejde: Snedkerarbejde.** Redskaberne, deres Slibning og Anvendelse. Limning, Lakering og Polering. **Huggehusarbejder. Grenearbejder. Kurvefletning. Drejning.**

Finere Træarbejder: Udskæring i Almuestil. Løvsavarbejde. Billedskærerarbejde. Norsk Udskæringsstil. Finering og Indlægningsarbejde. Finere Naturarbejde.

Paparbejde. Bogbinding. Gibsstøbning. Metalarbejde (Støbning, Lodning, Filning, Polering og Ætsning, galvanisk Forkobring, Forsølvning, Fornikling etc. Staaltraadsarbejder osv.) **Horn- og Benarbejde. Ravarbejde** og Glasarbejde. **Børstebinding** og Penselbinding. **Maling** med **Olje- og Limfarve** samt **Tapetsering.**

Af Udgiverens Forord anføres følgende:

At Haandgerningsbogen i en kort Aarrække er udkommen i syv store Oplag er et Vidnesbyrd om, at Bogen er funden brugbar og har været almindelig velkommen som en god Raadgiver mangfoldige Steder og ofte har været Anledning til mangen en ikke lidet indbringende Virksomhed. Mangen ældre Husflidsdyrker har heri ofte funden en tidligere haardt savnet Vejledning i en og anden Retning, ja selv mangen Haandværker har i denne Bog fundet Vink og Raad, der ikke sjælden har været ham til god Nytte ved hans Gerning.

Af Pressens mangfoldige rosende Anbefalinger af denne Bog anføres:

Noget bedre Bevis paa Bogens praktiske Betydning end en saa sjælden Udbredelse i Løbet af 12 Aar kan næppe forlanges. Interessen for Husfliden er i stadig Stigen, og Hr. Rom har Ret til at være stolt af, at han gennem sin hele Virksomhed, og ikke mindst gennem nærværende Bog, har givet sit betydelige Bidrag til denne Sags Fremme. Haandgerningsbogen er for hver ny Udgave blevet forøget og forbedret og tæller bl. A. nu ikke mindre end 734 forklarende Tegninger. *(Morgenbl.).*

N. C. Roms Haandgerningsbog. 7de Udgave, 1ste Hæfte. (N. C. Roms Forlag). Det er et godt Bevis paa, hvor udmærket denne Bog har slaaet an, at den trods sin anseelige Størrelse allerede er udsolgt i ikke mindre end seks store Oplag. Men det er ogsaa en lærerig og fornøjelig Bog, som ikke burde savnes i noget Hjem, hvor der findes Børn. eller hvor Manden eller Konen har lidt Fritid til at beskæftige sig med andet end Dagens sædvanlige Arbejde. Der gives god og fyldig Besked om alle mulige Haandgerningsarbejder, og Teksten ledsages af over 700 Afbildninger til yderligere Forklaring. Den nye Udgave er trykt med latinske Typer, og en Del af de gamle Afbildninger er erstattede med nye. Vi kan trygt anbefale den nyttige og forholdsvis billige Bog; særlig vil Landbefolkningen have Gavn og Fornøjelse af at eje den. *(Dannebrog).*

„Haandgerningsbogen“ udkommer i 12 righoldige Hæfter, hvert paa 48 Sider, til den særdeles billige Pris

35 Øre Hæftet.

Saasnart Bogen er sluttet, indtræder for Restoplaget forhøjet Bogladepris (5 Kroner).

Subskription modtages i enhver Boglade og i

N. C. Roms Forlagsforretning.

Om Almueudskæring.

Af N. C. Rom.

Af Pressens mange velvillige Udtalelser om denne lille Bog anføres følgende:

„De fleste kender Stilen fra Manglestokke og Banketræer og vil erindre dens smukke Anvendelse paa det hvide og sorte Møblement i Husflidsafdelingen paa den nordiske Udstilling, samt fra adskillige svenske og danske Husflidsarbejder. Netop Tegningen til dette Møblements findes i Hr. Roms Bog. Vi anbefaler begge de gavnlige og billige Bøger til Husflidens mange Venner, idet vi haaber, at den Tid er nær, hvor den sunde og smukke Almuestil komplet har fortrængt den skrækkelige Naturstil". *(Morgenbl.)*.

„Vi anbefale derfor trøstig Hr. Roms gavnlige og billige Bog til Husflidens mange Venner omkring i vor Læsekreds."

(Randers Dagbl. og Folketid.).

Faas gennem alle Boglader for **75 Øre.**

For at fremme Udbredelsen af Almuestilen og give enhver Husflidsmand og Haandarbejder paalidelig Vejledning til smagfuldt Arbejde er der, med Bistand af Dansk Husflidsselskab, udgivet:

Arbejdstegninger i fuld Størrelse til

Bohave i Almuestil,

udført under Ledelse af **N. C. Rom** af Arkitekt **O. Rosendahl-Langballe.**

Af dette store Værk er der udkommet to Dele indeholdende samtlige Tegninger til det ovenfor nævnte Møblement, der vandt saa stort Bifald ved Udstillingen i Kjøbenhavn 1888.

I. En Sofa (Løjbænk). En Lænestol. Et Hjørneskab. En Stol. En Pyramide (Tavlet).

II. Et gammeldags Skab. Et Bord. Et Spejl. En Vugge.

Hvert af de store Hæfter koster 5 Kr., og indeholder 8 store Planer med alle Enkeltheder udført i fuld Størrelse. Enhver vil her have Lejlighed til for den billige Pris af 10 Kr. at komme i Besiddelse af de med fuldendt Smag udførte Arbejdstegninger til et prægtigt Møblement.

Danske Husflidsarbejder.

Under denne Titel har **N. C. Rom** udgivet et Album med 100 Arbejdstegninger til alle Haande Landboredskaber og Brugsgenstande i Hus og Hjem. Denne Samling danner en Modelrække til Brug for Undervisningen i Husflid, saaledes som den er udformet ved Dansk Husflidsselskabs Kursus i Thorup ved Husflidslærer **Jørgen Jørgensen,** der har samlet og udført Modellerne hvoraf Tegningerne ere givne.

Disse ere særdeles tydeligt og smukt udførte i litografisk Farvetryk, med fuldstændige Maalangivelser, og ville sikkert blive velkomne Vejledere ved Udførelsen af mangfoldige **danske Husflidsarbejder** ikke alene i Husflidsskoler, men ogsaa i Hjemmene.

Pris 5 Kr.

Skomagerbogen.

Man kan naturligvis ikke lære Skomagerhaandværket af en Bog, men man kan af ovennævnte Bog lære at flikke og reparere Skotøj, smukt og godt, om man bor langt fra Skomageren og har ondt ved at faa Arbejdet gjort. Bogen indeholder for Resten ogsaa fuldstændig Vejledning til at kunne forfærdige sine egne Støvler selv, om man har Tid og Lyst til at gøre Forsøg i denne Retning. Det er derfor en overmaade nyttig og fornøjelig Bog — for det er virkelig Fornøjelse at kunne pløkke Flikker paa sine egne Skosaaler, naar man har slidt dem af eller gaaet dem skæve.

Bogen har 88 vejledende Træsnit og koster kun 1 Kr. i enhver Boghandel.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Legetøjsbog for Ungdommen,

indeholdende Vejledning til at forfærdige mange Slags morsomt og nyttigt Legetøj. *Andet Oplag med 180 Afbildninger.*

Pris 1 Kr. 50 Øre.

Den lille Paparbejder.

(Særtryk af »Haandgerningsbogen«).

Indeholder fuldstændig Anvisning til Udførelsen af en Mængde nyttige og smukke **Pap- og Papirgenstande,** samt **udførlig Vejledning til Bogbinding.**

Med 124 Afbildninger. Pris indbunden 1 Kr. 50 Øre.

Vejledning i Stænktegning.

Enhver vil ved Hjælp af denne lille Bog kunne udføre en Mængde overordentlig **smukke og originale Naturtegninger** til Udsmykning af mangfoldige Brugsgenstande. Fremgangsmaaden er saa nem og dog saa virkningsfuld, at enhver kan frembringe overraskende smukke Resultater med den. Vejledningen er oplyst af **76 elegante Afbildninger. Pris 1 Krone.**

Disse Bøger anbefales som fortræffelige Vejledninger til smuk og behagelig underholdende Sysselsættelse i Hjemmet baade for unge og gamle. Mangen en kedelig Aftentime vil ved Hjælp deraf kunne finde en lige saa nyttig som fornøjelig Anvendelse.

N. C. Roms Forlagsforretning.

„**Hvad der er spart er fortjent**“ lyder det gamle Ordsprog, og intet Sted har dette bedre hjemme end ved Pasning af Landets mangfoldige Dampanlæg, hvor der daglig ødsles Værdier for Tusinder af Kroner alene ved mindre kyndig Fyring og Pasning af Dampkedlen. At omgaas denne saaledes at **Faren for Sprængning** og **Brændselsforbruget** bliver det **mindst mulige**, er en Kunst, som man ikke kan forudsætte kendt af Folk, der ingen særlig Uddannelse har, men som paa Landet i Reglen maa sættes til at passe Dampanlægene. For enhver Ejer af saadanne vil derfor en **særlig kyndig** og **praktisk** Anvisning til Pasning være af stor Vigtighed og en saadan er **netop nylig udkommet paa N. C. Roms Forlag** under Navn af **Haandbog for Smede, Maskinmestre, Fyrbødere, Mejerister og Kedelejere, indeholdende praktiske Anvisninger til Pasning af Dampanlæg. Ved Maskinmester Kallesen.** Bogen koster kun 60 Øre og faas i alle Boglader.

Om Gedehold i Danmark

er Navnet paa en lille Bog af **B. A. Duurloo** og **A. P. Larsen**, Formand for »Vallø Stifts Gedeavlerforening«. Dette Skrift bør enhver Husmand kende, da der vil kunne hentes mangt et gavnligt Vink om Gedehold og mangen en Smaamand vil ved at eje den faa Lyst til at lægge sig efter at holde Geder. Efter at Fællesmejerierne ere blevne almindelige overalt paa Landet er det blevet mere og mere vanskeligt for Arbejderfamilierne at faa den uundværlige Mælk. Holde Ko kan der ikke Tale om, men »Smaamandens Malkeko«, som Geder saa træffende er blevet kaldt, kan overkommes paa mangfoldige Steder i Landet og den vil med sin fede Mælk kunne blive den fattige Husmoders Trøst. Den styrker Smaamandens Selvstændighed og bliver en stor Hjælp til at bringe god nærende Føde til Huset. Det er maaske den nyttigste Bog for Landarbejderen der længe er udkommet. Den faas gennem alle Boglader for 60 Øre.

Husdyrenes Sygdomme.

Af Dyrlæge **Elmenhoff Nielsen.**

Denne Bog fremtræder ikke som en Kvaksalverbog, men som en **kyndig Raadgiver** for Landmanden, der lærer ham at iagttage og behandle alle almindelig forekommende Sygdomme hos Husdyrene. For alle **lettere Tilfælde** giver den **paalidelig Vejledning** til den rette Behandling, og i **farligere Sygdomme** er den en fortrinlig **Hjælper i Nøden** indtil Dyrlæge kan faas.

Bogen er særdeles klart og tydelig affattet og oplyst med 60 forklarende Tegninger.

Den bør findes paa enhver Landmands Boghylde.

Faas igennem alle Landets Boglader for 1 Kr. 75 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Enhver Landboer bør kjøbe Bogen

Hver Mands Brev- og Formularbog.

Denne Bog tør siges at „afhjælpe et længe følt Savn“ i det den fremtræder i en Skikkelse, der gjør den ganske anderledes brugbar i **Menigmands Haand** end alle tidligere udkomne Bøger af denne Art, og søger sit væsentlige **Fortrin i en jævn, sund og folkelig Stil.** Bogen, der indledes med nogle almindelige **Regler for Brevskrivning og Tegnsætning** og indeholder en Række **Familiebreve af alle Arter, Kjærlighedsbreve og Svar, forskjellige Henvendelser og Anmodninger, Anbefalinger, Bekjendtgjørelser og Annoncer i Aviserne, Regninger og Kvitteringer, Klager og andre Skrivelser til Sogneraad, Amtsraad, Præster osv., Vejledning til Affattelsen af de almindeligst forekommende juridiske Dokumenter,** slutter med en **alfabetisk ordnet Fortegnelse over de Titler, som Rangspersoner og højere staaende betitlede Personer kan gjøre Krav paa.** For Bondestanden vil Bogen være af **særlig** Betydning ved sit **rige Udvalg** af **allehaande Skrivelser til kommunale Myndigheder,** angaaende **Skatte-** og **Vejvæsen, Vandløbs-** og **Hegnsspørgsmaal, Tyendesager, Snekastningsarbejde** osv. I denne Retning tør man dristig udtale, at ingen tidligere udkommen Brevbog har afgivet en saa paalidelig og omfattende Vejledning, som den, der findes i nærværende Bog. **Pris 1 Kr. 50 Ø.**

Hver Mands Ret.

Uundværlig Haandbog for den danske Bondestand,

indeholdende

Uddrag af alle de Love, der har særlig Interesse for Landboere,

samlet af Sagfører **G. Nyegaard.**

Der foreligger i vor Literatur flere Lovsamlinger, men saa vidt vi ved, er ovennævnte Samling den første, **der udelukkende er beregnet for Landboerne,** og der er derved givet den mindre Ejendomsbesidder en praktisk Vejleder i Hænde, ved Hjælp af hvilken han i paakommende Tilfælde kan komme til Kundskab om Begrænsningen af sine **Rettigheder** og **Pligter,** en Kundskab, der i mangt et Tilfælde vil værne ham for Overgreb baade fra hans egen og andres Side, ligesom den ogsaa vil kunne spare ham en tidsspildende Gang til Sagføreren i saadanne Tilfælde, hvor Lovene selv vil kunne give fornøden Oplysning. Bogen, der udmærker sig ved tydeligt og smukt Tryk og faas i indbunden Tilstand til en Pris af 1 Kr. 50 Øre, anbefales derfor til Landboernes Opmærksomhed, i det den i mangfoldige Tilfælde vil kunne være dem til særdeles Nytte. **Alle nye Love af Vigtighed ere medtagne i sidste Oplag.**

„Hver Mands Ret“ faas gjennem alle Boglader smukt indbundet for **den overordentlige billige Pris 1 Kr. 50 Øre.**

Den erfarne Husmoder,

Vejledning i den fine og grove Landhusholdning med særligt Hensyn til Folkehusholdningen,

af en mangeaarig Husbestyrerinde.

Formanden for **Viborg Amts landøkonomiske Forening** har medgivet Bogen følgende Anbefaling.

»Paa Foranledning af Forfatterinden, hvis store praktiske Dygtighed i Husholdningsfaget var mig bekendt, har jeg anmodet et Par dygtige Husmødre om at give en Bedømmelse om denne Bogs Brugbarhed, og have de bægge afgivet den Erklæring, at de ikke tidligere nogensteds have fundet saa gode, fornuftige Regler samlede, hvorefter en økonomisk og ordentlig Landhusholdning kan føres. Heri adskiller den nærværende Landhusholdningsbog sig fra de almindelige Kogebøger, der indeholde Regler for Madlavning, saa at de formener, at den vil udfylde et Savn, og blive til stor Nytte for alle Husmødre paa Landet, der skal styre en større Husholdning«.

Bogen udgør 232 Sider og faas **stærkt indbunden i smukt Bind** gennem hver Boghandel for 2 Kroner.

Praktisk Vejledning til Fjerkræavl

eller

Vink for Fjerkrævenner.

Af J. Pedersen-Bjergaard.

Forfatteren farer ikke med løs Tale men er kendt som en udmærket Sagkyndig paa Fjerkræavlens Omraade og hans foreliggende Skrift bærer helt igennem Vidne om grundig Erfaring og Indsigt forenet med stor Kærlighed til Sagen, saa at **enhver** Fjerkræholder, ikke alene store, men ogsaa, og maaske særlig, Smaafolk vil have **megen Fornøjelse** og kunne faa **megen Nytte** gennem betydelig forøget Indtægt af Hønseholdet, ved at købe denne lille billige Bog, som derfor paa det bedste anbefales til alle dem, der have Gavn og Glæde af at se deres Fjerkræ trives om dem, og som har lært at indse Rigtigheden af den gamle Sætning: **Dyrenes Røgt viser Menneskets Kløgt.** Og det er det fornøjelige, at her falder Kløgt og Fordel sammen med sand og ægte Dyrevenlighed.

Praktisk Vejledning til Fjerkræavl faas gennem alle Boglader for 1 Kr. 25 Øre.

Vink for Smaakaarsfolk,

af J. Pedersen-Bjergaard.

Denne ypperligt og overbevisende skrevne lille Bog maa man ønske den **videst mulige Udbredelse** blandt alle Smaakaarsfolk. Paa en indtrængende og tiltalende Maade søger den at vække Sansen for de mange Smaaerhverv, der kan bringe »Smaamanden« Fortjeneste og Hygge i det kære Hjem. Pris 25 Øre.

Havedyrkning.

Det gaar mere og mere op for alle, hvilken uhyre Betydning en vel anlagt og vel holdt Frugthave har for enhver Landboer. Et heldigt Udfald er afhængigt af at alt er forberedt i Tide efter en god, kyndig udtænkt Plan og Vejledning. En saadan vil enhver mindre Landbruger finde i en fortræffelig lille Bog af den bekendte dygtige Havemand, Gaardejer Niels Rasmussen Søkilde. En Bondemands mangeaarige Erfaring er nedlagt her baade til Grundens Behandling, Plantning og Valg af Frugtsorter. Bogen hedder: **Om Frugthavens Anlæg og Pleje tilligemed en Vejledning i Valget af Frugtsorter.** Andet Oplag, med 14 Tegninger, faas i alle Boglader for 50 Øre.

Vejledning til Anvendelse af Frugt.

Af N. Rasmussen Søkilde.

„Naar man hører, at der aarlig gaar 8 Mill. Kr. ud af Landet til Vin og tørret Frugt, vil man snart indrømme, at der er god Brug for en praktisk lille Bog om **„Anvendelse af Frugt til Brug i Husholdningen samt til Brygning af Most og Frugtvine"**, saaledes som den gode Vejledning af N. Rasmussen Søkilde, der er udkommen paa N. C. Roms Forlag. Paa en overordentlig jævn og letfattelig Maade gives der her Vejledning i Tørring og Konservering af Frugt samt i Tilvirkning af Frugtvin og Most, Bærvin og Likører, altsammen Ting, der kun udfordrer faa og lidet kostbare Apparater. For enhver, som i det hele beskæftiger sig med Frugtavl, vil det hurtigt svare Regning at anskaffe sig denne Bog og omhyggeligt studere dens Indhold."

Loll. Falst. Folkeblad.

Denne lille Bog, der allerede er udkommet i **andet Oplag**, koster kun 50 Øre, og enhver Haveejer, saavel som enhver, der kan købe billigt i den gode Frugttid, vil kunne tjene Bogens Pris mange Gange ved at følge dens fyldige og klare Vejledninger.

En kort Anvisning til Bærfrugtens Dyrkning og Pleje

samt til Vejledning til Anvendelse af Frugterne.

Denne lille Bog af **Franz Göschke**, Overgartner ved det kgl. pomologiske Institut i Proskau, vil hjælpe enhver Haveejer til at faa langt mere Nytte og Fornøjelse af sin Bærfrugtavl, end sædvanlig sker. Den koster kun 40 Øre.

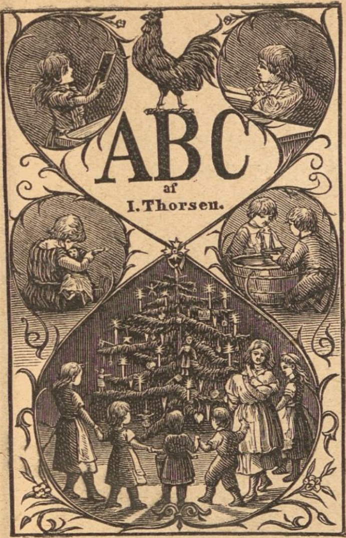

A B C

af I. Thorsen.

Udgave A: 35 Øre.

Denne udmærket smukke ABC bedes alle Forældre mærke sig og købe. Den er særdeles smukt udstyret med Tryk og Billeder. Begyndelsen er med **skrevne** Bogstaver, og derefter komme **latinske,** medens Bogen slutter med **danske** (Fraktur) Bogstaver.

A B C

af J. Thorsen.

Udgave B: 25 Øre.

Indeholder et Udvalg af ovennævnte Udgave **A** uden skrevne Bogstaver. Den første Del er med **danske** (Fraktur) Bogstaver, og den sidste med **latinske.** Begge disse fortrinlige ABC-Bøger faas hos alle Boghandlere. Læg Mærke til vedtegnede Omslag, der viser Bøgernes forskellige Udseende.

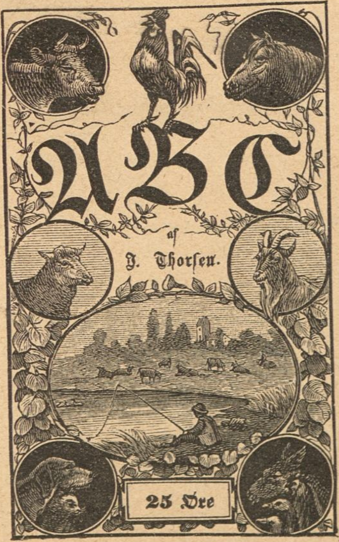

Enhver Lærer vil være glad ved, at Forældre købe en af disse ABC'er til Børnene.

Udkommet er:

Otteogtyvende og toogtredivte Oplag

af

Geografi og Fædrelandshistorie

for Borger- og Almueskolen.

Udgivne af **N. C. Rom.**

Autoriserede af Kultusministeriet ved Rundskrivelse til samtlige Skoledirektioner.

Med henholdsvis **65** og **20** Illustrationer.

Smukt udstyrede, i gode stærke Skolebind à 50 Øre.

Møens Klint.

Disse to Skolebøger, der i de faa Aar, siden de første Gang udkom, have vundet en saa overordentlig stor Udbredelse, at de allerede nu tilsammen have maattet trykkes i over **300,000** **Eksemplarer** og antages at være **indførte i 1400—1500 Skoler**, ere overalt varmt anbefalede i Pressen (**Ugeskrift for Skolen, Skoletidende, Højskolebladet, Morgenbladet, Dagens Nyheder, Dagbladet, Fædrelandet, Berlingske Tidende, Illustreret Tidende, Nær og Fjern, Lolland Falsters Stiftstidende, Fyens Stiftstidende, Jyllandsposten** o. m. a.) og ere af **Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet** ved en Rundskrivelse til samtlige Skoledirektioner blevne **autoriserede til Brug i Skolerne.** Bøgerne foreligge **særdeles smukt udstyrede** med Hensyn til Tryk, Papir og Indbinding.

N. C. Roms Forlagsforretning,
Kjøbenhavn V.

C. Th. Rom & Co.,

Isenkramforretning en gros & en detail.

Største Lager af

Værktøj for alle Haandværk og for Dilettanter.

Haveredskaber. Husholdningsartikler.

Knive i største Udvalg

fra de bedste Fabrikker.

Bygningsbeslag, Søm, Skruer, Jærntraad.

Artikler for Handlende.

Stor elegant Prisfortegnelse
med Hundreder Afbildninger tilsendes gratis.

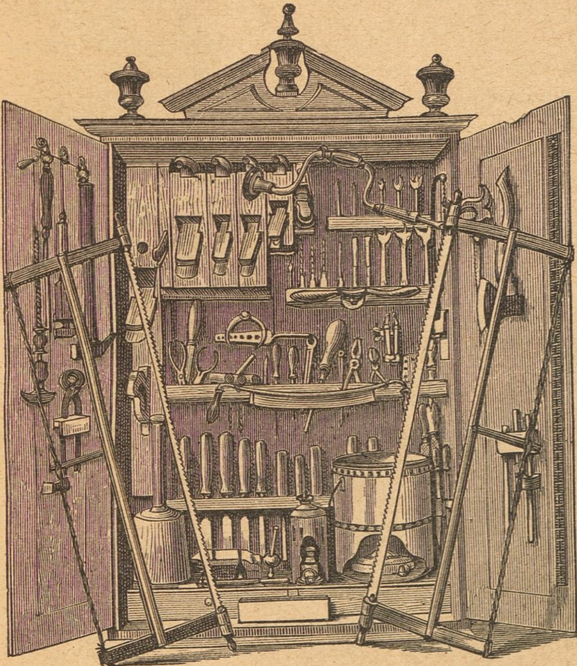

Alle vore prima Værktøjer ere garanterede.

Eneforhandlere for Landbrugsmaskinerne **„Planet jr.“.**
ubetinget den nyere Tids mest arbejdsbesparende Redskaber, som enhver Landmand og Havebruger vil have Fordel af at gøre sig bekendt med.

Vesterbrogade (Axelhus) 2 B, Kjøbenhavn V.

Hjemmefarvning.

Buchs Farvefabrik, Kjøbenhavn, Studiestræde 32, anbefaler sine bekendte **ægte Farver** til Hjemmefarvning, hvormed enhver Husmoder vil være i Stand til at farve ligesaa godt som den dygtigste Farver, idet vore Farver ere sammensatte af en **praktisk Fagmand.** Farverne bleve prisbelønnede ved Udstillingen i Kjøbenhavn 1888.

Brugsanvisning følger med hver Pakke.

Samme Fabrik fremstiller endvidere en ny **støvfri Ovnsværte „Diamond“,** som langt overgaar alle andre Slags Pudsemidler til Ovne, og anbefales denne Ovnsværte til enhver Husmoder som sætter Pris paa en smuk Kakkelovn.

Ovnsværten er beskyttet ved kgl. dansk Patent af 28de Oktober 1891.

Buchs Farvefabrik,
Studiestræde 32.
Kjøbenhavn K.

Det smukkeste større Danmarkskort til Kontor- og Privatbrug

er **Oberst Klingseys** farvetrykte Oversigtskort (i to Planer). Det er ca. $1^1/_2$ **Alen højt** og $1^1/_3$ **Alen bredt,** tegnet og litograferet med stor Nøjagtighed. Der er lagt særlig Vægt paa at fremstille **Landets Overfladeforhold,** saa man med stor Klarhed faar et Overblik over hvad der er **dyrket Land, Skove** og **Enge, Heder** og **Sande, Moser** og **Kalkbund** osv. Alle **Vandløb** ere trykte med **Blaat,** alle **Jærnbanelinier** og **Stationsnavne** med **Rødt.** Foruden de vigtigste **Højdepunkter** med Angivelse af Højden er medtaget **Fyr** og **Redningsstationer,** samt de vigtigste Grunde i Havet. Bogladeprisen er 4 Kroner uopklæbet, men alle Almanakkens Købere vil kunne faa det gennem enhver Boghandel for **halv Bogladepris** 2 Kr., idet en med denne Almanak følgende **Kupon** ved Købet af Kortet modtages som Betaling for **to Kroner.** Med hvert Kort følger en trykt Vejledning hvorefter man selv kan opklæbe Kortet paa Lærred.

N. C. Roms Forlagsforretning.

JENS HANSEN,

Kjøbenhavn. **15. Vestergade 15.** Kjøbenhavn.

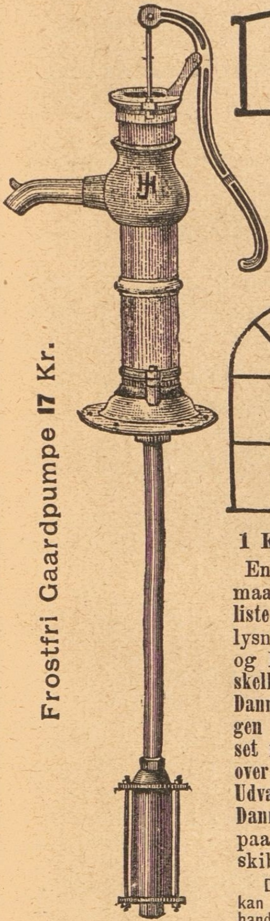

Frostfri Gaardpumpe 17 Kr.

40 Øre.

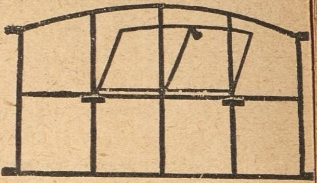

1 Kr. 50 Øre.

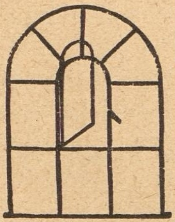

1 Kr. 35 Øre.

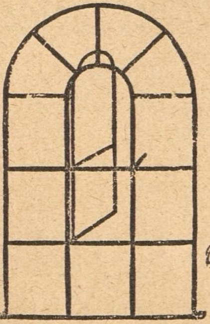

2 Kr. 10 Øre.

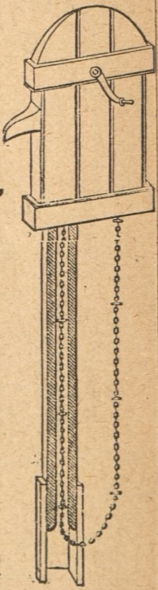

Enhver, der skal bruge Staldvindue r maa først forlange tilsendt min **Prisliste over Staldvinduer**, som give Oplysninger over Størrelserne, Vægten og Prisen. Der findes **over 360 forskellige Vinduer. I 1893 solgt over hele Danmark 6000 af disse Vinduer. Køb ingen Varer andet Steds, forinden De har set min Prisliste. De vil blive overrasket over de billige Priser og det meget store Udvalg, som ikke findes andet Steds i Danmark.** — Varerne leveres fragtfrit paa Bestillerens nærmeste Dampskibs- eller Jærnbanestation.

Det bemærkes udtrykkelig, at Varerne kun kan erholdes hos mig. Jeg sælger ikke til Forhandlere og har intet andet Udsalg noget Steds.

Frostfri Pompe med Rør **17** Kr.

Til Brønde af ikke over 25 Fods Dybde.

Staldpumper — Køkkenpumper

8 Kr. **50** Øre.

Ailepumper **15** Kr.

Ailespredere **3** Kr.

Nærmere af Prisliste.

Bedste og billigste

Kæde-Pumper.

Forlang

illustreret Prisliste.

Enhver bør holde

„Fylla".

Det billigste illustrerede Ugeblad.

Spændende Romaner og Fortællinger, smukke Billeder.

Hvorfor holde et dyrere Blad,

naar man i **„Fylla"**, som kun koster **65 Øre** fjerdingaarligt **frit tilsendt**, kan faa den interessanteste Morskabslæsning?

„Fylla" bringer ikke det mindste anstødelige, og indeholder kun sund og sædelig Læsning.

Første Aargang af **„Fylla"** har faaet følgende gunstige Omtale i Pressen:

Hr. N. C. Rom har i en Aarrække udgivet virkelig god Folkelæsning. Han begyndte med det bekendte Blad »Husvennen«, som nu findes paa enhver Egn i Landet og har vundet stor Udbredelse hos Mellemstanden i Provindserne. For et Aarstid siden begyndte Hr. Rom at udgive et nyt Ugeskrift »Fylla«, der skulde fortrænge den daarlige Læsning i Kjøbenhavn og Købstæderne.

Hr. Rom plejer heldigt og hurtigt at kunne gennemføre, hvad han begynder paa, og det glæder os at kunne meddele, at »Fylla« allerede har vundet stor Udbredelse og vinder større Dag for Dag.

Det er utroligt meget, her leveres for 5 Øre pr. Nr. eller 65 Øre Kvartalet. Illustrationerne ere gennemgaaende gode, i Reglen tre i hvert Numer. Vi tillade os derfor paa det bedste at anbefale Hr. Roms nye Ugelad. *(Avisen.)*

„Fylla" kan bestilles gennem alle **Boglader, Postkontorer** og **Brevsamlingssteder.** Første Aargang og enkelte Kvartaler kan faas ved Henvendelse til Hovedekspeditionen:

Jærnbanegade 5, Kbhvn. V.

Kristelig Almanak for 1894,

redigeret af Pastor **Birkedal-Barfod.**

Denne yndede Almanak udgaar nu paa fjortende Aar og bringer ligesom hidtil, foruden Aarets Kalender med Markedsfortegnelser: Mariæ Bebudelse (med Billede), Digt. **Smaastykker til hver Dag i Maaneden.** Kirkeaarets Festdage. Nadveren. Leonardos Model, Digt (med Billede). Mand og Hustru. Om Lykkens Blomst end blegner. I Tusmørket (med Billede). Fra det virkelige Liv (med Billede). Lidt Sagn-Guld. Andreas og Filip (med 2 Billeder). Vandringen til Emaus (med Billede), Digt.

„Kristelig Almanak"

anbefales som en særlig

sund, fortrinlig Andagtsbog for Hjemmet

og faas gennem enhver Boglade for 50 Øre.

De tidligere Aargange sælges til nedsat Pris à 25 Øre.

„Den ny Almanak"

tilegnet den danske Kvinde.

Under dette Navn er udkommet en ny Billedkalender for 1894, redigeret af den yndede folkelige Forfatter **Anton Nielsen.**

„Den nye Almanak" har et meget righoldigt Indhold med en Mængde smukke Billeder.

Indholdsfortegnelsen til „Den nye Almanak" findes paa omstaaende Side i nærværende Almanak.

Det er almindelig Skik, at Naboer og Venner køber hver sin Almanak og saa bytter. Som ifjor, tilraade vi i Aar enhver Køber af »Folkets Almanak«: Sørg for at den anden Almanak der købes, bliver Anton Nielsens nye Almanak!

„Den nye Almanak" udkommer i tre Størrelser til 50 Øre, 75 Øre og 1 Krone og faas i enhver Boghandel. Skulde den enkelte Steder ikke kunne faas saa send Pengene med Postanvisning lige ind til N. C. Roms Forlagsforretning, København V., saa skal Almanakken straks blive sendt efter opgiven Adresse. Glem ikke at forlange:

„Den nye Almanak", tilegnet den danske Kvinde,
af Anton Nielsen.

N. C. Roms Forlagsforretning.
Jærnbanegade 5, København V.

Indholdsfortegnelse

til

„Den nye Almanak“ for 1894.

Redigeret af Anton Nielsen.

Aarets Kalender med Markedsfortegnelser.
Ajlens Værdi og Benyttelse, af *Niels Anton Hansen.*
Genboerne, Astronomisk Skitse af *Torvald Køhl,* med Billede.
Julebryderi, Fortælling af *Anton Nielsen,* med 3 Tegninger.
Jomfru Else fra Brøndehøje, Fortælling af Fru *Adeler Bagger.*
Drengen og Hunden, Tegning med Tekst af *G. Aa.*
Jøklerne, Skitse fra Alperne, med Billede.
Sagføreren og Bonden, Jydsk Skæmtefortælling af *Ø.*, med 2 Tegninger.
Mosters Recept, Fortælling af *H. P. Lunde,* med 4 Tegninger.
Hjorten, Digt af *B.*, med Tegning.
Naar Isen brydes, Skitse af *O. Danholm Nielsen,* med Tegning.

Hjerter er Trumf, Fortælling af *Knud Skytte,* med 3 Tegninger.
En nydelsesrig Hævn, Tegning med Tekst af *B.*
Det gamle Badehus, Digt af *Peder R. Møller,* med 2 Tegninger.
Betinget Mod, Tegning med Tekst.
Hvad han tænkte, Tegning med Tekst.
Ungdom, Fortælling af *Jens Skytte.*
I Skumringen, Digt af *H. P. L.*
Passende Anbringelse, Tegning med Tekst.
Den synlige og den usynlige Kirke, med Tegning.

Skinke-Mettes Datter, Fortælling af *Georg Aarslev,* med 3 Tegninger.
Lær af Fuglene, Tegning med Tekst af *A. N.*
En Kunstners Kærlighedseventyr, Fortælling af *Anton Andersen.*
En Hverdagshistorie, Fortælling af *H. C. J.*
Den lille Pige og Duerne, Tegning med Tekst af *G. A.*
Et Ferieminde, Skitse af *Henrik Strandvold,* med Billede.
Moder græder, Digt af *Anton Andersen,* med Tegning.
Barnlig Oprigtighed, Tegning med Tekst.
Paa Søen, Virkelighedsbillede af *Anton Nielsen.*
Til Eftertanke.

„Den nye Almanak“ for 1894

foreligger med ovenstaaende Indhold i 3 Størrelser til en Pris af 50 Øre, 75 Øre og 1 Krone.

Indholdsfortegnelse
til
Folkets Almanak for 1894.

Aarets Kalender med Markedsfortegnelser.
Ajlens Værdi og Benyttelse, af *Niels Anton Hansen.*
Genboerne, Astronomisk Skitse af *Torvald Køhl,* med Billede.
En Julegæst, Fortælling af *Jens Skytte,* med 4 Tegninger af *R. Christiansen.*
Et godt Budskab, Fortælling af *Anton Nielsen,* med 3 Tegninger af *Knud Gamborg.*
Æggefundet, Tegning med Tekst.
Dronningen. Et Folkesagn af *Carit Etlar,* med 4 Tegninger af *Knud Gamborg.*
Hjemmet, Digt af *Nicolai Bøgh,* med Tegning.
Brændevinsdjævelen, Fortælling af *C. B.,* med 3 Tegninger af *Emil Wennervald.*
Der kan være noget i det! Fra Balles Lærebog, med Tegning.

Skomager og Mejerist, Fortælling af *Knud Skytte,* med 4 Tgn.
Brændevinsvangen, Fortælling af *Folkvar Krag,* med 5 Tegninger af *K. Hansen Rejstrup.*
Naar Vinden tuder i højen Rig, Sømandsskitse, med 2 Tegninger af *A. Riis Carstensen.*

„Mærket“. Historisk Fortælling af *Marie Henckel,* med 6 Tgn.
Til Eftertanke.
Frieriet, Fortælling af *Rose Bruhn,* med 3 Tegninger af *K. Hansen Reistrup.*
Lejren ved Funder, Tegning med Tekst af *Emil Wennervald.*
Hjem fra Marked, med Tegning.
En Livshistorie, Digt af *J. Blicher-Clausen,* med Tegning.
Paa Jagt, Skitse af *Johan Skjoldborg,* med Tegning.
En stor og en lille! Med Tegning.
Ved Sinding Sø, Fortælling af *C. A. Thyregod,* med 6 Tegninger.
Hvorledes Sprogø fik Navn, Skæmtesagn v. *Jens Kamp,* m. Tgn.
Solatsky, Fortælling af *Børge Jansen,* med 3 Tgn. af *N. Wiwel.*
Broderskab, Skitse af *Edv. Egeberg.*
Konkurenter paa Slæderejse, Vinterskitse af *O. Danholm Nielsen.*
En Helgendag i Odense 1518, Tidsbillede af *Ingvor Bondesen,* med 4 Tegninger af *Knud Gamborg.*
Under Majtræet, Fortælling af *Bertel Elmgaard,* med 5 Tegninger af *J. N. Brandt* og *Knud Gamborg.*

Christian den 4. og Bonden, med Tegning.
Angrebet og Nederlaget, to Tegninger, med Tekst af *C. S.*
Opdragelse, Digt af *B.* med Tegningen *Fattigmands Barn.*

Vejrforudsigelser for 1894.

Mennesket spaar, Gud raa'r.

Januar: 1—5 Blæst og Regn, 6—11 Blæst og Frost, 12—17 Frost og Sne, 18—22 Klar Frost, 23—31 Bygevejr.

Februar: 1—8 Foranderligt, 9—20 Frost og Sne, 21—24 Stærk Snefog, 25—28 Smukt Vejr.

Marts: 1—3 Smukt Vejr, 4—7 Frost, 8—14 Blæst og Regn, 15—20 Klart Vejr, 21—28 Paaskesne, 29—31 Tøvejr med Hagelbyger.

April: 1—8 Bygevejr, 9—14 Smukt Vejr, 15—23 Smukt Vejr med Nattefrost, 24—30 Bygevejr.

Maj: 1—2 Varme med Tordenluft, 3—10 Regn med nogen Blæst, 11—16 Mildt Grødevejr, 17—25 Regnbyger, 26—31 Varme.

Juni: 1—8 Varme, 9—16 Køligt, 17—20 Stærk Regn, 21—30 Varmt og smukt Vejr.

Juli: 1—3 Tordenvejr, 4—5 Tør Blæst, 6—12 Tordenluft, 13—17 Regnbyger, 18—25 Stærk Varme, 26—28 Regn, 29—31 Smukt Vejr.

August: 1—8 Tordenluft, 9—16 Varme, 17—23 Bygevejr, 24—27 Tør Blæst, 28—31 Smukt Vejr.

Septbr.: 1—9 Smukt Vejr med Nattefrost, 10—15 Regn og Blæst, 16—24 Smukt Vejr, 25—30 Ustadigt.

Oktober: 1—10 Smukt Vejr, 11—15 Blæst og Regn, 16—22 Blæst og Kulde, 23—31 Solskin med Nattefrost.

Novbr.: 1—2 Smukt Vejr, 3—10 Uroligt, 11—14 Sne og Blæst, 15—20 Regnbyger, 21—30 Smukt Vejr.

Decbr.: 1—4 Smukt Vejr, 5—10 Sne og Blæst, 11—20 Frost, 21—25 Blæst og Regnbyger, 26—31 Frost og Snevejr.

Ældre Aargange
af
„Folkets Almanak", „Den nye Almanak"
og **Kristelig Almanak**
faas for **halv Pris** ved Henvendelse til Ekspeditionen i

N. C. Roms Forlagsforretning,
Kjøbenhavn, Jærnbanegade 5.